

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Den 02. juli 2020
Vedrørende sagsnr.: 2006248

Høringssvar over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar til de fremsendte udkast.

DEG har ingen yderligere bemærkninger hertil.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier

Thomas K. Ankersen
Chefkonsulent

Mie Saabye

Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk
Sendt: 6. juli 2020 08:31
Til: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Mie Saabye
Emne: SV: Høring: Udkast til bekendtgørelser - udmøntning af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love

Sundheds- og Ældreministeriet har den 1. juli 2020 sendt udkast til ovenstående bekendtgørelser i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået udkastene til bekendtgørelserne og kan konstatere, at de ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Ledelsessekretariatet

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Fra: Mie Saabye <msb@sum.DK>

Sendt: 1. juli 2020 09:52

Til: 'apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk' <apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk>; 'ac@ac.dk' <ac@ac.dk>; 'at@at.dk' <at@at.dk>; 'a@aarch.dk' <a@aarch.dk>; 'info@astma-allergi.dk' <info@astma-allergi.dk>; 'bsinfo@baggersorensen.com' <bsinfo@baggersorensen.com>; 'formand@becig.dk' <formand@becig.dk>; 'sek@bestyrelsesforeningen.dk' <sek@bestyrelsesforeningen.dk>; 'info_dk@bat.com' <info_dk@bat.com>; 'brd@brd.dk' <brd@brd.dk>; 'kontakt@cfh.ku.dk' <kontakt@cfh.ku.dk>; 'forbrugerservice@forbruger.coop.dk' <forbrugerservice@forbruger.coop.dk>; 'formand@dadafo.dk' <formand@dadafo.dk>; 'farmaceutiske-selskab@pharmadanmark.dk' <farmaceutiske-selskab@pharmadanmark.dk>; 'info@lunge.dk' <info@lunge.dk>; 'info@privateskoler.dk' <info@privateskoler.dk>; 'info@danishshipping.dk' <info@danishshipping.dk>; 'drc@thehost.dk' <drc@thehost.dk>; 'formand@danmarksvejlederforening.dk' <formand@danmarksvejlederforening.dk>; 'dalo@da.dk' <dalo@da.dk>; 'dadif@dadif.dk' <dadif@dadif.dk>; 'info@danskerhverv.dk' <info@danskerhverv.dk>; 'jesper@helseworld.dk' <jesper@helseworld.dk>; 'Dansk Industri' <di@di.dk>; 'Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk' <Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk>; 'administration@dsff.dk' <administration@dsff.dk>; 'info@patientsikkerhed.dk' <info@patientsikkerhed.dk>; 'support@bilka.dk'

<support@bilka.dk>; 'dsr@dsr.dk' <dsr@dsr.dk>; 'dtl@dtl.eu' <dtl@dtl.eu>; 'DEG-L' <lederne@deg.dk>; 'kontakt@dgsnet.dk' <kontakt@dgsnet.dk>; 'mail@danskegymnasier.dk' <mail@danskegymnasier.dk>; 'dh@handicap.dk' <dh@handicap.dk>; 'Jens Munk Kruse, dalum' <jmk@dalumls.dk>; 'regioner@regioner.dk' <regioner@regioner.dk>; 'Michael Esmann. SOSU' <Michael.Esmann@SOSU.dk>; 'foa@foa.dk' <foa@foa.dk>; 'dadl@dadl.dk'; 'lo@lo.dk' <lo@lo.dk>; 'kontakt@fdih.dk' <kontakt@fdih.dk>; 'forbrugerombudsmanden@kfst.dk'; 'dkuni@dkuni.dk' <dkuni@dkuni.dk>; 'dt@datatilsynet.dk' <dt@datatilsynet.dk>; 'dsk@dsk.dk' <dsk@dsk.dk>; 'iva@iva.dk' <iva@iva.dk>; 'info@kadm.dk' <info@kadm.dk>; 'dssv@dssv.dk' <dssv@dssv.dk>; 'info@diabetes.dk' <info@diabetes.dk>; 'info@lunge.dk' <info@lunge.dk>; 'info@sundheddanmark.nu' <info@sundheddanmark.nu>; 'info@efterskoleforeningen.dk' <info@efterskoleforeningen.dk>; 'sales@efuma.com' <sales@efuma.com>; '3f@3f.dk'; 'ff@farmakonom.dk'; 'fa@fanet.dk'; 'fartin@fartin.com' <fartin@fartin.com>; 'oliver-twist@oliver-twist.dk' <oliver-twist@oliver-twist.dk>; 'pd@pharmadanmark.dk' <pd@pharmadanmark.dk>; 'moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk' <moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk>; 'vuc@vuc.dk' <vuc@vuc.dk>; 'jh@tobaksindustrien.dk' <jh@tobaksindustrien.dk>; 'info@smokesolution.com' <info@smokesolution.com>; 'neg@iba.dk' <neg@iba.dk>; 'Max Laigaard, Randers TS' <ml@randers.ts.dk>; 'kontakt@eeo.dk' <kontakt@eeo.dk>; 'fartin@fartin.com' <fartin@fartin.com>; 'ac@fbr.dk' <ac@fbr.dk>; 'info@fadd.dk' <info@fadd.dk>; 'hf@fadl.dk' <hf@fadl.dk>; 'hej@friefagskoler.dk' <hej@friefagskoler.dk>; 'dj@sctib.dk' <dj@sctib.dk>; 'fkf@kristne-friskoler.dk' <fkf@kristne-friskoler.dk>; 'hjj@dbi-net.dk' <hjj@dbi-net.dk>; 'fas@dadl.dk' <fas@dadl.dk>; 'ing@fugleviglund.dk' <ing@fugleviglund.dk>; 'fms@fms.dk' <fms@fms.dk>; 'ftf@ftf.dk' <ftf@ftf.dk>; 'sune@lilleskolerne.dk' <sune@lilleskolerne.dk>; 'mail@danskegymnasier.dk' <mail@danskegymnasier.dk>; 'post@hjerterforeningen.dk' <post@hjerterforeningen.dk>; 'horesta@horesta.dk' <horesta@horesta.dk>; 'sek@jordemoderforeningen.dk' <sek@jordemoderforeningen.dk>; 'info@igldk.dk' <info@igldk.dk>; 'national@kfum-kfuk.dk' <national@kfum-kfuk.dk>; 'kk@kirkenskorshaer.dk' <kk@kirkenskorshaer.dk>; 'kfs@sundkom.dk' <kfs@sundkom.dk>; 'kl@kl.dk' <kl@kl.dk>; 'ka@ka.dk' <ka@ka.dk>; 'info@cancer.dk' <info@cancer.dk>; 'Maskinmesterskolen København' <info@mksk.dk>; 'plo@dadl.dk' <plo@dadl.dk>; Rigsrevisionen <info@rigsrevisionen.dk>; 'info@landboudom.dk' <info@landboudom.dk>; 'landselevbestyrelse@foa.dk' <landselevbestyrelse@foa.dk>; 'los@los.dk' <los@los.dk>; 'lu@lus.dk' <lu@lus.dk>; 'gyntler@mail.dk' <gyntler@mail.dk>; 'LH Handelsskoleelevator' <lh@handelselevator.dk>; 'info@lif.dk' <info@lif.dk>; 'dmn@martec.dk' <dmn@martec.dk>; 'mf@mmf.dk' <mf@mmf.dk>; 'medico@medicoindustrien.dk' <medico@medicoindustrien.dk>; 'info@nbl-landsforening.dk' <info@nbl-landsforening.dk>; 'nnf@nnf.dk' <nnf@nnf.dk>; 'support@pharmakon.dk' <support@pharmakon.dk>; 'pmi.internet@pmi.com' <pmi.internet@pmi.com>; 'Erik Juul Hansen, Private Gymnasier' <private@gymnasier.dk>; 'psf@psf.nu' <psf@psf.nu>; 'uc-dk@uc-dk.dk' <uc-dk@uc-dk.dk>; 'post@udsatte.dk' <post@udsatte.dk>; 'kmp@sam.sdu.dk' <kmp@sam.sdu.dk>; 'mail@simac.dk' <mail@simac.dk>; 'benny.husted@skanderborg.dk' <benny.husted@skanderborg.dk>; 'post@skole-foraeldre.dk' <post@skole-foraeldre.dk>; 'sl@sl.dk' <sl@sl.dk>; 'info@tobaksproducenterne.dk' <info@tobaksproducenterne.dk>; 'aams@aams.dk' <aams@aams.dk>; 'cthr@sundbynetvaerket.dk' <cthr@sundbynetvaerket.dk>; 'gc@dsr.dk' <gc@dsr.dk>; 'Info@sygeforsikring.dk' <Info@sygeforsikring.dk>; 'mail@soefartens.org' <mail@soefartens.org>; 'info@tandlaegeforeningen.dk' <info@tandlaegeforeningen.dk>; 'post@branchedanmark.dk' <post@branchedanmark.dk>; 'kontakt@dagrofa.dk' <kontakt@dagrofa.dk>; 'fysio@fysio.dk' <fysio@fysio.dk>; 'info@danskepatienter.dk'; 'info@dansktp.dk' <info@dansktp.dk>; 'info@lunge.dk' <info@lunge.dk>; 'kontakt@roegrifremtid.dk' <kontakt@roegrifremtid.dk>; 'support@smoke-it.dk' <support@smoke-it.dk>

Emne: Høring: Udkast til bekendtgørelser - udmøntning af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love

Til alle høringsparter på vedhæftede liste

Se venligst vedhæftede høring over udkast til tre bekendtgørelser som følge af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning).

Sundheds- og Ældreministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet **senest mandag den 17. august 2020.**

Bemærkningerne bedes sendt til Sundheds- og Ældreministeriet på sum@sum.dk med kopi til msb@sum.dk

Med venlig hilsen

Landsorganisationen
for sociale tilbud

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup

Telefon: 7023 3400
E-mail: los@los.dk
CVR nr. 15906987

www.los.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Taastrup den 19. september 2018

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (Etablering af et sporingssystem og et sikkerhedsmærkningssystem samt skærpede sanktioner m.v.)

LOS - Landsorganisation for sociale tilbud takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (Etablering af et sporingssystem og et sikkerhedsmærkningssystem samt skærpede sanktioner m.v.).

LOS har ingen kommentarer til udkastet.

Med venlig hilsen
Jesper Gravesen
Juridisk konsulent, LOS

Mie Saabye

Fra: David Luxhøj-Pedersen <dlp@fanet.dk>
Sendt: 7. juli 2020 14:09
Til: DEP Sundheds- og Ældreministeriet; Mie Saabye
Emne: Høringssvar over udkast til tre bekendtgørelser som følge af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national hand

Til Sundheds- og Ældreministeriet,

FA takker for ovenstående høring.

FA har ingen bemærkninger til bekendtgørelserne.

Med venlig hilsen

David Luxhøj-Pedersen
Stud.jur
dlp@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1623

Amaliegade 7
1256 København K

FA FINANSSEKTORENS
ARBEJDSGIVERFORENING

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](#)

Fra: Christian Schmidt <chs@chs.dk>
Sendt: 25. juli 2020 10:29
Til: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Mie Saabye
Emne: Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love

Hermed nogle bemærkninger til høringen over udkast til de to bekendtgørelser om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning af hhv. tobaksvarer og elektroniske cigaretter.

Bemærkningerne knytter sig til de to bekendtgørelses kapitler "Neutrale oplysninger om varer og priser", "Salg via digitale løsninger og online" og "Selvbetjeningsautomater" (enslydende i begge bekendtgørelser). Disse kapitler indeholder visse misforståelser vedr. de tekniske specifikationer for informationen.

Neutrale oplysninger om varer og priser

Det anføres, at listen skal være i firfarve-CMYK med farvekode C0, M0, Y0 og K100. Dette er ensbetydende med almindelig sort tekst. Det vil være tilstrækkeligt at anføre, at listen skal skrives med "sort tekst på hvidt papir".

Det anføres, at teksten skal være skriftstørrelsen 12. For god orden skyld bør enheden anføres, dvs. at "skriftstørrelse 12 punkt".

Man kunne mene, at 12 punkt er lige i underkanten af hensyn til svagtseende.

Det forekommer unødvendigt at specificere dimensionerne af et A4-ark eller henvisne til ISO-216. Det må være tilstrækkeligt at anføre, at der skal benyttes et A4-ark.

Det anføres, at teksten skal være "venstrecentreret". Der menes formentlig "venstrestillet".

Salg via digitale løsninger og online

Også her henvises til CMYK-farvekoder. CMYK-farvekoder benyttes dog alene ved print/tryk. På digitale skærme benyttes typisk RGB-farveskalanen, men igen vil det være tilstrækkeligt at anføre, at teksten skal anføres med sort tekst på hvid baggrund.

Det anføres, at teksten skal være skriftstørrelse 12. Dette er ikke veldefineret på en skærm, hvor tekststørrelser kan angives med en række forskellige enheder. Det er dog svært at anføre en størrelse, der giver mening på såvel en mobiltelefon og en computerskærm. Jeg tror ikke, man kan komme det nærmere, end at teksten skal vises i "standardstørrelse". Hvad det så konkret er, afhænger af den konkrete skærm/enhed og brugerens indstillinger (fx svagtseende vil ofte have valgt en større standardstørrelse end normalt).

I stk. 4 anføres "Oplysninger omfattet af stk. 3, skal angives på en neutral liste, som ikke må være påført illustrationer, billeder, fed skrift, farver, logoer, symboler eller anden tekst, jf. dog stk. 4.". Her menes antageligvis "[...] jf. dog stk. 5".

Det fremgår ikke klart, om reglerne også gælder for et fysisk salgssted, der ønsker at bringe beskrivelsen af produkterne på deres hjemmeside, selvom produkterne ikke kan købes via hjemmesiden.

Selvbetalingsautomater

Også her henvises til CMYK-farvekoder, selvom der blot menes sort tekst. Det nævnes ikke her, at tekst skal stå på hvid baggrund, hvilket muligvis er en forglemmelse.

Det vil måske være fornuftigt at opdele kravene til tekst hhv. på faste skilte monteret på automaten og på digitale skærme/displays.

For visse mindre avancerede skærme/displays vil det være problematisk at benytte Times New Roman. Her bør gives mulighed for at bruge de skrifttyper, som er tilgængelige og fungerer mest hensigtsmæssigt på den konkrete tekniske platform.

Med venlig hilsen
Christian Schmidt

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
DK-1057 København K

København den 8. august 2020

Høringer over tre bekendtgørelser omhandlende tobak

Danmarks Vejlederforening (DVF) takker for muligheden for at afgive høringssvar på bekendtgørelserne.

DVF har ingen kommentarer til bekendtgørelserne.

Med venlig hilsen
på Bestyrelsens vegne

Karina Meinecke
Formand

Sundheds- og Ældreministeriet
Att. Mie Saabye

Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

SSP-Samrådet takker for muligheden for at kommentere

- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter
- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin
- Udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

SSP-Samrådet har tidligere afgivet høringssvar vedr. lovgivningen på dette område, og SSP-Samrådet ser med tilfredshed, at nikotinprodukter (Tobakssurrogat) er omfattet af bekendtgørelserne.

SSP-Samrådet har ikke yderligere specifikke bemærkninger til udkast til de bekendtgørelser høringen omfatter.

På vegne af SSP-Samrådet

*Benny Husted
Formand*

*Pernille Ødegaard Skovsted
Næstformand*

SSP-Samrådet

Benny Husted
Formand
Tlf.: 2325 8547
Benny.husted@skanderborg.dk

Pernille Ødegaard Skovsted
Næstformand
Tlf.: 4053 3006
pede@gentofte.dk

www.ssp-samraadet.dk

Skanderborg den 07.08.2020

Hørings svar fra Dansk Selskab for Folkesundhed

Vedr. tre udkast til ændring af tobakslovgivningen:

- A. Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

- B. Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

- C. Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Dansk Selskab for Folkesundhed takker mange gange for at få mulighed for at kommentere på den nationale handleplan mod børn og unges rygning. Dette høringssvar er udarbejdet under vejledning af tidligere bestyrelsesmedlem og nuværende medlem af Dansk Selskab for Folkesundhed, professor i tobaksforebyggelse Charlotta Pisinger.

Unge rygning er, efter mange årtiers fald, igen begyndt at stige, hvilket er meget alarmerende. Dansk Selskab for Folkesundhed vil derfor starte med at takke Sundhedsministeren og alle de partier, der har været med til at vedtage en national handleplan mod børn og unges rygning. Det er en modig, visionær og historisk indsats, der vil få stor betydning for de danske unges fremtidige helbred og for folkesundheden.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende kommentarer til:

A. Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

§1. I bekendtgørelsen defineres tobak som et produkt, der kan "... ryges, indsnuses, suttes eller tygges eller på anden måde indtages". Kommentar: Det vigtigt at det understreges at enhver form for administrationsvej af nikotin er omfattet.

Vedr. Forbud mod synlig anbringelse og fremvisning

Stk.4.3. Der må ikke fremhæves med farver, belysning eller lignende i forhold til resten af salgsstedet. Kommentar: tilføj at der ikke må fremhæves med placering eller skriftstørrelse.

Stk. 6: Kommentar: tilføj at der ikke må fremhæves med placering eller skriftstørrelse.

Vedr. Fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer

Stk. 2. Et fysisk salgssted efter stk. 1 anses for at være specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer, når stedet udelukkende eller hovedsageligt sælger piber, pibetobak eller cigarer. Kommentar: 'hovedsageligt' bør slettes, da dette kan gradbøjes og er svært at håndhæve.

Stk.5: Kommentar: der bør være forbud mod at reklamere med bannere og lign. på fortovet. Det bør være forbudt at opstille plakater og lign. med personer der bruger produkterne. Produkterne bør ikke ligge i vinduet eller tæt på vinduet, synlige for børn, men kun være udstillet inde i butikken. Definitionen af de tobaksvarer der omfattes i denne paragraf, er ikke beskrevet her. Vi gør opmærksom på at tobaksindustrien i andre lande har omgået lovgivningen ved produktion af små cigarillos og små cigarer, ofte med smag, der i virkeligheden er cigaretter og også inhaleres, modsat pipe og cigarer. Det bør i definitionen af tobaksvarer fremhæves meget tydeligt at disse varer ikke må sælges dette sted.

Vedr. Selvbetjeningsautomater

Kommentar: det bør klart fremgå at selvbetjeningsautomater kun må opsættes, hvor der er personale der kan overvåge at mindreårige ikke kan foretage køb. WHO anbefaler, at man ikke tillader tobaksautomater, da automaterne i sig selv virker som reklame for tobak. DSFF forslår derfor at tobaksautomater bliver fjernet helt.

Vedr. Straf

Kommentar: det bør skrives ind at gentagelse af overtrædelse medfører stigning fx fordobling af bødens værdi, og at bødestraffen stiger kraftig for hver overtrædelse fremover.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende kommentarer til:

B. Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

Vedr. Sundhedsadvarsler på tobakssurrogater

Der er stigende evidens for at nikotin kan skade fosteret, den gravide og den umodne hjerne hos unge. Surgeon General's rapport fra USA, er 'state of art' evidens ¹). Rapporten konkluderer følgende:

- The use of products containing nicotine poses dangers to youth, pregnant women, and fetuses. The use of products containing nicotine in any form among youth, including in e-cigarettes, is unsafe.
- E-cigarette aerosol is not harmless. It can contain harmful and potentially harmful constituents, including nicotine. Nicotine exposure during adolescence can cause addiction and can harm the developing adolescent brain.

Kommentar: det bør tydeligt fremgå af advarslerne at nikotin er særlig skadelig for unge (kan skade hjernens udvikling), gravide og fosteret.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende kommentarer til:

- C. Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Vedr. Definitioner

§1:

Kommentar: det bør fremgå at væsken i disse devices opvarmes elektronisk i stedet for at blive forbrændt.

I definition står at e-cigaretter "genlades med engangspatroner" Det er svært at forstå om der er tale om en elektronisk genopladning eller at der findes 'partoner'=engangsbeholdere med væske som e-cigaretterne kan genopfyldes med. Kommentar: dette bør omskrives så der ikke opstår tvivl om der er tale om genopladning eller genopfyldning, og ordet patroner skal måske udskiftes.

Vedr. Salg via digitale løsninger og online

Aktuelt reklamerer mange e-cigaret websites med rabatter på 50-60% og levering 24/7).

Kommentar: Det bør ikke være muligt at reklamere med rabatter eller særlige services som hurtig levering.

Der reklameres ofte online med startsæt og rygestoppakker. Kommentar: startsæt kan appellere til unge. E-cigaretter er ikke godkendt som rygestopmiddel, så reklamer for rygestop og rygestoppakker bør forbydes, også online.

Producenter af produkter som opvarmet tobak og e-cigaretter fremhæver ofte at der er fx 95 % færre skadelige stoffer sammenlignet med cigaretter. Brugere mistolker fund af færre skadelige stoffer (som rapporteret af industrien, og ikke af uvildige forskere) med at der også vil være 95% risikoreduktion for sygdom. Det forholder sig desværre ikke sådan. Kommentar: det bør være forbudt at fremhæve påstande om helbredsfordele idet der ikke foreligger dokumentation for dette.

Vedr. Forbud mod synlig anbringelse og fremvisning

Kommentar: tilføj at der ikke må fremhæves med placering eller skriftstørrelse.

Vedr. Fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Stk. 5. aktuelt har flere fysiske e-cigaretbutikker reklamer med "røgfri fremtid", "bliv røgfri" og lignende antagelser om at e-cigaretter er et rygestopmiddel. Da produkterne ikke er godkendt til rygestop, bør dette hverken kunne skrives direkte eller antydes indirekte. Kommentar: tilføj at det ikke må fremhæves eller antydes at produktet er et rygestopmiddel.

Kommentar: der bør være forbud mod at reklamere med bannere og lign. på fortovet. Det bør være forbudt at opstille plakater og lign. med personer der bruger produkterne. Produkterne bør ikke ligge tæt på vinduet, synlige for børn, men kun være udstillet inde i butikken.

Vedr. *Selvbetjeningsautomater*

Kommentar: det bør klart fremgå at selvbetjeningsautomater kun må opsættes, hvor der er personale der kan overvåge at mindreårige ikke kan foretage køb.

Vedr. *Straf*

Kommentar: det bør skrives ind at gentagelse af overtrædelse medfører stigning fx fordobling af bødens værdi, og at bødestraffen stiger kraftig for hver overtrædelse fremover.

Vi savner desuden en klar beskrivelse af, hvem der håndhæver, at alle bestemmelserne bliver overholdt. Det er også essentielt at der er allokateret tilstrækkeligt med økonomiske midler til håndhævelse.

Dansk Selskab for Folkesundhed har yderligere et par vigtige kommentarer.

Kommentarer:

Tobaks- snus- og e-cigaretproducenter benytter i stigende grad unge bloggere/trendsætters til at markedsføre deres produkter til unge via de sociale medier. Dette er meget bekymrende, da al lovgivning hermed omgås. Lovgivningen bør sætte rammer for brug af influensers og industriens mulighed for at sponsorere pro-rygning/dampning/brug af nikotinholdige produkter. Udover dette sponsorerer mange e-cigaretproducenter de såkaldte "vape tricks" (unge der blæser store damp-ringe) på nettet.^{2 3 4} Da det ikke er bestemte produkter der sponsoreres, men en 'sjov aktivitet på nettet', omgår det ofte lovgivningen. Det er i virkeligheden product placement, og bør være forbudt.

Vi gør opmærksom på at tobaksindustrien i andre lande har omgået lovgivningen ved: 1) produktion af små cigarillos og små cigarer, ofte med smag (som ellers er forbudt), der i virkeligheden er cigaretter og også inhaleres, modsat pipe og cigarer. Disse produkter bør forbydes. 2) at opfinde nikotinholdige produkter der indtages på andre måder end det der er beskrevet i lovteksten. Det er derfor vigtigt at det understreges at enhver form for administrationsvej af nikotin er omfattet.

Referencer

1. E-cigarette use among youth and young adults. A report of the Surgeon General. Atlanta, GA: Center for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Office on Smoking and Health, 2016.
2. Kong G, LaVallee H, Rams A, et al. Promotion of Vape Tricks on YouTube: Content Analysis. *Journal of medical Internet research* 2019;21(6):e12709. doi: 10.2196/12709 [published Online First: 2019/06/20]
3. Freeman B, Chapman S. British American Tobacco on Facebook: undermining Article 13 of the global World Health Organization Framework Convention on Tobacco Control. *TobControl* 2010;19(3):e1-e9.
4. McCausland K, Maycock B, Leaver T, et al. The Messages Presented in Electronic Cigarette-Related Social Media Promotions and Discussion: Scoping Review. *Journal of medical Internet research* 2019;21(2):e11953. doi: 10.2196/11953 [published Online First: 2019/02/06]

Mie Saabye

Fra: Jesper Lundberg <jl@nbl-landsforening.dk>
Sendt: 13. august 2020 13:38
Til: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Mie Saabye
Emne: Høringsvar vedr. tobaksloven

Høringsvar fra Nærbutikkernes Landsforening (NBL)

Nærbutikkernes Landsforening (NBL) repræsenterer kiosker og forretninger over hele landet, som bl.a. sælger tobaksvarer, tobakssurrogater, e-cigaretter og tilbehør m.v. til voksne personer over 18 år.

Foreningens medlemmer ejer selv deres forretninger og føler derfor ikke kun et ansvar, men også en stor personlig stolthed for den enkelte butiks drift, udseende og ikke mindst indretning.

Det er bl.a. en indretning, som på den ene side imødekommer kundernes behov, men på den anden side samtidig smidiggør ekspeditionen/købet for forretningsindehaveren og giver den enkelte forretning sit særlige udtryk.

NBL er derfor glade for, at der i den politiske aftale fra 18 december sidste år, blev bestemt, at "Det skal være op til forhandlerne selv, hvordan de vil skjule produkter- under disken, ved et forhæng eller låge eller lignende - så længe løsningen effektivt sikrer, at produkterne er skjult mellem køb."

Men vi synes, at den imødekommenhed overfor private virksomheders indretning og selvbestemmelse, som aftalen der er udtryk for, mangler i ministeriets bekendtgørelsesudkast om forbud mod synlig anbringelse af tobaksvarer m.v. samt e-cigaretter.

F.eks. i §2 stk.4. opstilles en række uklare forbud om bl.a. brug af farver m.v. Mener ministeriet f.eks., at det bør være forbudt at male salgslokalet "tobaksbrunt"? Eller måske rødt, fordi en bestemt tobaksvarer inden, der blev indført ensartede pakninger, havde en rød emballage?

Vi skal bede ministeriet om nøje at genoverveje, hvorvidt sådanne indgreb i den enkelte erhvervsdrivendes selvbestemmelse og virksomhed er nødvendige og rimelige. Samt om reglerne er tilstrækkeligt klare til at kunne administreres og håndhæves. Det mener vi selvsagt, ikke er tilfældet.

Vi forstår at prisoplysninger skriftligt kun må gives på neutrale lister, der ikke fremhæver nogle produkter, mærker eller priser frem for andre. Vores forretninger har imidlertid typisk et bredt sortiment af tobaksvarer m.v. Det betyder, at en ren alfabetisk liste over alle produkter, som anført i udkastet ikke blot bliver lang, men frem for alt uoverskuelig, og dermed et dårligt værktøj for os og noget nær en fornærmelse mod vores kunder grundet dens ringe brugervenlighed.

Vi mener derfor, at en alfabetisk liste indledningsvis og inden de enkelte mærker anføres alfabetisk, skal være opdelt i grupper efter om det er cigaretter, tobak til hjemmerulning, cigarer m.v. Kun med en sådan overordnet gruppeinddeling, har kunden en ærlig chance for at kunne orientere sig i prislister. Denne overordnede opdeling kunne også ske i alfabetisk rækkefølge. Listen forbliver neutral, da det ene produkt ikke fremhæves ikke frem for det andet.

Som nævnt sælger vi typisk såvel tobaksvarer m.v. som e-cigaretter. For forretningen er det administrativt bøvlet at skulle have to prislister - en for tobaksvarer m.v. og en for e-cigaretter m.v. al den stund, at produkterne normalt er placeret samme sted i forretningen og opfattes som identiske af kunden. Vi skal derfor foreslå, at den enkelte forretning gerne må nøjes med en fælles prislister, hvis den selv ønsker det.

NBL er på det rene med, at blot fordi en forretning vælger særligt at fokusere på at sælge cigarer, piber og pibetobak eller e-cigaretter, bliver den ikke dermed til en specialforretning, hvis den i øvrigt opretholder et bredt sortiment af almindelige dagligvarer/ kioskvarer o.s.v. Når det er sagt, vil vi gerne anføre, at vi mener, at lovudkastet og bekendtgørelsen i dette spørgsmål går længere end, hvad partierne har aftalt omkring, hvornår noget er en specialforretning. Det kan vi kun opfordre ministeriet til at genoverveje.

I medlemskredsen har vi specialforretninger, hvor ordet pibe indgår i et veletableret firmanavn. Vi går ud fra, at hverken bekendtgørelsesudkastet eller lovudkastet i øvrigt ekspropriationsagtigt vil forbyde dette.

Reglerne skal allerede træde i kraft den 1.april 2021 dvs. godt 3 måneder efter lovens forventede vedtagelse. Tre måneder er ikke en rimelig frist for os til de nødvendige tilpasninger og ændringer. Det er ikke os i handlen - men nok snarere Corona og EU-regler, som er skyld i, at lovforslaget ikke som planlagt blev vedtaget inden sommerferien. Vi synes derfor ikke, at det er rimeligt at tørre den opståede forsinkelse af på os gennem en urimelig kort frist på ca. 3 måneder til at gennemføre de nødvendige ændringer. En frist på 12 måneder vil derimod være på sin plads, hvis vi skal have en rimelig frist. Vi håber ministeriet er enige heri.

Med venlig hilsen

Jesper Lundberg
formand
NBL

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6 DK-1057 København K
E-mail: aga@sum.dk

Dato: 14. august 2020

Direkte tlf.: 51 28 22 43
E-mail: tcmoerch@hjertereforeningen.dk

Høringssvar vedr. tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Sundheds- og Ældreministeriet har den 1. juli 2020 sendt forslag til tre bekendtgørelser vedr. lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning).

Hjertereforeningen finder det positivt, at et bredt flertal påtænker ændringer i lovgivningen. Der har længe været behov for, at Danmark tog nye initiativer og gik ind i næste fase i kampen mod tobak og rygning. Med aftalen fra december mener vi, at vi kommer et langt stykke, omend vi ikke er i mål. Partierne bag aftalen fortjener ros og vi mener, deres støtte til tiltagene vidner om, at vi er et land der fremadrettet vil tage kampen mod tobakken. En kamp som kun er blevet vigtigere de seneste år, hvor vi desværre har oplevet, at flere unge igen er begyndt at ryge.

Generelt er Hjertereforeningen positive over for initiativerne i lovgivningen. Dog finder vi det meget vigtigt, at man i de tilhørende bekendtgørelser præciserer og sikrer, at de anvendte definitioner og beskrivelser af lovgivningens genstandsområde omfatter alle typer af nuværende og evt. fremtidige nye nikotinafgivende produkter. Samtidig har vi en række konkrete ændrings- og tilføjelsesforslag, hvormed vi sikrer, at lovgivningen efterlever ånden i aftalen fra december og samtidig kan rumme fremtidige, nye tobaksprodukter.

På de følgende sider har vi redegjort for vores forslag til tilføjelser, ændringer og præciseringer.

**Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer,
tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter**

<i>Side</i>	<i>§ og stk.</i>	<i>Forslag til rettelse.</i>
3	§4, stk. 4	Det bør tilføjes, at heller ikke skriftstørrelse må bruges til at fremhæve produktet. Ligeledes skal placeringen af teksten reguleres, så den ikke kan bruges til at fremhæve produktet.
3	§4, stk.6	Det bør tilføjes, at heller ikke skriftstørrelse må bruges til at fremhæve produktet. Ligeledes skal placeringen af teksten reguleres, så den ikke kan bruges til at fremhæve produktet.
3	§5, stk. 2	'Hovedsageligt' bør slettes, da dette åbner op for fortolkning. Alternativt bør der defineres en grænse for hvor stor en del af et fysisk salgssteds indtægter der skal komme fra salg af tobaks- og nikotinprodukter, før det kan siges, at en butik er specialist.
4	§5, stk. 5	<ul style="list-style-type: none"> • Der bør være forbud mod at reklamere med bannere og lignende på fortov og lignende placeringer. • Det bør forbydes, at man bruger plakater hvor personer fremhæver eller reklamerer for produkterne. • Produkterne bør ikke ligge eller være synlige i vinduet. Det skal medvirke, at tobaksprodukter bliver mere synlige og tilstedeværende for særligt børn. • De omfattede tobaksvarer er ikke nærmere defineret. Vi gør opmærksom på, at dette er afgørende. Laves der ikke en bred og fremsynet definition af de omfattede tobaksprodukter, så risikerer man, at tobaksindustrien udnytter spillerummet og producerer nye produkter, som ikke er omfattet af lovgivningens ordlyd, men som har samme indhold og skadelig effekt som de hidtidige produkter.
4	§6	Tilføjelse: Selvbetjeningsautomater må kun opsættes der, hvor der er personale der kan overvåge, at mindreårige ikke køber tobaksprodukter.

5	§7	<ul style="list-style-type: none"> • Det bør tilføjes, at straffen stiger ved gentagne overtrædelser af lovgivningen. Det kan fx være en fordobling af bødestørrelsen. • Det skal fremgå tydeligt hvilken myndighed der har ansvaret for at reglerne bliver overholdt. Den pågældende myndighed bør i samme ombæring tilføjes tilstrækkelige midler, så den kan løfte den nye eftersynsopgave.
---	----	--

Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater		
<i>Side</i>	<i>§ og stk.</i>	<i>Forslag til rettelse.</i>
2	§5	Den standardiserede sundhedsadvarsel bør justeres, så den medtager, at nikotin kan skade unge, gravide og fostre. Formuleringen skal indikere – særligt over for de unge – at indtag af store mængde nikotin er forbundet med en vis risiko og fare. Der er stigende evidens for at nikotin kan skade ovenstående grupper, bl.a. i Surgeon Generals rapport. ¹

Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin		
<i>Side</i>	<i>§ og stk.</i>	<i>Forslag til rettelse.</i>
1	§1	<ul style="list-style-type: none"> • Det bør fremgå i teksten, at disse devices opvarmes elektronisk og ikke via forbrænding. • I definitionen af elektroniske cigaretter bruges udtrykket at e-cigaretter ”genlades med engangspatroner”. Det kan give anledning til forvirring. Det bør omskrives, så der ikke kan herske tvivl om, hvorvidt der hermed menes ’genopladning’ eller ’genopfyldning’. Evt. bør ordet ’patron’ udelades i konteksten.

¹ E-cigarette use among youth and young adults. A report of the Surgeon General. Atlanta, GA: Center for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health.

2	§3, stk. 4	Det bør tilføjes, at heller ikke skriftstørrelse må bruges til at fremhæve produktet. Ligeledes skal placeringen af teksten reguleres, så den ikke kan bruges til at fremhæve produktet.
3	§5	<p>Generelle tilføjelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mange internetsider reklamerer i dag med hurtig levering og store rabatter på e-cigaretter. Dette bør forbydes, da det øger incitamentet til at impuls købe e-cigarettproduktet. • I forbindelse med salg af e-cigaretter reklameres der for både startsæt og rygestoppakker. Startsæt gør tilgængeligheden af e-cigaretter lettere og tiltaler de unge. E-cigaretter er ikke anerkendt som rygestopmiddel. Reklame for begge dele bør derfor forbydes, også online. • E-cigarettproducenter fremhæver ofte, at e-cigaretter er sundere end almindelige cigaretter. Der er ikke evidens for dette. Det bør derfor
4	§6, stk. 5	<ul style="list-style-type: none"> • Det bør tilføjes, at det ikke må antydes eller skrives, at e-cigaretter er et rygestopmiddel. • Det bør forbydes, at man bruger plakater hvor personer fremhæver eller reklamerer for produkterne. • Produkterne bør ikke ligge eller være synlige i vinduet. Det skal medvirke, at tobaksprodukter bliver mere synlige og tilstedeværende for særligt børn.
5	§7	Tilføjelse: Selvbetjeningsautomater må kun opsættes der, hvor der er personale der kan overvåge, at mindreårige ikke køber tobaksprodukter.
5	§8	<ul style="list-style-type: none"> • Det bør tilføjes, at straffen stiger ved gentagne overtrædelser af lovgivningen. Det kan fx være en fordobling af bødestørrelsen. • Det skal fremgå tydeligt hvilken myndighed der har ansvaret for at reglerne bliver overholdt. Den pågældende myndighed bør i samme ombæring tilføjes tilstrækkelige midler, så den kan løfte den nye eftersynsopgave.

Øvrige kommentarer og forslag til præciseringer	
<i>Brug af influensers</i>	<p>Tobaks-, snus- og e-cigaretproducenter benytter i stigende grad unge influensers til at markedsføre deres produkter til unge via de sociale medier. Dette er meget bekymrende, da al lovgivning hermed omgås. Lovgivningen bør sætte rammer for brug af influensers og industriens mulighed for at sponsorere pro-rygning/dampning/brug af nikotinholdige produkter gennem influensers. Vi foreslår, at området ligestilles med den lovgivning der i øvrigt findes for reklame omkring tobaks- og nikotinprodukter.</p> <p>Udover dette sponsorerer mange e-cigaretproducenter de såkaldte "vape tricks", altså unge der laver tricks med røgen fra e-cigaretter^{2 3 4}. Dette er som udgangspunkt ikke omfattet af lovgivningen, da influensers her ikke reklamerer for produktet, mens for noget som produktet bl.a. kan bruges til. Dog må det generelt anses for product placement og bør derfor være ulovligt.</p>
<i>Definition af tobaksvarer</i>	<p>Definitionen af "Tobaksvarer" skal rumme alle nuværende og foregribe kommende tobaksprodukter, for på den måde i videst muligt omfang at undgå, at der udvikles nye skadelige produkter.</p> <p>Det er almen kendt, at der løbende udvikles nye tobaks- og nikotinprodukter, som ikke omfattes af den nuværende lovgivning. Det giver rum til, at produkter der er lige så skadelige som regulerede eller forbudte produkter, kan indtage markedet, fordi de ikke er omfattet af lovens ordlyd.. Det er derfor vigtigt at det understreges at enhver form for indtagelsesform af nikotin er omfattet.</p>

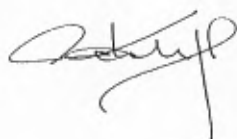
² Kong G, LaVallee H, Rams A, et al. Promotion of Vape Tricks on YouTube: Content Analysis. *Journal of medical Internet research* 2019;21(6):e12709. doi: 10.2196/12709 [published Online First: 2019/06/20]

³ Freeman B, Chapman S. British American Tobacco on Facebook: undermining Article 13 of the global World Health Organization Framework Convention on Tobacco Control. *TobControl* 2010;19(3):e1-e9.

⁴ McCausland K, Maycock B, Leaver T, et al. The Messages Presented in Electronic Cigarette-Related Social Media Promotions and Discussion: Scoping Review. *Journal of medical Internet research* 2019;21(2):e11953. doi: 10.2196/11953 [published Online First: 2019/02/06]

	<p>Samtidig udvikles der løbende nye måder at indtage tobaks- og nikotinprodukter, hvilket gør det svært at definere disse produkter ud fra deres form eller indtagelsesmåde. En ny definition bør derfor rumme nye indtagelsesformer også, så kommende indtagelsesmetoder også vil være inkluderet i lovgivningen.</p> <p>Vi vil derfor opfordre til, at man fremadrettet definerer tobaks- og nikotinprodukter ud fra deres formål og funktion, frem for form. Vi har følgende forslag: <i>"Tobaks- og nikotinprodukter kan defineres som varer, der er bestemt til at eksponere den menneskelige organisme for optagelse af nikotin til det kardiovaskulære system, hvis de helt eller delvist er fremstillet af tobak, samt varer, der er beregnet til at blive benyttet sammen med sådanne varer"</i>.</p>
<i>Definition af tobakssurrogater</i>	<p>Definitionen af "Tobakssurrogater" afhænger af om begrebet "nikotin" er tilstrækkeligt præcist. Det bør således overvejes om "nikotin" omfatter alle kemiske tænkelige varianter af kemiske forbindelser, som medfører en indgivelse af nikotin til blodbanen – fx skal det sikres at såkaldte nikotinsalte er omfattet.</p>
<i>Definition af urte-baserede ryge-produkter</i>	<p>Definitionen af "Urtebaserede rygeprodukter" indeholder en betingelse om, at det kan forbruges via en "forbrændingsproces". Det bør sikres, at der ved "forbrænding" også forstås pyrolitiske kemiske processer – som jo også indgår i forbrænding men som ikke afhænger af omsætning af ilt. Opvarmet tobak baserer sig jo på pyrolyse af de organiske forbindelser, og det samme vil i teorien kunne lade sig gøre med andre organiske produkter.</p>

Med venlig hilsen

Anne Kaltoft
Adm. direktør

Mie Saabye

Fra: Jens Hennild <jh@tobaksindustrien.dk>
Sendt: 16. august 2020 19:02
Til: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Mie Saabye
Emne: Høringsvar -Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame mfl.

Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love

Tobaksindustrien (TI) takker for lejligheden til at fremkomme med bemærkninger til de 3 fremsendte udkast til bekendtgørelser.

Vi skal samtidig kvittere for ministeriets intention om at give bl.a. virksomhederne mulighed for, så tidligt som muligt, at forberede sig på de kommende regler inden en endelig vedtagelse og ikrafttræden.

Vi må dog for en god ordens skyld henlede opmærksomheden på, at virksomhederne ikke forsvarligt kan påbegynde et egentligt omstillingsarbejde, førend de regler, der skal følges, endeligt er vedtaget af Folketinget, og de endelige bekendtgørelser med hjemmel heri er udstedt.

Nærværende tidlige høring af udkast kan således i praksis ikke kompensere for den urimeligt korte ikrafttrædelsesfrist, som udkastene i øvrigt indeholder.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage af tobakssurrogater

Det fremgår af den politiske aftale, at tobakssurrogater hvad angår reklame, alder mv. skal reguleres som tobaksprodukter medens de skal bære advarsler som e-cigaretter.

§ 6 Sundhedsadvarsler

Tobaksindustrien er forundret over, at der i § 6 nr.1) anføres, at sundhedsadvarslen skal være anbragt på de tre største overflader -medens den samme bestemmelse for e-cigaretter i den nuværende bekendtgørelses §13 stk.2, nr. 1) kræver advarsel på de **to** største overflader.

Vi hæfter os her også ved, at EU-direktivet om tobaksvarer udtrykkelig foreskriver advarsler på de **to** største overflader for e-cigaretter og ikke tre (jf. art. 20.4.c jf. art. 12. 2., som også gælder for røgfri produkter).

Vi tillader os derfor at gå ud fra, at der foreligger en fejlskrivning i nærværende bekendtgørelsesudkast.

Tilsvarende er vi forundrede over, at udkastet i §6 nr. 4) angiver, at der skal anvendes Times New Roman og ikke Helvetica, som i dag gælder for e-cigaretter (§13, stk.2, nr.3) samt for den sags skyld alle andre produkter omfattet af tobaksvarerloven. Forskellige skrifttyper eliminerer virksomhedernes mulighed for at optimere indkøb og brug af emballage mv. på tværs af produktkategorierne. Vi skal derfor anmode om, at Helvetica også anvendes her.

I § 6 nr. 7) anføres at advarslen på top og bund af pakningen, skal stå i en lige linje centreret på midten af den overflade den dækker. Vi forstår kravet således, at den ikke foreskriveren pligt til at placere advarslen på selve pakningen flademidte (top/bund) men at "overflade den dækker" refererer til selve advarslens overflade. Et generelt centreringskrav ville i øvrigt også kollidere med muligheden for en hensigtsmæssig opfyldelse af mærkningsbestemmelsen herunder en brugervenlig placering af de krævede forbrugeroplysninger.

§9 Intakt sundhedsadvarsel

§9 foreskriver at sundhedsadvarslen skal forblive intakt efter åbning. TI skal her bemærke, at dette krav ikke synes at gælde for de e-cigaretter, som reglerne ifølge den politiske aftale skal læne sig op ad, men derimod alene for røgtobak med undtagelse af pakninger med flip-top låg. jf. Tobaksvaredirektivets art 8. 3. Vi skal derfor anbefale, at kravet udgår.

§12 Ikrafttræden

Som nævnt indledningsvis, anser vi en ikrafttrædelse den 1. april 2021 som stridende mod den politiske aftale om at give en rimelig frist, da Tobaksindustriens medlemmer først kan begynde forberedelserne når reglerne er endelige – hvilket formentlig vil efterlade virksomhederne med maksimalt tre utilstrækkelige måneder til en omstilling af produktionen efter de nye krav.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning af tobaksvarer mv. Tobaksindustrien bemærker at det klart af den politiske aftale fremgår, at tobaksvarer mv. ”skal være skjult på salgssteder, herunder på internettet, indtil en kunde konkret efterspørger dem”. På den baggrund forekommer det mere retvisende at benævne bekendtgørelsen ”forbud mod synlig anbringelse og uopfordret fremvisning af tobaksvarer”, idet der ikke i den politiske aftale er tale om et totalt forbud mod fremvisning. Bestemmelserne i bl.a. § 2 og §4 bør justeres i overensstemmelse hermed.

§2 Synlig anbringelse

Vi går ud fra, at ministeriet ønsker at styrke tilgængeligheden/læsevenligheden af bekendtgørelsesteksten ved at indsætte et stykke 2 i § 2, som indholdsmæssigt gentager, hvad der fremgår af stk.1 (idet definitionen af ”tobaksvarer” allerede inkluderer de pågældende varer).

I samme ånd om at styrke læsevenligheden skal vi foreslå, at det i stk. 3 i sætningen ”... der har et mere generelt anvendelsesformål...” anføres de illustrerende eksemplerne fra lovudkastet: ”lightere, tændstikker, piberensere eller askebægre”, samt endelig i 4.1) at der tilføjes ”uopfordret”, således at den lyder ”direkte... eller uopfordret oplyses om, at der sælges tobak”.

§3 Neutrale oplysninger om varer og priser

Det fremgår af stk.3 1) at produkterne skal opføres alfabetisk ud fra produktnavn. Dette vil give en lang og en helt uoverskuelig liste af produktnavne på tværs af tobakskategorierne, som unødigt vil vanskeliggøre det køb som personen allerede må formodes at have bestemt sig for at foretage, inden listen bliver præsenteret. En kunde er typisk på forhånd personligt helt afklaret med, hvilken tobakskategori, der ønskes, f.eks. en pakke cigaretter, pibetobak osv. En søgning alene baseret på produktnavnens alfabetiske opstilling men i praksis hulter til bulter på tværs af produktkategorierne forekommer derfor unødigt tidskrævende og hverken rationelt eller forbrugervenligt.

Vi skal derfor tillade os at gentage betragtningen fra vores hørings svar fra februar til det daværende lovudkast, hvor vi opfordrede til, at den neutrale liste indledningsvis bør opdeles efter anerkendte hovedkategorier, som er kendt af og relevante for forbrugerne. Under hver af hovedkategorierne kan de enkelte produkter så opføres alfabetisk mv. som anført i bekendtgørelsesudkastet. Tobaksindustrien bidrager gerne hvis ønsket med et teknisk udkast til overordnet inddeling.

§4 Salg via digitale løsninger og online

Som nævnt under §2 skal vi i overensstemmelse med ordlyden i den politiske aftale anbefale, at der tilføjes et ”uopfordret” i første sætningen om fremvisning af tobaksvarer, mv.

§5 Specialforretninger

Vi stiller os, som påpeget i hørings svaret i forhold til lovudkastet, uforstående overfor den foreslåede regulering af specialforretninger for cigarer, piber og pibetobak, både for så vidt angår produktvisning og nok så meget adgangen til reklame inde i specialforretningerne.

Reguleringen savner efter vores vurdering støtte i den politiske aftale fra december 2019 og indebærer en helt ubegrundet skærpelse af de gældende regler, der netop tager hensyn til, at disse butikker er specialbutikker, som henvender sig til en snæver kundekreds, der efterspørger et særligt udvalg og en særlig indsigtfuld betjening. Specialbutikkerne henvender sig ikke til den brede befolkning langt mindre til personer under 18 år.

Vi vil også i relation til §5, stk. 2, henvise til vores indsigelse i vores tidligere hørings svar vedr. lovudkastet og gentage advarslen mod at definere specialbutikker så snævert, som der er lagt op til, hvorved butikker, der tillige

sælger f.eks. vin og fine chokoladeprodukter ved siden af tobaksvarerne, måske ikke længere kan anses for specialbutikker.

Hertil kommer, at bekendtgørelsesudkastet synes at implementere bestemmelser, som den politiske aftale eksklusivt forbeholder for specialforretninger for e-cigaretter, til også at gælde for specialforretninger for cigarer, pipe og pibetobak.

Vi noterer med tilfredshed, at det ifølge bekendtgørelsesudkastet fortsat er muligt at vise produkterne cigarer, pibetobak og piber i en specialforretning. Men det forekommer hverken logisk eller hensigtsmæssigt, at kunderne som lovligt må se varerne uden at have spurgt herom, angiveligt alene efterfølgende kan orientere sig om priser mv. i henhold til den § 3 omtalte liste.

Vi skal derfor foreslå, at specialforretningerne undtages fra § 3, dog således at de naturligvis skal have det allerede påbudte skilt ophængt i forretningen, som oplyser om aldersgrænsen for køb af tobak.

Specialforretninger vil ofte have glasmontrer med lys, hvor udvalgte piber eller cigarer /pibetobaksprodukter udstilles, således som det f.eks. også ses i smykke- og ure forretninger. Vi går ud fra at udkastets regler ikke tilsigter at sådanne montre vil blive anset for at udgøre ulovlig visning. Det modsatte ville udgøre et voldsomt og unødvendigt indgreb i, hvordan specialbutikker er indrettet.

§5 stk. 5 og 6 implementerer reelt et reklameforbud i specialforretningerne. Dette synes ikke at være i overensstemmelse med lovudkastet, som giver ministeren mandat til at fastsætte nærmere regler om hvordan der må reklameres i specialbutikkerne og på facaden). Der er ikke i den politiske aftale belæg for at indføre reklameforbud i specialforretningerne, ligesom der efter Tobaksindustriens opfattelse ikke er nogen faglig begrundelse for at strække forbuddet så vidt og også dermed fratage specialbutikkerne deres særlige karakter.

§6 Selvbetjeningsautomater

Tobaksindustrien noterer sig at den neutrale produkliste med udvalg og priser mv. ved selvbetjente automater, her umiddelbart er tilgængelig for en potentiel køber. Det forekommer derfor ejendommeligt at kræve forudgående anmodning fra køber om fremvisning af den neutrale liste ved fysiske salgssteder.

§8 Ikrafttræden

Samme bemærkninger om ikrafttrædelsen som nævnt ovenfor.

Forbud mod reklame mv. for e-cigaretter:

Tobaksindustriens medlemmer hverken producerer eller sælger e-cigaretter. Det medsendte bekendtgørelsesudkast giver derfor ikke umiddelbar anledning til bemærkninger.

Tobaksindustrien står i øvrigt selvsagt til rådighed for en uddybning af synspunkter og tekniske spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jens Hennild
Direktør, Cand.jur.

Tobaksindustrien
Vesterbrogade 1L,2.sal.
1620 København V

Telefon: +45 39 62 68 99
Mobil: +45 20 35 12 99
E-Mail: jh@tobaksindustrien.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
Center for Forebyggelse og Psykiatri

sum@tdl.dk
msb@sum.dk

Tandlægeforeningen
Amaliegade 17
1256 København K

Tel.: 70 25 77 11
Fax: 70 25 16 37
info@tandlaegeforeningen.dk
www.tandlaegeforeningen.dk
CVR nr. 21318418

Dato: 17. august 2020
Sagsbeh: DJJ
E-mail: djj@tdl.dk
Journal: Hoering056_2020

Vedr.: Høring: Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Tandlægeforeningen takker for muligheden for at kommentere de tre udkast til bekendtgørelser.

Tandlægeforeningen vil rose Sundheds- og Ældreministeren og partierne, der står bag den nationale handleplan mod børn og unges rygning. Tandlægeforeningen bakker således helt overordnet op om initiativerne i handlingsplanen, herunder de tre bekendtgørelser.

Alvorlige orale sygdomme som parodontitis og oral cancer er associeret med anvendelse af tobak. Tandlægeforeningen har derfor et stærkt fokus på, at anvendelse af tobak og andre nikotinholdige produkter, f.eks. elektroniske cigaretter, reduceres. De seneste års stigning i antallet af børn og unge, der ryger, er foruroligende.

Det kan imidlertid undre, at der ikke iværksættes tiltag for at regulere unge influencere og bloggers mulighed for at omtale - og dermed markedsføre - tobaksprodukter, elektroniske cigaretter mv. til andre unge via de sociale medier.

Tandlægeforeningen har i et tidligere høringssvar anbefalet, at en pakke cigaretter skal koste minimum 100 kr. Vi ønsker ved denne lejlighed at gøre opmærksom på, at dette synspunkt stadig er gældende.

Nedenfor fremgår Tandlægeforeningens kommentarer til de enkelte bekendtgørelser.

Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter.

Vedr. kapitel 2: "Forbud mod synlig anbringelse og fremvisning".

Stk. 4.3.: Det bør tilføjes, at der heller ikke må fremhæves med f.eks. placering eller skriftstørrelse.

Vedr. kapitel 5: "Fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer".

Stk. 2: Et fysisk salgssted anses for at være specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer, når stedet udelukkende eller hovedsageligt sælger piber, pibetobak eller cigarer. Ordet "hovedsageligt" bør slettes, da det er upræcist og skaber mulighed for fortolkning.

Stk. 5: Det bør præciseres, at det ikke er tilladt at reklamere med bannere mv. på fortovet. Produkterne bør kun være synlige inde i butikken.

Vedr. kapitel 6: "Selvbetjeningsautomater".

Det bør sikres, at selvbetjeningsautomater ikke anvendes af mindreårige, f.eks. ved at de placeres, så personale kan holde tilsyn med, at mindreårige ikke foretager køb.

Vedr. kapitel 7: "Straf".

Bødestraffen bør ved gentagen overtrædelse stige kraftigt, f.eks. fordobles.

Udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Vedr. kapitel 3: "Forbud mod synlig anbringelse og fremvisning".

Stk. 4.3: Det bør tilføjes, at der heller ikke må fremhæves med placering eller skriftstørrelse.

Vedr. kapitel 5: "Salg via digitale løsninger og online".

Reklame for startsæt, som kan appellere til unge, bør forhindres.

Reklame for rygestoppakker bør ligeledes forhindres, da elektroniske cigaretter ikke er godkendt af Lægemiddelstyrelsen til behandling af tobaksafhængighed.

Vedr. kapitel 6: "Fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin".

Stk. 5: Det bør ikke være muligt at reklamere f.eks. med bannere mv. på fortovet. Produkterne bør kun være synlige inde i butikken.

Det bør tilføjes, at det ikke må fremstå som om, at elektroniske cigaretter er et rygestopmiddel, da elektroniske cigaretter ikke er godkendt af Lægemiddelstyrelsen til behandling af tobaksafhængighed.

Vedr. kapitel 7: "Selvbetjeningsautomater".

Det bør sikres, at selvbetjeningsautomater ikke anvendes af mindreårige, f.eks. ved at de placeres således, at personale kan holde tilsyn med at mindreårige ikke foretager køb.

Vedr. kapitel 8: "Straf".

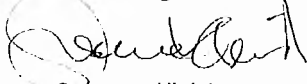
Det bør tilføjes, at bødestrafen ved gentagen overtrædelse skal stige kraftigt, f.eks. fordobles.

Udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

Vedr. kapitel 3: "Sundhedsadvarsler på tobakssurrogater".

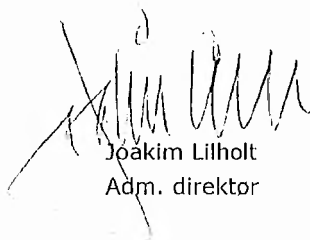
Det bør fremgå af advarslerne, at nikotin er særlig skadelig for unge, da det kan skade hjernens udvikling, samt gravide.

Med venlig hilsen

Susanne Kleist

Formand, tandlæge mTF

Joakim Lilholt
Adm. direktør

Mie Saabye

Fra: Simone Dalsgaard <sd@privateskoler.dk>
Sendt: 17. august 2020 08:21
Til: DEP Sundheds- og Ældreministeriet; Mie Saabye
Cc: Søren Tonnesen Lodahl; Karsten Suhr
Emne: Vedr. høring over tre bekendtgørelser vedr. tobaksvarer. Danmarks Private Skoler

Til
Sundheds- og ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Vedr. Høring over tre bekendtgørelser vedr. tobaksvarer

I høringsbrev af 1. juli 2020 anmoder Sundheds- og ældreministeriet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Foreningen har dog ingen særlige bemærkninger til bekendtgørelserne.

Venligst
Simone Dalsgaard
Chefkonsulent,
Kommunikationsansvarlig
Tlf. + 45 33307927 / + 45 60771719
sd@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
grundskoler & gymnasier
Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

17-08-2020
HJ/800/00008

Svar på høring over udkast til tre bekendtgørelser som følge af forslag til lov om ændring af lov om tobaksreklamer m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Sundheds- og Ældreministeriet har den 1. juli 2020 sendt udkast til følgende bekendtgørelser i høring:

- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter
- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldelsesbeholdere med og uden nikotin
- Udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater.

Høring over udkast til de tre bekendtgørelser sker som følge af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love. Lovforslaget udmønter den politiske aftale om en national handleplan mod børn og unges rygning og forventes fremsat for Folketinget primo oktober 2020.

Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter og udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldelsesbeholdere med og uden nikotin

Bekendtgørelserne fastsætter nærmere regler vedr. forslaget om, at tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin ikke må være synlige for forbrugerne på salgssteder, herunder på internettet, indtil en kunde konkret efterspørger dem.

Endelig indeholder bekendtgørelserne særskilte regler om salg via digitale løsninger og online samt salg via selvbetjeningsautomater.

Ift. elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin skal det bemærkes, at udkast til bekendtgørelse også indeholder bestemmelser om forbud mod reklame, hvorfor denne regulering vil udgå af den gældende bekendtgørelse nr. 499 af 30. maj 2016 om kvalitet, mærkning, alderskontrollsystem og reklame m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v.

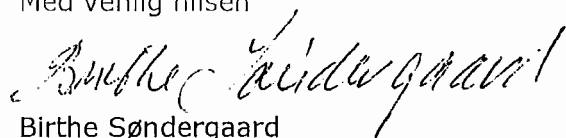
Danmarks Apotekerforening har ikke bemærkninger til de to udkast til bekendtgørelser.

Udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

Bekendtgørelsen fastsætter - med udgangspunkt i de gældende regler for Tobaksvarer - regler for emballage, mærkning og sundhedsadvarsler på tobakssurrogater. Særligt vedr. sundhedsadvarsel er der fastsat regler om affattelse, form og placering, herunder brug af skrifttype og størrelse.

Danmarks Apotekerforening har ikke bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Birthe Søndergaard

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
Høringssvar fremsendt til: an@erhverv.dk med kopi til ar@erhverv.dk
Sagsnr.: 2006248

17. august 2020

Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Dansk Erhverv har d. 1. juli 2020 modtaget udkast til bekendtgørelser vedrørende udmøntningen af den nationale handleplan mod børn og unges rygning.

Dansk Erhverv har følgende kommentarer til disse udkast:

Generelle bemærkninger

Som nævnt i Dansk Erhvervs høringssvar af 21. februar 2020 angående udkastet til lovforslag om den nationale handleplan mod børn og unges rygning, støtter Dansk Erhverv varmt op om formålet med loven, og dermed nærværende bekendtgørelse. At mindske, og forhåbentligt helt eliminere, rygning blandt børn og unge, er en samfundsopgave, som skal løftes af alle relevante aktører, for at kunne lykkes. Af samme årsag blev Dansk Erhverv, sammen med resten af dagligvarehandelens aktører, medlem sundhedsministerens Tobakspartnerskab i 2017 og sidenhen af partnerskabet for Røgfri Fremtid, der deler regeringens målsætning om en røgfri generation i 2030.

Dansk Erhverv vil gerne kvittere for den tidligere inddragelse i forbindelse med udarbejdningen af disse bekendtgørelser, med hensyn til at lovforslaget de skal udmønte, først vil blive fremsat primo oktober. Dette giver dog også nogle udfordringer, da vi, som interessant, ikke har det endelige lovgrundlag at forholde os til. Eftersom Dansk Erhverv havde en række kritikpunkter af det udkast der blev sendt ud i starten af året, er det derfor af stor betydning for vores tilbagemelding på disse udkast til bekendtgørelser. Derfor skal det som udgangspunkt pointeres, at Dansk Erhverv har de samme indvendinger mod disse bestemmelser, som ved høringsrunden angående lovforslaget.

Dansk Erhverv bakker op om den politiske aftale og har i en årrække deltaget aktivt i flere fora om tobak, der skal sikre en overholdelse af salgsaldersgrænserne hos vores medlemmer i detailhandlen. Der er dog stadig tale om et lovligt produkt, som efterspørges af mange ældre rygere. Det er derfor centralt for Dansk Erhverv, at den politiske aftales initiativer kan implementeres på en så lidt byrdefuld måde som muligt for detailhandlen. Vi vurderer, at dette også vil fremme aftalens formål.

Unødvendige byrder kan og bør undgås

Som det også nævnes i høringssvaret af 21/2 2020 finder Dansk Erhverv derfor det meget positivt at der med udstillingsforbuddet for tobak, lægges vægt på metodefriheden i den enkelte butik, i erkendelse af, at disse er vidt forskelligt indrettede og derfor har meget forskellige hensyn at tage. Dansk Erhverv finder det vigtigt at påpege, at tobak fortsat er et legitimt produkt at sælge, og at formålet med denne lovgivning er at forhindre børn og unge i at ryge. Dette kan opnås uden at erhvervslivet skal stilles krav og betingelser, der er unødvendigt byrdefulde. Vi vurderer, at dette også vil fremme aftalens formål. Dette ser vi desværre ikke afspejlet i udkastet til bekendtgørelsen om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer og lignende.

I ”Principper for agil erhvervsrettet regulering”, som er de vejledende retningslinjer for udformning af ny erhvervsrettet regulering, er det centralt, at ny regulering har et klart fokus på formål frem for krav til proces. Desuden fremgår det, at ny regulering, i det omfang, det er muligt, bør *”undlade detaljerede krav og specifikke beskrivelser, der gør det vanskeligt for virksomhederne at anvende nye teknologier og forretningsmodeller.”*

For de fysiske butikker vil den meget lille skriftstørrelse 12, som der lægges op til at bruge på de neutrale prislistes, formentlig være svær at aflæse for svagtseende og ældre. Eftersom der lægges op til at prislisten kun må fremvises efter anmodning fra køberen, giver det ikke umiddelbart mening fra et sundhedsmæssigt perspektiv, at lave skriften så lille, at den bliver svært læselig.

Detaljerede krav til visning online fremmer ikke målet, men øger byrden

Udkastet til bekendtgørelsen om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter stiller meget specifikke, indgribende og byrdefulde krav til hvordan hjemmesider, med salg af tobak, skal præsentere denne information, idet der stilles meget detaljerede krav til skrifttype-, og størrelse, samt farver m.m. Hensigten, som Dansk Erhverv bakker op om, er at forhindre reklame af tobaksprodukter. Men disse detaljerede krav griber unødvendigt ind i netbutikkernes måde at opbygge deres hjemmeside på. Indholdet kan derfor ikke siges at leve op til regeringens principper for agil erhvervsrettet regulering. Bekendtgørelsen tager ikke højde for de praktiske udfordringer en sådan bestemmelse vil have for netbutikkernes design, der givetvis skal laves om. Eksempelvis bliver netbutikker med salg af tobak påbudt at bruge Times New Roman i størrelse 12 på varebeskrivelserne og priser, en skrifttype- og størrelse, som formentlig ikke indgår i nogen af detailhandlens webdesigns i forvejen. Det kræver ekstra IT-udvikling, men risikerer også at gøre det markant sværere at navigere på hjemmesiden, og finde det ønskede produkt, selv hvis man aktivt søger det. Der er med tobak generelt tale om varer, der for kundegruppen opfattes som kritiske varer, hvor fejl i såvel beskaffenhed, mærke og kvalitet ikke accepteres.

Derudover er det usædvanligt tvetydigt at påkræve at oplysningerne skal fremgå af en ”liste”. Dette kan tolkes som en bestemmelse om, at tobaksvarerne ikke må fremgå på netbutikkens normale set-up, men skal downloades på en separat liste, fri for anden information og kontekst. Ligeså levner en streng tolkning af kravene i stk. 4 tilsyneladende ikke plads til, at netbutikkerne kan have ”læg-i-kurv”-knapper og lignende, da der ikke må fremgå logoer, symboler eller anden

tekst i forbindelse med den neutrale præsentation af tobaksvarerne, ligesom netbutikkerne, specifikt for tobak, skal deaktivere deres sorteringsmekanismer (som kunder kan bruge på bl.a. pris eller popularitet) for disse varer.

Komplikationerne skyldes, at det kun vanskeligt lader sig gøre at overføre udstillingsforbuddet for de fysiske butikker uændret til butikker der sælger tobak online.

Det nuværende udkast til bekendtgørelse vil derfor betyde, at detailvirksomheder med salg af tobaksvarer online vil være nødsaget til at bruge tid og ressourcer på at lave deres netbutikker om, hvis ikke bekendtgørelsen tilpasses. Det vil også betyde, at netbutikker fremover skal operere med to forskellige skrifttyper, design og baggrundsfarver, såfremt de sælger tobak online. Dette på trods af at langt de fleste etablerede aktører i branchen allerede har gjort tiltag for at skjule tobakken online. Det vil kræve en hel del IT-udvikling, at udvalgte produkter skal håndteres anderledes end resten af sortimentet i netbutikken. Såkaldt 'dual'-udvikling er dyrt, og effekten der ønskes kan opnås på langt mindre indgribende måder. Formuleringen bør derfor undgå at ramme deres set-up, ved at fokusere på formål fremfor proceskrav.

I dette perspektiv er det endnu engang kritisabelt at man har vurderet de erhvervsmæssige omkostninger for hele lovforslaget som værende "mindre", og derfor ikke nærmere kvantificerede.

I formuleringen af udstillingsforbuddet for tobak for de fysiske butikker, lægges der vægt på metodefrihed til den enkelte butik. Dette giver rigtig god mening, da det lader den individuelle butik tage højde for hvordan den mest hensigtsmæssigt gemmer tobakken væk, under hensyntagen til butikslinjer, design m.m. Det samme princip bør gøres gældende for netbutikker, der i mange tilfælde er lige så forskellige som de fysiske butikker. Det centrale bør derfor ikke være om der bruges Times New Roman i varebeskrivelserne, men at potentielle kunder kun møder tobakken når de aktivt efterspørger den, og at der i øvrigt ikke reklameres med tobakken.

Specifikke bemærkninger til "Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter"

Kapitel 2, § 2: Angående B2B-salg

Kapitel 2 udmønter udstillingsforbuddet for tobaksvarer og lignende. Dansk Erhverv anbefaler, at det udpensles, at forbuddet ikke gælder til salg rettet mod virksomheder og lignende business-to-business situationer. Så længe tobak er et lovligt produkt at sælge, vil der være behov for at leverandører og grossister kan handle med varerne, uden unødvendige byrder, der ikke bidrager til målet om at sikre folkesundheden.

Kapitel 3, § 3, stk. 3: Krav til de neutrale prislister

De neutrale prislister, som salgssteder for tobak kan udlevere til kunder der efterspørger det, har i forslaget en meget lille skriftstørrelse, som formentlig vil være svære at aflæse for svagtseende og ældre. Eftersom der lægges op til at prislister kun må fremvises efter anmodning fra køberen, giver det ikke umiddelbart mening fra et sundhedsmæssigt perspektiv, at lave skriften så lille at den bliver svært læselig.

Derudover kan omfanget af et salgssteds udvalg betyde at der er behov for at bruge mere end en side til at opliste det fulde sortiment, hvor der samtidig skal være plads til oplysninger om salgsaldersgrænser for tobak, udarbejdet af Sundhedsstyrelsen. Butikkerne skal opliste produkt navn, pris og mængde (gram, ml. eller lignende). En gennemsnitlig butik kan have op imod 100 produkter omfattet af § 1 i bekendtgørelsen.

Af hensyn til butiksekspedienterne, kunne det være en klar fordel at tillade butikkerne at nummerere produkterne på de neutrale prislister, efter deres alfabetiske rækkefølge, så ekspedienterne hurtigt kan finde frem til dem. Derudover ville det også være en stor hjælp for overblikket, så fremt varerne kunne kategoriseres, så cigaretter, løs tobak og andet ikke blandes sammen i den samme alfabetiske rækkefølge, men inden for den enkelte kategori. Kategorierne kan evt. defineres ud fra Skats forskellige afgiftskategorier.

Afslutningsvist er det fortsat Dansk Erhvervs holdning, at den neutrale prisliste bør kunne hænge fremme ved selve salgsstedet, som man ser det i eksempelvis Norge og England, hvor der tidligere er blevet indført udstillingsforbud for tobak. Dermed undgår man, at ekspedienten får unødigt mange opgaver i salgssituationen, hvor deres vigtigste opgave, i lovens ånd, må være at håndhæve salgsaldersgrænserne.

Kapitel 4, § 4, stk. 4: Krav om udformningen af neutral prisliste online

Det er væsentligt for virkningen af udstillingsforbuddet for tobak, at forbuddet ligeledes gælder ved online salg. Imidlertid lægges der med kapitel 4, § 4, stk. 4 op til en unødigt detaljeret regulering af måden information vises på i netbutikker med salg af tobak. Her lægges der bl.a. op til at oplysninger om tobaksvarer kun må fremgå af en neutral "liste", som ikke må være påført illustrationer, billeder, fed skrift, farver, logoer, symboler eller anden tekst.

Selvom formålet med denne formulering er forståeligt, vurderer Dansk Erhverv dog, at den går for langt for så vidt angår indretningen af den enkelte netbutiks hjemmeside. De lovlige oplysninger kan således sagtens oplistes *neutralt*, selvom de ikke følger de i stk. 4 angivne krav – bl.a. ved at forbyde billeder af tobaksvarer og lignende. De meget detaljerede krav i stk. 4 vil med al sandsynlighed tvinge samtlige detailvirksomheder med online salg af tobak til at lave deres hjemmeside om, ligesom det kan ende med at have den modsatte effekt for tobaksvarerne, idet det vil fremhæve tobakken, som dermed sættes anderledes op end alle andre varer i netbutikken. Det vil også have omkostninger for de pågældende virksomheder, som der ikke er blevet taget hensyn til i lovforslaget. Derudover er det usædvanlig tvetydig, for en bekendtgørelse, at påkræve at oplysningerne skal fremgå af en "liste". Dette kan tolkes som en bestemmelse om, at tobaksvarerne ikke må fremgå på netbutikkens normale set-up, men skal downloades på en separat liste, fri for anden information og kontekst. Ligeså levner en streng tolkning af kravene i stk. 4 tilsyneladende ikke plads til, at netbutikkerne kan have "læg-i-kurv"-knapper og lignende, da der ikke må fremgå logoer, symboler eller anden tekst i forbindelse med den neutrale præsentation af tobaksvarerne.

Derudover er der risiko for, at en lille skriftstørrelse på f.eks. størrelse 12, vil kunne medføre fejlbestillinger fra kunder, hvilket vil skade såvel butikken, som kunden. Dette vil forventeligt særligt

ramme den ældre kundegruppe, for hvem det i høj grad er vigtigt, at netbutikken er nem og overskuelig at navigere. Byrden ved de restriktive krav om separate lister og deaktiveret sortering vil ramme denne gruppe i en grad, der ikke er proportionel med formålet med den nationale handleplan, som kan opnås med mindre indgribende midler.

Sammenlignes igen med eksempelvis Norge, der har haft udstillingsforbud for tobak i længere tid, stilles ikke de samme detailkrav til netbutikkerne. Derimod har man valgt at formulere forbuddet som et forbud mod al anden end neutral præsentation af tobaksvarer.

Det vejledende princip bør i stedet være, at netbutikkerne skal sikre, at tobakken skal opsøges aktivt, før man præsenteres for det, og i så fald uden billeder eller anden fremhævningsud over hvordan øvrige varer på netbutikken præsenteres. Hver eneste netbutik er sat forskelligt op, ligesom de fysiske butikker, og derfor er det vigtigt at metodefriheden ved udstillingsforbuddet også gælder online, som det går i de fysiske butikker.

Dansk Erhverv står til rådighed for uddybning af høringsvaret.

Med venlig hilsen

Matthias Lumby Vesterdal

Politisk Konsulent

Lægeforeningens høringssvar - Bekendtgørelser vedr. udmøntning af forslag til love om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love

17. august 2020
Sagsnr: 2020-1083
Aktnr: 2844589

Mange positive tiltag, men fortsat behov for at lukke smuthuller

Overordnet er Lægeforeningen positiv over for de tiltag, bekendtgørelserne indeholder, herunder det skærpede forbud mod reklame for og udstilling af såvel tobaks- og nikotinprodukter som tobakssurrogater.

Lægeforeningen vil særligt rose de bredtfavnende definitioner, som bekendtgørelserne lægger op til, og som forhåbentlig udgør en fremtidssikring mod den massive produktudvikling, som finder sted på markedet for tobaks- og nikotinprodukter.

Det er Lægeforeningens klare forventning, at den samlede regulering vil bidrage til at forebygge rygestart hos unge og forbedre folkesundheden generelt, hvis den bliver håndhævet effektivt.

I forhold til

- Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater og
- Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

har Lægeforeningen følgende bemærkninger:

Forbyd nikotinprodukter, der ikke er godkendt som lægemidler til rygestop

Nikotin er et afhængighedsskabende giftstof, og nikotinafhængighed blandt unge kan og bør forebygges langt bedre, end det sker i dag. Grundlæggende vil Lægeforeningen anbefale, at nikotinprodukter og tobakssurrogater, der ikke anvendes med rygestop som formål, forbydes. Mange af produkterne appellerer til børn og unge, hvis hjerner er særligt sårbare over for nikotin. Der er tale om helt unødvendige og sundhedsskadelige produkter, som risikerer at tiltrække nye, unge brugere, øger risikoen for, at de unge fortsætter i et tobaksforbrug og fastholder cigaretrygere i nikotinafhængighed.

Hvis tobakssurrogater, der ikke anvendes som led i rygestop, fortsat skal være tilgængelige på det danske marked, bør de gøres så svært tilgængelige og så lidt attraktive for unge mennesker som muligt. Derfor er

det positivt, at de nu omfattes af alderskravet på 18 år for salg, udstillingsforbuddet, forbuddet mod indirekte reklame samt påføres sundhedsadvarsler.

Men det er ikke tilstrækkeligt. Tobakssurrogater bør naturligvis omfattes af forbuddet mod smagsstoffer og kravet om standardiseret indpakning – ikke mindst, hvis vi skal undgå, at de for børn og unge bliver et alternativ til cigaretter.

Omfat fysiske salgssteder, der sælger piber, pibetobak og cigarer af udstillingsforbuddet

Lægeforeningen er helt uforstående over for, at salg af piber, pibetobak og cigarer på fysiske salgssteder er undtaget forbuddet om synlig anbringelse og fremvisning. Der er en betydelig risiko for, at salget af disse produkter dermed vil stige, som det er sket i andre lande – også fordi de samtidig er undtaget forbuddet mod kendetegnende aroma og kravet om neutral indpakning.

Samtidig synliggør piber og cigarer i udstillingsvinduer og butikker muligheden for at købe tobak og nikotinprodukter og udgør en omgåelse af den politiske aftale om et udstillingsforbud for alle produktkategorier.

At fysiske salgssteder fortsat må fremvise visse tobaksvarer øger dermed sandsynligheden for, at salget af såvel pibetobak og cigarer, men også øvrige tobaks- og nikotinprodukter, vil stige. Derfor bør de fysiske salgssteder omfattes af forbuddet mod synlig anbringelse og frembringelse. Som minimum bør definitionen på specialbutikker specificeres nærmere, så antallet begrænses mest muligt; se under tekstmære bemærkninger.

I forhold til

- Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter
- Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Forbyd selvbetjeningsautomater

Lægeforeningen ser absolut ingen gode grunde til, at selvbetjeningsautomater, der sælger tobaks- og nikotinprodukter, fortsat er tilladte i Danmark. Det øger tilgængeligheden af såvel traditionelle tobaksvarer om nikotinposer og e-cigaretter mm., det er uklart, hvordan alderskontrollen skal håndhæves og det gør dermed produkterne særligt tilgængelige for unge under 18 år. Lægeforeningen skal minde om, at WHO anbefaler et forbud mod selvbetjeningsautomater¹, fordi automaterne i sig selv udgør reklame og markedsføring. Den anbefaling bør Danmark følge.

Der bør sikres tilstrækkelige ressourcer til at håndhæve den nye regulering

Det bliver helt afgørende for effekten af de foreslåede tiltag, at de mange gode takter i den skærpede lovgivning håndhæves i praksis, særligt i lyset af den metodefrihed, salgsstederne har ift. at efterleve fremvisningsforbuddet.

Derfor forventer Lægeforeningen, at såvel Sikkerhedsstyrelsen som Forbrugerombudsmanden får tilført de nødvendige ressourcer, der skal til for at sikre, at forbuddene mod reklame, synlig fremvisning og anbringelse

¹ WHO Framework Convention on Tobacco Control, artikel 13.

af såvel tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og e-cigaretter også overholdes.

Tekstnære bemærkninger til Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

- Vedr. § 1, stk. 1:
Det bør tilføjes, at tobaksvarer også kan optages, så definitionen på tobaksvarer lyder "Varer, der er bestemt til at ryges, indsnuses, suttet, tygges eller på anden måde indtages *eller optages*".
- Vedr. § 1, stk. 3:
Det bør tilføjes, at urtebaserede rygeprodukter også kan indtages ved opvarmning, så definitionen lyder: "Urtebaserede rygeprodukter: Rygeprodukter baseret på planter, urter eller frugter, som ikke indeholder tobak, og som kan forbruges via *opvarmning eller en forbrændingsproces*".
- Vedr. § 2, stk. 3:
Med henblik på at forebygge øget nikotinafhængighed skal Lægeforeningen opfordre til, at det specificeres, at forbuddet også omfatter alle nikotinholdige produkter, som ikke er godkendt som lægemiddel til rygestop. Det vil forhindre en fremtidig produktudvikling af yderligere unødvendige og sundhedsskadelige nikotinprodukter.
- Vedr. § 5, stk. 2:
Formuleringen "hovedsageligt" bør præciseres, så det fx fremgår, at fx 90 % af omsætningen er baseret på salg af piber m.v., og så antallet af butikker, der har synlig fremvisning af tobak, begrænses mest muligt.

Med venlig hilsen

Camilla Noelle Rathcke
Formand

Domus Medica
Kristianiagade 12
DK-2100 København Ø

Tlf.: +45 3544 8500

Tlf.: +45 3544 8222 (direkte)

E-post: dadl@dadl.dk

E-post: civ@DADL.DK

www.laeger.dk

Mie Saabye

Fra: Danske HF & VUC <VUC@vuc.dk>
Sendt: 17. august 2020 10:22
Til: Mie Saabye; DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Emne: SV: Høring: Udkast til bekendtgørelser - udmøntning af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Danske HF & VUC og Danske HF & VUC (Bestyrelserne) (tidl. VUC Bestyrelsesforeningen) har ingen kommentarer til de tre bekendtgørelser som følge af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning).

Med venlig hilsen

Kirsten Preisler
Sekretariatschef

Mobil: 53 54 07 79
E-mail: kpr@vuc.dk

Fra: Mie Saabye <msb@sum.DK>

Sendt: 1. juli 2020 09:52

Til: 'apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk' <apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk>; 'ac@ac.dk' <ac@ac.dk>; 'at@at.dk' <at@at.dk>; 'a@aarch.dk' <a@aarch.dk>; 'info@astma-allergi.dk' <info@astma-allergi.dk>; 'bsinfo@baggersorensen.com' <bsinfo@baggersorensen.com>; 'formand@becig.dk' <formand@becig.dk>; 'sek@bestyrelsesforeningen.dk' <sek@bestyrelsesforeningen.dk>; 'info_dk@bat.com' <info_dk@bat.com>; 'brd@brd.dk' <brd@brd.dk>; 'kontakt@cfh.ku.dk' <kontakt@cfh.ku.dk>; 'forbrugerservice@forbruger.coop.dk' <forbrugerservice@forbruger.coop.dk>; 'formand@dadafo.dk' <formand@dadafo.dk>; 'farmaceutiske-selskab@pharmadanmark.dk' <farmaceutiske-selskab@pharmadanmark.dk>; 'info@lunge.dk' <info@lunge.dk>; 'info@privateskoler.dk' <info@privateskoler.dk>; 'info@danishshipping.dk' <info@danishshipping.dk>; 'drc@thehost.dk' <drc@thehost.dk>; 'formand@danmarksvejlederforening.dk' <formand@danmarksvejlederforening.dk>; 'dalo@da.dk' <dalo@da.dk>; 'dadif@dadif.dk' <dadif@dadif.dk>; 'info@danskerhverv.dk' <info@danskerhverv.dk>; 'jesper@helseworld.dk' <jesper@helseworld.dk>; 'Dansk Industri' <di@di.dk>; 'Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk' <Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk>; 'administration@dsff.dk' <administration@dsff.dk>; 'info@patientsikkerhed.dk' <info@patientsikkerhed.dk>; 'support@bilka.dk' <support@bilka.dk>; 'dsr@dsr.dk' <dsr@dsr.dk>; 'dtl@dtl.eu' <dtl@dtl.eu>; 'DEG-L' <lederne@deg.dk>; 'kontakt@dgsnet.dk' <kontakt@dgsnet.dk>; 'mail@danskegymnasier.dk' <mail@danskegymnasier.dk>; 'dh@handicap.dk' <dh@handicap.dk>; 'Jens Munk Kruse, dalum' <jmk@dalumls.dk>; 'regioner@regioner.dk' <regioner@regioner.dk>; 'Michael Esmann. SOSU' <Michael.Esmann@SOSU.dk>; 'foa@foa.dk' <foa@foa.dk>; 'dadl@dadl.dk' <dadl@dadl.dk>; 'lo@lo.dk' <lo@lo.dk>; 'kontakt@fdih.dk' <kontakt@fdih.dk>; 'forbrugerombudsmanden@kfst.dk' <forbrugerombudsmanden@kfst.dk>; 'dkuni@dkuni.dk' <dkuni@dkuni.dk>; 'dt@datatilsynet.dk' <dt@datatilsynet.dk>; 'dsk@dsk.dk' <dsk@dsk.dk>; 'iva@iva.dk' <iva@iva.dk>; 'info@kadk.dk' <info@kadk.dk>; 'dssv@dssv.dk' <dssv@dssv.dk>; 'info@diabetes.dk' <info@diabetes.dk>; 'info@lunge.dk' <info@lunge.dk>; 'info@sundheddanmark.nu' <info@sundheddanmark.nu>; 'info@efterskoleforeningen.dk' <info@efterskoleforeningen.dk>; 'sales@efuma.com' <sales@efuma.com>;

'3f@3f.dk'; 'ff@farmakonom.dk'; 'fa@fanet.dk'; 'fertin@fertin.com' <fertin@fertin.com>; 'oliver-twist@oliver-twist.dk' <oliver-twist@oliver-twist.dk>; 'pd@pharmadanmark.dk' <pd@pharmadanmark.dk>; 'moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk' <moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk>; Danske HF & VUC <VUC@vuc.dk>; 'jh@tobaksindustrien.dk' <jh@tobaksindustrien.dk>; 'info@smokesolution.com' <info@smokesolution.com>; 'neg@iba.dk' <neg@iba.dk>; 'Max Laigaard, Randers TS' <ml@randersts.dk>; 'kontakt@eeo.dk' <kontakt@eeo.dk>; 'fertin@fertin.com' <fertin@fertin.com>; 'ac@fbr.dk' <ac@fbr.dk>; 'info@fadd.dk' <info@fadd.dk>; 'hf@fadl.dk' <hf@fadl.dk>; 'hej@friefagskoler.dk' <hej@friefagskoler.dk>; 'dj@sctib.dk' <dj@sctib.dk>; 'fkf@kristne-friskoler.dk' <fkf@kristne-friskoler.dk>; 'hjj@dbi-net.dk' <hjj@dbi-net.dk>; 'fas@dadl.dk' <fas@dadl.dk>; 'ing@fugleviglund.dk' <ing@fugleviglund.dk>; 'fms@fms.dk' <fms@fms.dk>; 'ftf@ftf.dk' <ftf@ftf.dk>; 'sune@lilleskolerne.dk' <sune@lilleskolerne.dk>; 'mail@danskegymnasier.dk' <mail@danskegymnasier.dk>; 'post@hjertereforeningen.dk' <post@hjertereforeningen.dk>; 'horesta@horesta.dk' <horesta@horesta.dk>; 'sek@jordemoderforeningen.dk' <sek@jordemoderforeningen.dk>; 'info@igldk.dk' <info@igldk.dk>; 'national@kfum-kfuk.dk' <national@kfum-kfuk.dk>; 'kk@kirkenskorshaer.dk' <kk@kirkenskorshaer.dk>; 'kfs@sundkom.dk' <kfs@sundkom.dk>; 'kl@kl.dk' <kl@kl.dk>; 'ka@ka.dk' <ka@ka.dk>; 'info@cancer.dk' <info@cancer.dk>; 'Maskinmesterskolen København' <info@msk.dk>; 'plo@dadl.dk' <plo@dadl.dk>; 'info@rigsrevisionen.dk' <info@rigsrevisionen.dk>; 'info@landboudom.dk' <info@landboudom.dk>; 'landselevbestyrelse@foa.dk' <landselevbestyrelse@foa.dk>; 'los@los.dk' <los@los.dk>; 'lu@lus.dk' <lu@lus.dk>; 'gyntler@mail.dk' <gyntler@mail.dk>; 'LH Handelsskoleelever' <lh@handelselever.dk>; 'info@lif.dk' <info@lif.dk>; 'dmn@martec.dk' <dmn@martec.dk>; 'mf@mmf.dk' <mf@mmf.dk>; 'medico@medicoindustrien.dk' <medico@medicoindustrien.dk>; 'info@nbl-landsforening.dk' <info@nbl-landsforening.dk>; 'nnf@nnf.dk' <nnf@nnf.dk>; 'support@farmakon.dk' <support@farmakon.dk>; 'pmi.internet@pmi.com' <pmi.internet@pmi.com>; 'Erik Juul Hansen, Private Gymnasier' <private@gymnasier.dk>; 'psf@psf.nu' <psf@psf.nu>; 'uc-dk@uc-dk.dk' <uc-dk@uc-dk.dk>; 'post@udsatte.dk' <post@udsatte.dk>; 'kmp@sam.sdu.dk' <kmp@sam.sdu.dk>; 'mail@simac.dk' <mail@simac.dk>; 'benny.husted@skanderborg.dk' <benny.husted@skanderborg.dk>; 'post@skole-foraeldre.dk' <post@skole-foraeldre.dk>; 'sl@sl.dk' <sl@sl.dk>; 'info@tobaksproducenterne.dk' <info@tobaksproducenterne.dk>; 'aams@aams.dk' <aams@aams.dk>; 'cthr@sundbynetvaerket.dk' <cthr@sundbynetvaerket.dk>; 'gc@dsr.dk' <gc@dsr.dk>; 'Info@sygeforsikring.dk' <Info@sygeforsikring.dk>; 'mail@soefartens.org' <mail@soefartens.org>; 'info@tandlaegeforeningen.dk' <info@tandlaegeforeningen.dk>; 'post@branchedanmark.dk' <post@branchedanmark.dk>; 'kontakt@dagrofa.dk' <kontakt@dagrofa.dk>; 'fysio@fysio.dk' <fysio@fysio.dk>; 'info@danskepatienter.dk' <info@danskepatienter.dk>; 'info@dansktp.dk' <info@dansktp.dk>; 'info@lunge.dk' <info@lunge.dk>; 'kontakt@roegfrifremtid.dk' <kontakt@roegfrifremtid.dk>; 'support@smoke-it.dk' <support@smoke-it.dk>

Emne: Høring: Udkast til bekendtgørelser - udmøntning af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love

Til alle høringsparter på vedhæftede liste

Se venligst vedhæftede høring over udkast til tre bekendtgørelser som følge af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning).

Sundheds- og Ældreministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet **senest mandag den 17. august 2020.**

Bemærkningerne bedes sendt til Sundheds- og Ældreministeriet på sum@sum.dk med kopi til msb@sum.dk

Med venlig hilsen

Mie Saabye

Chefkonsulent, Center for Forebyggelse og Psykiatri

Direkte tlf.: 72269603/21753362

Mail: msb@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

17. august 2020

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tlf +45 35 25 75 00

Sundheds- og Ældreministeriet
sum@sum.dk
Cc: msb@sum.dk

www.cancer.dk

UNDER PROTEKTION AF
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

Høringssvar til høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Kræftens Bekæmpelse takker for muligheden for at kommentere på forslagene til de tre bekendtgørelser. Tobak er årsag til lungekræft og mindst 15 andre kræftformer. Årligt dør ca. 13.000 danskere på grund af rygning, og andelen af børn og unge, der ryger, har i de senere år været i stigning. Hver dag begynder 40 børn og unge at ryge.

Det er derfor afgørende, at regeringens ambitiøse og historiske tobaksplan iværksættes så hurtigt som muligt.

Kræftens Bekæmpelse støtter forslaget til bekendtgørelsen om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning af e-cigaretter samt forslaget til bekendtgørelsen om mærkning og emballage af tobakssurrogater. De følgende kommentarer vedrører bekendtgørelsen om synlig opstilling af tobak.

Forbud mod synlig opstilling gør tobakken mindre tillokkende for børn og unge

Kræftens Bekæmpelse bakker op om regeringens foreslåede forbud mod synlig opstilling af tobaksvarer, som en vigtig del af indsatsen for at mindske børns og unges rygning. Det vil gøre tobakken mindre synlig i børns og unges hverdag, og signalere, at tobak ikke er et produkt på linje med slik eller tyggegummi.

Specialbutikker bør afgrænses

I den foreslåede bekendtgørelse er specialbutikker, der sælger piber, pibetobak og cigarer, undtaget fra forbuddet mod synlig opstilling på salgssteder. I §5, stk. 2 defineres en specialbutik som et salgssted, der "udelukkende eller hovedsageligt" sælger piber, pibetobak og cigarer. Hvis specialbutikkerne også sælger andre varer, vil de tiltrække kunder, der ikke kommer ind i butikken efter piber, pibetobak eller cigarer. Der vil de kunne møde synligt opstillet tobak, f.eks. cigarillos, som i dag fås i farvestrålende pakker, der ligner cigaretter, og har børnevenlig smag.

Kræftens Bekæmpelse opfordrer til, at definitionen på specialbutikker bliver præciseret, så det tydeligt fremgår, at disse butikker udelukkende må sælge piber, pibetobak og cigarer. Som minimum foreslår vi, at piber, pibetobak og cigarer skal udgøre 90 pct. af butikkens totale omsætning. Derved begrænses antallet af butikker med synlig fremvisning af tobak, og det sikres, at f.eks. kiosker ikke kan betegnes som specialbutikker.

Tobaksautomater er indirekte reklame for tobak

I bekendtgørelsens §6 fremgår det, at tobak kan sælges via selvbetjeningsautomater. Det er dog uklart, hvor automaterne må placeres, og hvordan de skal udformes. Det fremgår blot af bekendtgørelsen, at automaterne skal være "*neutralt udformet*". I dag er automaterne ikke udbredte i Danmark. Men bekendtgørelsen giver mulighed for, at f.eks. kiosker og dagligvarebutikker opstiller iøjnefaldende tobaksautomater eller for, at automaterne bliver en ny form

for markedsføring af tobak i nattelivet. Der er risiko for, at flere salgssteder vælger at opstille automater, så tobak derved bliver mere tilgængeligt for børn og unge. WHO anbefaler, at man ikke tillader tobaksautomater, da automaterne i sig selv kan virke som reklame for tobak. Erfaringer fra udlandet har desuden vist, at automater gør det endnu sværere at håndhæve aldersgrænser, så mindreårige får nemmere adgang til tobak.

Kræftens Bekæmpelse opfordrer derfor til, at man fremover ikke tillader salg af tobak via automater.

Alle former for tobak bør inkluderes i lovgivningen

I de senere år er der kommet et væld af nye tobaksprodukter på markedet. Kræftens Bekæmpelse finder det derfor positivt, at bekendtgørelserne anvender brede definitioner. Vi har dog enkelt forslag til definitionerne, så de i højere grad fremtidssikrer lovgivningen i forhold til den løbende produktudvikling.

I bekendtgørelsens §1 stk. 1 defineres tobak som et produkt, der kan *"... ryges, indsnuses, suttet eller tygges eller på anden måde indtages"*. Kræftens Bekæmpelse foreslår, at man tilføjer *"indtages eller optages"*, og præciserer i lovbemærkningerne, at definitionen også omfatter nye kategorier af tobaksprodukter, som f.eks. opvarmet tobak inklusive alt dets tilbehør.

Urtebaserede rygeprodukter defineres i §1 stk. 3 som produkter, der kan *"forbruges via en forbrændingsproces"*. Der findes allerede urteprodukter, som forbruges via opvarmning, og derfor foreslår vi, at man udvider definitionen med følgende ordlyd *"forbruges via en opvarmnings- eller forbrændingsproces."*

Forpligtende mål for børn og unges rygning

Kræftens Bekæmpelse anbefaler, som nævnt i tidligere høringssvar, at den overordnede tobaksplan følges op med forpligtende mål for at nedbringe børn og unges rygning. Derved kan man følge effekten af de foreslåede tiltag. Det vil også give mulighed for løbende justering og igangsættelse af nye initiativer afhængig af tobaksindustriens produktudvikling og udviklingen i børn og unges rygning.

Med venlig hilsen

Mette Lolk Hanak
Forebyggelseschef

Danske Rederier

FærgeRederierne

Sundheds- og Ældreministeriet
Att. Mie Saabye
Holbergsgade 6
1057 København K
(Sendt elektronisk til: sum@sum.dk)

Høringssvar vedr. bekendtgørelser til implementering af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

17. august 2020

Der henvises til høringsbrev dateret 1. juli 2020 om 'Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)', sagsnummer 2006248.

Sagsnummer:
EMN-2020-00178

Indledningsvis noterer Danske Rederier og Færgerederierne sig, at udkast til de tre bekendtgørelser sendes i høring inden 'forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love' har været fremlagt i Folketinget og derfor inden der er udarbejdet og offentliggjort et høringsnotat. Derfor vil en række af de spørgsmål og kommentarer vi fremførte i forbindelse med vores høringssvar af 21. februar 2020 til høringen af lovforslaget blive gentaget.

Udkast til bekendtgørelser giver dog anledning til enkelte kommentarer vedr. den praktiske håndtering af ændringerne, men også i forhold til rækkevidden af de foreslåede ændringer, som anført nedenfor.

I forbindelse med udvidelsen af lovens anvendelsesområde, som ligeledes gentaget i 'Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter' § 1, litra 1 forstås det, at produkter som eksempelvis askebægere, piberensere, lightere og lignende produkter skal gemmes væk. Det medfører væsentligt og unødvendigt besvær for detailsalget, da eksempelvis lightere også kan bruges til andet end at antænde tobak.

Vores anbefaling, under forudsætning af at den endelige formulering i ændringerne til tobakslovens § 1, nr. 2 bliver som angivet i lovudkastet,

Danske Rederier

FærgeRederiene

er derfor, at man i bekendtgørelsens § 2, stk. 3 tydeliggør med eksempler hvilke produkter der betragtes som havende et mere generelt anvendelsesformål og derfor ikke er omfattet af forbuddet om synlig anbringelse og fremvisning.

Som anført i vores høringssvar i forbindelse med lovforslaget synes vi ikke det tydeligt fremgår af lovforslaget i hvilket omfang danske passagerskibe (færger) i international fart er omfattet af loven, og det samme gør sig gældende for bekendtgørelserne. Derfor ser vi et behov for en tydeliggørelse af dette.

I den forbindelse kunne man skele til Norge, som bl.a. har indført neutrale pakker. Her er det vores forståelse, at detaileddet opdeles i indendørs Norge, lufthavne og endelig færger. Her er der en klar adskillelse mellem lufthavne og færger. Færger deles så igen op i lange og korte ruter, hvor man på lange ruter fortsat vil have ret til at have "color pack". Såfremt der ikke sker denne sondring, vil danske færger på en international rute til eksempelvis Norge blive stillet i en konkurrenceforvridende situation.

Vi vil derfor anbefale, at der for specielt de lange internationale ruter fortsat er mulighed for salg og fremvisning af "color pack". Men samtidig kunne der stilles krav om, at disse kun må fremvises i et afgrænset tobaksrum med en neutral tekst på ydersiden af rummet på samme måde, som er gældende i Norge. Etableringen af et sådant rum vil dog kræve noget forberedelse om bord på et skib, og derfor vil en overgangsperiode på 24 måneder være passende.

For de øvrige ruter, både nationale og korte internationale ruter, vil krav til ikke på nogen måde at måtte anbringe eller fremvise tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og elektroniske cigaretter betyde, at der kan være behov for en ombygning af udsalgsstedet. Da færger generelt har et mindre salgsområde og typisk er i kontinuerlig drift, kan det være en omfattende, tidskrævende og større logistisk øvelse at komme til at efterleve de nye krav. I den forbindelse skal det også bemærkes, at vi finder at bekendtgørelsernes regler om indretning af salgssteder er for specifikke og detaljerede – det bør være mere op til virksomhederne at finde løsninger, der lever op til lovens formål. Desuden betyder bekendtgørelserne meget detaljerede krav om kun at måtte

anvende neutrale lister med oplysninger om varer og priser, at rederierne ikke må anvende egen skrifttype, logo, rederifarver mv. hvilket går imod den corporate branding mange rederier har.

Vi er derfor af den opfattelse, at der skal være tilstrækkelig tid til at planlægge og implementere disse ændringer af udsalgsstederne, hvorfor ikrafttrædelse allerede den 1. april 2021 er for tidligt og i stedet som minimum bør følge den vedtagne ikrafttrædelse af standardiseret pakning jf. de kommende ændringer til tobaksloven.

Desuden er det vigtigt at erindre, at færger i international fart mellem Danmark og vores nabolande vil være underlagt to landes lovgivning i forhold til salg af tobaksvarer i forbindelse med overfart. Dette gælder i forhold til selve salget, men også i forhold til told og afgiftsregler, herunder overholdelse af diverse kontrolforanstaltninger i henhold til de enkelte landes tilladelser til at sælge tobaksvarer, mv. For Danmarks vedkommende vil det være forpligtelser til at opfylde de danske told- og afgiftsregler i henhold til udstedte tilladelser fra SKAT. I henhold til fast praksis og efter anmodning fra SKAT, samt tidligere godkendt af danske myndigheder, udleverer rederierne i dag en tobakskupon for at kunne efterleve forpligtelserne til at sikre overholdelse af de udstedte tilladelser til at sælge tobaksvarer mv. Sådant som lovforslaget er formuleret og udmøntet er der efter rederiernes opfattelse ikke tilstrækkelig fokus på disse regelsæt og rederiernes forpligtelser i så henseende, herunder blandt andet overholdelse af told og afgiftsregler fra SKAT, men også i forhold til andre EU-medlemsstaters lovgivning på området for salg af tobaksvarer mv.

Såfremt de pågældende rederier ikke længere må udlevere nogen tobakskupon jf. udkast til 'Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebase-rede rygeprodukter' § 2, stk. 4 litra om forbud mod at oplyse om salg af tobak, men at man for eksempel i stedet skal anvende gæstens billet i forbindelse med registrering af salg, har rederierne et behov for at kunne lave en annoncering i stil med nedenstående for at orientere gæsten om de forskellige muligheder, afhængig af hvilket farvand færgen befinder sig i:

I dansk farvand:

"Om 5 minutter, lukker vi for salget af øl, vin & spiritus i dansk farvand".

Danske Rederier

FærgeRederierne

I svensk farvand:

"Vi åbner nu for salget af slik & tobaksvarer i svensk farvand".

Sådanne annonceringer vil være af betydning for den tydelige adskillelse af de forskellige landes regelsæt. Det bør kunne ske, uden at det bliver betragtet som indirekte reklame. Men selv sådan et eksempel løser ikke det underliggende problem for rederierne i at sikre efterlevelse af udstedte tilladelser fra Danmark og vore nabolande til salg af tobaksvarer, mv., fordi disse tilladelser og regelsæt i forskellig grad baserer sig på, at rederierne skal operere med et kuponsystem, hvor en billet ikke vil kunne opfylde dokumentationskravet for salget, da billetten i sagens natur blandt andet ikke indeholder oplysninger om antal af solgte tobaksvarer, lige som billetten ikke kan dokumentere, hvor mange personer, som rent faktisk har købt tobaksvarer, mv. Dertil kommer det problem, at rederierne ikke kan tage billetterne fra deres passagerer, som i flere situationer skal bruge billetten i forbindelse med videre rejse.

Vi anmoder på denne baggrund om, at der i forbindelse med viderebehandling af lovforslaget og bekendtgørelserne, tages behørigt hensyn til ovenstående problematik for rederierne i forhold til brug af kuponsystemet, som også påvirker forholdet til vores nabolande.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at høringsbrevet blev sendt til Bilfærgernes Rederiforening og Danmarks Rederiforening, men at disse to foreninger i 2017 skiftede navn til henholdsvis Færgerederierne og Danske Rederier.

Med venlig hilsen

Morten Glamsø
Chefkonsulent

Sundheds- og Ældreministeriet Holbergsgade 6
DK-1057 København K
E-mail: sum@sum.dk

17-08-2020

Lungeforeningen takker for muligheden for at kommentere på regeringens forslag til udmøntning af en national handleplan mod børn og unges rygning. Hvert år dør 13.000 mennesker for tidligt i Danmark, grundet tobak. Rygning er årsag til en række lungesygdomme, som er forbundet med forringet livskvalitet og død, heriblandt er KOL, astma og Lungekræft, som flere hundrede tusinde danskere lider af.

Desværre er der i de senere år sket en stigning i andelen af børn og unge, der ryger. Hver dag begynder 40 nye danske børn og unge at ryge. Det er kun 10% af danske rygere som begynder med at ryge efter de er fyldt 20 år, derfor afgørende at fokusere på en indsats, der er særligt rettet mod børn og unge.

Lungeforeningen er meget positive stemt over de seneste ambitiøse og modige initiativer, som Lungeforeningen anser for et vigtigt, og nødvendigt, skridt i mod en sundere og røgfri fremtid. Vi finder det dog nødvendigt at præcisere definitioner, for at sikre at lovgivningen får den ønskede effekt. I nedenstående har vi redegjort for vores opmærksomhedspunkter til de 3 bekendtgørelser, som er opdelt som følger:

- A. Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter
 - B. Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater
 - C. Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin
- A) Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

Definitionen af tobak

Tobak defineres i bekendtgørelsen som et produkt, der kan "... ryges, indsnuses, suttet eller tygges eller på anden måde indtages". Vi er meget positive over for den brede definition, som omfatter en bred palette af produkter. Dog mener vi, at det kan være nødvendigt at beskrive, at alle administrationsveje er indbefattet af loven.

Vedr. Fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer

Stk. 2. Et fysisk salgssted efter stk. 1 anses for at være specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer, når stedet udelukkende eller hovedsageligt sælger piber, pibetobak eller cigarer. Vi mener at "hovedsageligt" skal defineres mere klart eller slettes. Ved dette ordvalg kan der fremtidigt komme konflikter, da "hovedsageligt" som det står nu, ikke er en fast størrelse. Dermed kan det blive en svær opgave at håndhæve.

Stk.5: Det bør ikke være lovligt at opstille bannere, reklame o. lign. uden for butikken. Yderligere bør det ikke være lovligt at opstille bannere, reklame o. lign. i vinduer, da disse reklamer vil være synlige for børn og unge.

Generelle kommentarer

Som det fremgår i bekendtgørelsen, kan tobak sælges via selvbetjeningsautomater. Vi mener det bør være skrevet ind i bekendtgørelsen, hvor disse automater må placeres. Dette er nemlig ikke uden betydning da en automat som opstilles på gaden, både kan medvirke til indirekte reklame, øger tilgængeligheden for børn og unge, og være svært at holde opsyn med, hvorved det vanskeliggøres at håndhæve lovgivningen.

I definition står at e-cigaretter "genlades med engangspatroner" Vi foreslår at dette omskives således at der ikke hersker tvivl om, hvorvidt det omhandler genopladning eller genopfyldning.

B) Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

Det bør tydeligt fremgå af advarslerne at nikotin udgør en fare, og at man særligt skal være opmærksom som ung og/eller gravid. Dette er fordi unges hjerners udvikling kan blive hindret, og at der som gravid kan forekomme fosterskader.

C) Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

§1:

Det bør fremgå at væsken i disse devices bliver opvarmet elektronisk og ikke undergår en forbrændingsproces.

I definition står, at e-cigaretter bliver beskrevet således "genlades med engangspatroner". Dette kan skabe noget forvirring, og vi foreslår at dette omskives således, at der ikke hersker tvivl om, hvorvidt det omhandler genopladning eller genopfyldning. Vi foreslår at udelade ordet "engangspatroner"

Vedr. Forbud mod synlig anbringelse og fremvisning

Tilføj at der ikke må fremhæves med placering eller skriftstørrelse.

Generelt Vedr. *Straf*

Det bør defineres og indskrives, hvad der sker ved gentagende overtrædelser af lovgivningen.

Det skal fremgå tydeligt hvilken myndighed, der har ansvaret for at reglerne bliver overholdt. Den pågældende myndighed skal sikres hvad angår tilstrækkelige ressourcer og kompetencer, så det kan lade sig gøre at løfte det nye opgave vedrørende håndhævnning og opsyn.

Reklame på nettet

Vedr. Salg via digitale løsninger og online

Det bør ikke være muligt at reklamere med rabatter eller særlige services som hurtig levering.

Da der i stigende grad bliver benyttet influencers gennem de sociale medier til at markedsføre produkter, mener vi at området bør ligestilles med den øvrige lovgivning for reklame omkring tobaks- og nikotinprodukter

Der reklameres ofte online med startsæt og rygestoppakker. Et startsæt kan appellere til unge, og gøre det nemmere samt mere overskueligt at begynde at ryge. Yderligere er E-cigaretter ikke godkendt som rygestopmiddel, så reklamer for rygestop og rygestoppakker bør forbydes, også online.

Mange internetsider reklamerer i dag med hurtig levering og store rabatter på e-cigaretter. Dette bør forbydes, da det øger incitamentet til at impuls købe e-cigaretprodukter. E-cigaretter bliver ofte fremhævet som et sundere alternativ til almindelige cigaretter og vi er i Lungeforeningen opmærksomme på at bl.a. pårørende til KOL patienter (især unge der er børn af en KOL patient) lytter sig til at det er sundere, da man nogen steder i Sundhedsvæsenet anbefaler at skifte fra alm. cigaretter til e-cigaretter da dette opfattes som mindre skadeligt.

Der er ikke evidens for dette.

En systematisk evaluering og kontrol

Lungeforeningen foreslår at der udarbejdes en evalueringsplan med forpligtende mål for børn og unges rygning, i forlængelse af tobaksloven. Dette ville give mulighed for at kunne målrette nye initiativer til bestemte grupper og områder, gennem en løbende monitorering af rygevanerne.

Lungeforeningen har kendskab til vigtige kommentarer til bekendtgørelserne fra dels Hjerteforeningen og Kræftens Bekæmpelse. Vi anmoder om at Sundheds- og Ældreministeriet også forholder sig til disse gennemarbejdede opmærksomheder, forslag og kommentarer, da vi er enige heri.

Lungeforeningen takker endnu engang for muligheden for at afgive høringsvar.

Anne Brandt
Direktør

Jonathan Emil Andreasen
Projektmedarbejder

14. august 2020

Høringssvar fra Sund By Netværket

Vedr. udkast til bekendtgørelser – udmøntning af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love.

Sund By Netværket har gennem sin tobakstemagruppe, som består af 57 faste medlemmer, der arbejder med tobaksforebyggelse i danske kommuner, kigget på bekendtgørelserne. Sund By Netværket har på den baggrund følgende bemærkninger:

Ros og opbakning fra Sund By Netværket

Sund By Netværket bakker overordnet set op om:

- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter
- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin
- Udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater.

Bekendtgørelserne ses som et skridt i den rigtige retning ift. konkrete handlinger mod udmøntningen af den nationale handleplan mod børn og unges rygning. Sund By Netværket er positive over for udkast til bekendtgørelserne, og vurderer disse bekendtgørelser, som afgørende i forhold til den forebyggelsesdagsorden, der også er til stede i den kommunale opgaveportefølje.

Netop denne forebyggelsesdagsorden på tobaksområdet vinder større og større indpas rundt om i de danske kommuner, i kraft af Kræftens Bekæmpelses koncept "X:IT". Redskaberne og metoderne i X:IT er evidensbaserede og flerstrengede, og har fokus på flere af de faktorer, der er udslagsgivende for en rygekarriere for et ungt menneske – lovgivning skal regulere de resterende faktorer.

Såfremt forebyggelsen i kommunerne for alvor skal have en effekt, og skal vi lukke for tilstrømningen af nye rygere, så er det essentielt med stramninger omkring de alternative tobaksprodukter og -surrogater, der uddanner unge mennesker til rygere, hurtigere end kommunerne kan afvænne dem.

Kommentarer til "Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter"

- Kapitel 1, definitioner
§1, stk. 1: Der skal lyde en stor ros for at brede definitionerne ud således at det undgås, at tobaksvarer opkaldes efter og sælges under andre, og lovlige, betegnelser end hvad produktet egentlig har anvendelse som.

Sund By Netværket
c/o KL-huset
Weidekampsgade 10
2300 København S
3370 3580
post@sundbynetvaerket.dk
www.sund-by-net.dk

Sund By Netværket – en del af noget større.

Det nationale WHO Healthy Cities Network arbejder for at skabe rammer for et godt liv i bæredygtige byer – Vi bidrager til Agenda 2030.

§1, stk. 2: Sund By Netværket er undrende over for tilladelsen af salg af tobakssurrogater med indhold af nikotin, når snus ikke er tilladt at sælge i Danmark. Tobakssurrogater (eller nikotinposer) indeholder rigtigt nok ikke tobak, men i stedet nikotinsalte, der er stærkt vanedannende. Sund By Netværket ønsker ikke en legalisering af et stærkt afhængighedsskabende produkt.

- Kapitel 2, forbud mod synlig anbringelse og fremvisning, og kapitel 4, salg via digitale løsninger og online

§2 og §4: Unge mennesker søger information og inspiration via digitale og sociale platforme, hvorfor det bifaldes, at anbefalinger og/eller anmeldelser af de pågældende varer ikke må finde sted. Ligeledes bifaldes det, at der på ingen måde må gives indtryk af, at et produkt har en sundhedsgavnlig effekt, er mindre skadelig end andre produkter, eller har andre gavnlige effekter eller fordele.

Unge influencers bliver i større grad benyttet til markedsføring af tobaksvarer og tobakssurrogater, sponsoreret af producenter af tobak, tobakssurrogater og e-cigaretter. På denne måde omgås al lovgivning, hvilket er stærkt bekymrende. Sund By Netværket anbefaler, at området ligestilles med den lovgivning, der allerede findes for reklame omkring tobaksprodukter og -surrogater, hvorved tobaksindustriens muligheder for at benytte influencers til markedsføring skærpes.

- Kapitel 5, fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer

§5, stk. 2: Sund By Netværket ønsker en stramning af lovgivningen således, at fysiske salgssteder skal have en andel på minimum 90% af den totale omsætning fra tobaksvarer, tobakssurrogater, e-cigaretter og andre lignende produkter for at kunne anses for at være en specialbutik.

Det antages, at tobaksvarer, tobakssurrogater, e-cigaretter og lignende produkter derved *ikke* sælges i samme butikker som slik, kioskvarer eller pakkeudleveringsbutikker, der særligt henvender sig til unge mennesker.

- Kapitel 6, selvbetjeningsautomater

§6: Sund By Netværket anbefaler, at på steder, hvor der fortrinsvist opholder sig unge mennesker, f.eks. på diskoteker, må der ikke sælges eller reklameres for tobaksvarer og tobakssurrogater, hverken over disken eller i selvbetjeningsautomater (hvor det i øvrigt er svært at håndhæve en alderskontrol).

Sund By Netværket finder det bekymrende, at diskoteker og barer har en stor indtjening på salg og reklame af tobaksvarer og tobakssurrogater. Flere diskoteker og barer har desuden stadig rygelounges, der kan inspirere til brug af disse tobaksvarer.

[REDACTED]

Kommentarer til "Udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin"

Sund By Netværket bakker op om *alle* forslag i denne bekendtgørelse, og henviser desuden til "Øvrige kommentarer".

Kommentarer til "Udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater"

Sund By Netværket bakker op om *alle* forslag i denne bekendtgørelse.

Øvrige kommentarer:

Sund By Netværket kunne ønske sig, at problemstillingen omkring 'product placement' af tobaksvarer, tobakssurrogater og e-cigaretter i film, videoer og andre optrædere, der henvender sig til unge mennesker under 18 år, *omfattes* af lovgivningen.

Sund By Netværket så desuden gerne et endnu *stærkere forbud og tydeligere håndhævelse af forbuddet mod fremstilling - med henblik på salg eller uddeling til enkeltpersoner - af enkeltstykpakninger og vareprøver* af tobaksvarer, tobakssurrogater, e-cigaretter og lignende produkter.

Slutteligt stiller Sund By Netværket sig undrende over for, at der intet er nævnt om *håndhævelse af bekendtgørelserne*, og vi kan være bekymrede for, om de nødvendige ressourcer til håndhævelsen er til stede hos de nødvendige instanser.

På vegne af Sund By Netværket

Otto Ohrt
Bestyrelsesformand

Til Sundheds og Ældreministeriet
Att.: Mie Saabye

Vedr: Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning).

Indledningsvist vil SMOKE-IT gerne takke for muligheden, for at få lov at komme med bemærkninger ifm. med høringen vedr. de 3 bekendtgørelser, dog finder vi det kritisabelt at Sundhedsstyrelsen og Sundheds og Ældreministeriet udfærdiger bekendtgørelser ifm. et lovforslag der ikke endnu er behandlet af EU-kommissionen. Udkastet til lovforslaget sendt til EU-kommissionen er ikke enslydende med det udkast der blev sendt i høring i Danmark i starten af året, og da vi endnu ikke kender ordlyden af det endelige forslag, finder vi det ikke rimeligt at skulle bruge tid og arbejdskraft på at tage stilling og skrive bemærkninger til bekendtgørelser der, som i tilfældet med udkastet til lovforslaget, risikerer at skulle skrives helt om. Hele processen har været rodet, og de forbrugere og virksomheder der i sidste ende bliver ramt af de voldsomme tiltag ifm. loven, har siden de respektive parter indgik den såkaldte "Tobaksaftale" d. 18. december 2019, ikke vidst og heller ikke haft mulighed for at finde ud af, hvordan man helt konkret har skulle forholde sig til aftalen.

Bemærkninger til bekendtgørelser

Særligt "Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin I medfør af § 18 a, stk. 4, i lov om elektroniske cigaretter m.v., jf. lov nr. 426 af 18. maj 2016 om elektroniske cigaretter m.v., som ændret ved § 2 i lov nr. 1558 af 18. december 2018 og § 3 i lov nr. xx af xx 2020" giver anledning til bekymring.

Vedr. kapitel 2 Reklame

Vi mangler klare og tydelige definitioner på hvilke navne, mærker, symboler, figurer, farver osv. der hovedsageligt henvender sig til børn og unge under 18 år.

Vedr. kapitel 4 Neutrale oplysninger om varer og priser

Da specialforretninger er undtaget kapitel 3 jf. § 6, og dermed ikke underlagt visningsforbud, er det uklart hvorfor, eller om, specialforretninger er underlagt kapitel 4.

Vi ønsker at gøre opmærksom på, at e-cigaretter er tekniske produkter der kræver kyndig og grundig vejledning ifm. brug, det er derfor problematisk jf. forbrugernes sikkerhed, at dette ikke er tilladt.

Yderligere gøres opmærksom på, at hvis man udelukkende tillod salg af e-cigaretter i specialforretninger kunne alle disse drastiske tiltag have været overflødige, og dermed havde man også mulighed for at sikre forbrugerne.

Vedr. kapitel 5 Salg via digitale løsninger og online

Vi vil gerne bede Sundheds og Ældreministeriet samt Sundhedsstyrelsen om, for en kort bemærkning, at betragte e-cigaretter som elektronik.

Forestil jer da, at skulle købe et fjernsyn på nettet. På salgssiden bliver I mødt af en uoverskuelig lang liste - sort tekst, der udelukkende angiver produktnavne, som er anført i alfabetisk orden samt priser. Der er hverken billeder af produkterne, oplysninger vedr. korrekt betjening af produkterne, eller om hvilke produkter på listen der er tilbehør til fjernsyn, fx ophæng eller fjernbetjening. Her er man tvunget til selv at have kendskab til samtlige produkter på listen, for at vide hvad man skal vælge. Der er næppe nogen der

vil kunne overskue sådanne lister, uanset om det drejer sig om salg af e-cigaretter eller fjernsyn, og man må derfor formode at forbrugerne enten helt opgiver, køber produkter de ikke har den påkrævede viden omkring, eller også tyer til handel på tværs af grænserne og på den måde mister de danske myndigheder kontrollen med produkterne.

Vi er villige til at få iværksat tiltag der gør det umuligt for børn og unge at erhverve e-cigaretter og tilbehør på nettet, og vi er åbne for løsninger til hvordan vi gør det. Vi må på det kraftigste opfordre til at genoverveje og revurdere kapitel 5.

Vedr. kapitel 6 Fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Vi mangler klare og tydelige definitioner af hvilke tekster, illustrationer, farver, logoer, symboler osv. der kan give udtryk for at et givent produkt har sundhedsgavnlig effekt eller er mindre skadelige end andre produkter. Derudover mangler vi også klare og tydelige definitioner for hvilke hylder og lamper der kan ske at fremhæve bestemte produkter. Det virker absurd, at butikernes facader skal være af neutral udformning, men at inventar også skal være det. Såfremt man tildækker facaden således, at det ikke er muligt at se forretningen indvendigt, må man formode, at kunder der vælger at træde ind i forretningen, ved hvad de går ind til og hvorfor. Personer under 18 år bliver desuden bedt om at forlade butikkerne og er i øvrigt altid blevet det.

Særligt vedr. §8. SMOKE-IT har brug for længere implementeringstid.

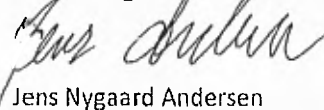
Forslaget forventes tidligst vedtaget til december 2020, og i forbindelse med tidligere tiltag på området, har virksomhederne fået betydeligt længere tid til implementering. Normal praksis har været overgangsperioder på mellem 1 og 5 år, og da disse bekendtgørelser ikke er de eneste udfordringer virksomhederne på området e-cigaretter bliver stillet overfor i nærmeste fremtid, må vi på det kraftigste opfordre til at man udsætter ikrafttrædelsesdatoen.

Øvrige bemærkninger

Markedet for e-cigaretter er allerede reguleret i kraft af lov nr. 426 af 18. maj 2016 om elektroniske cigaretter m.v. og samtlige rapporter og undersøgelser viser et tydeligt billede af, at Danmark er på rette vej uanset nye tiltag, og at antallet af unge der bruger/har prøvet e-cigaretter er faldet drastisk siden 2014. SMOKE-IT har altid været af den holdning, at hverken børn, unge eller voksne ikke-tidligere rygere bør anvende e-cigaretter, og derfor er vi selvfølgelig åbne overfor nye tiltag der kan øge indsatsen, men vi mener også at de kommende tiltag er at gå til yderligheder.

SMOKE-IT opfordrer hermed til yderligere dialog mellem branchen og de respektive lovgivere på området.

Med Venlig Hilsning

Jens Nygaard Andersen
Administrerende direktør
SMOKE-IT ApS
Erhvervsparken Klank 3
8464 Galten
Tel: +45 26 27 07 07

PHILIP MORRIS
INTERNATIONAL

Til Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Høringssvaret er sendt til sum@sum.dk

Høringssvar til Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter og udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin.

1. Introduktion

Philip Morris ApS, et datterselskab af Philip Morris International Inc. (refereres herefter til som PMI), vil gerne kvittere for muligheden for at kommentere udkastene til bekendtgørelserne. Vi henviser her også til vores høringssvar som vi afgav i forbindelse med den offentlige høring af Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning), der blev offentliggjort i [februar]..

PMI støtter regulering og lovhåndhævelse, der har til formål at forhindre unge i at benytte nikotinprodukter, og vi er dedikerede til at sikre, at vores produkter kun sælges til voksne.

PMI støtter også initiativer og indsatser, der kan bidrage til en reduktion af de skadelige konsekvenser forårsaget af rygning, herunder indsatser, der indbefatter strammere regulering af de mest skadelige tobaksprodukter, som for eksempel cigaretter. Alle tobaks- og nikotinprodukter er dog ikke ens. Alternativer til cigaretter bør ikke reguleres på samme måde som cigaretter, når de potentielt kan reducere skadevirkningerne for de rygere, der skifter til dem. Det gælder f.eks. e-cigaretter, nikotinposer, tyggetobak og opvarmet tobak, der ikke baseres på afbrænding af tobak.,.

Ensartet regulering af både cigaretter og alternativer, der ikke baseres på tobaksafbrænding, kan få den utilsigtede konsekvens, at man hindrer voksne rygere i at skifte til mindre skadelige alternativer, hvilket de facto fører til fastlåsnings og

videreførelse af eksisterende rygevaner¹. Som følgevirkning heraf vil mange blive ved med at ryge cigaretter i stedet for at træffe et bedre valg². Overregulering af produkter, der ikke baseres på tobaksafbrænding, vil fremme brugen af de mest skadelige produkter på markedet.

I dette høringssvar vil PMI fremhæve de elementer i bekendtgørelserne, der utilsigtet kan bidrage til, at rygere fastholdes i deres hidtidige forbrug af cigaretter.

Derudover vil PMI fremhæve en række elementer i bekendtgørelserne, der, grundet deres tekniske sprogbrug, kan bidrage til svækkelse af effektiviteten for den danske regulering af tobaksmarkedet.

Som set nedenfor, anbefaler PMI at:

- Det foreslåede fremvisningsforbud mod tobaksvarer begrænses til at indbefatte tobak der ryges, f.eks. cigaretter og rulletobak,
- At forhandlere kan beholde deres nuværende indretning og alene skal sørge for, at deres tobaksvarer er gemt mellem købsituationer,
- At det tillades, at forhandlere kan tilvejebringe sandfærdig og ikke-vildledende information til deres kunder, inklusive informationer om den relative risiko ved brug af alternativer uden forbrændingsproces, sammenlignet med fortsat normal rygning,
- At produkter, der oplistes på neutrale lister ved salgsstedet, kan differentieres i forskellige produktkategorier, med henblik på at give kunder muligheden for at skelne mellem de forskellige produkttyper,
- At butikker med speciale i salg af opvarmet tobak undtages fra reguleringen på samme måde som specialforretninger inden for andre områder, for at sikre proportionalitet i lovgivningens implementering,
- At det tillades, at hjemmesider kan fremvise produkter, der ikke baseres på tobaksafbrænding, og deres karakteristika, inklusive informationer om risiko, hvis de kan opfylde følgende krav: informationer kan kun tilgås af registrerede brugere, alder kan verificeres ved brug af en troværdig metode, som for eksempel NemID, og hvis sådanne informationer kun fremvises, såfremt kunden aktivt beder om det.

¹ Clive Bates and David Sweanor, Rational tobacco and nicotine policy in Brazil: response to ANVISA Public Consultation No. 314, April 2017 – Kan tilgås på <https://www.clivebates.com/documents/BrazilResponseApril17.pdf>

² Abrams, et al. Statement from specialists in nicotine science and public health policy to Dr. Margaret Chan, WHO Director General, May 2014 – Kan tilgås på <https://nicotinepolicy.net/documents/letters/MargaretChan.pdf>

2. Differentiering af produkter

Den tyske professor Dr. med. Martin Storck udtalte for nyligt, at “[v]irtually equal treatment between combustion cigarettes and reduced risk alternatives sends a wrong signal to smokers. The result from doing so will be that people will continue to smoke due to a lack of better information”³.

Forskere og politikere er i det store hele enige om, at tobaksrelateret sygdom og dødelighed har grundlag i én form for tobaksforbrug, nemlig rygning af konventionelle cigaretter. Årtiers epidemiologisk forskning viser, at risikoen for alvorlig sygdom, såsom lungekræft, hjertesygdom og KOL, er betydeligt højere blandt dem, der ryger konventionelle cigaretter, sammenlignet med ikke-rygere.

Nikotin er ikke hovedårsagen til rygerelaterede sygdomme⁴. WHO’s Håndbog om Regulering af Tobaksprodukter anerkender også, at ”nikotin indtages gennem forbrug af produkter, der repræsenterer kontinuerlig risiko, og det er mest skadeligt, når det indtages som følge af brug af forbrændingsbaserede produkter.”⁵

Eksperter har anerkendt, at dette betyder, at cigaretter skal reguleres mest stringent, og at en ensartet behandling af alle tobaksprodukter og tobaksrelaterede produkter i reguleringsøjemed kan føre til, at rygere bliver ved med at ryge. Det skyldes, at rygerne ikke får den nødvendige information eller incitament til at skifte til et mindre skadeligt produkt, da incitamenterne til at skifte til mindre skadelige produkter formindskes grundet den ensartede regulering. Professor Abrams advarer om at ” [t]reating all tobacco or nicotine products as equally harmful and regulating them as such supports the long term viability and continued sale of cigarettes and the associated deaths..”⁶

En ensartet regulering af reklame og marketing på tværs af tobaksprodukter, inklusive alternativer uden forbrænding, beskytter det etablerede produkt, cigaretter, og risikerer at fastholde voksne rygere i en skadelig rygevaner, der kan få betydelige indvirkning på deres helbred, fordi de ikke kender til deres muligheder for at benytte alternative produkter uden forbrænding. Dette er specielt tydeligt, når reklame- og

³ Prof. Dr. med. Martin Storck, *Position statement for the hearing before the Committee for Nutrition and Agriculture*, German Bundestag, Committee for Nutrition and Agriculture, Committee Printed Matter 19(10)323-C, 26 June 2020.

⁴ Yang, B. & Popova, L., *Communicating risk differences between electronic and combusted cigarettes: the role of the FDA-mandated addiction warning and a nicotine fact sheet*, Tobacco Control, Oct. 22, 2019, kan tilgås på

⁵ WHO, Tobacco product regulation Basic Handbook, s. 56 (2018) kan tilgås på <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/274262/9789241514484-eng.pdf?ua=1>

⁶ Abrams, D.B., et al., *Managing nicotine without smoke to save lives now: Evidence for harm minimization*, Journal of Preventative Medicine (2018), kan tilgås på <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0091743518301981>.

fremvisningsforbud afskærmer næsten alle de kanaler, hvor voksne rygere kunne få adgang til informationer om mindre skadelige alternativer til deres nuværende cigaretforbrug og danne sig et indtryk af, hvordan disse alternativer muligvis kan være brugbare for dem, og at det er værd at bruge tid på at forstå, hvordan alternativerne fungerer.

Voksne rygere, og specielt dem, der ikke aktivt søger alternativer til cigaretter, kender ofte ikke til gevinsterne ved, og eksistensen af, alternativer, der ikke baserer sig på forbrænding af tobak. Som ekspert udtaler Professor Dr. med. Martin Storck:

“Most smokers in Germany deem e-cigarettes to have the same level of harm. Only 5% of the respondents consider these products to be much less harmful than combustion cigarettes, which scientifically is actually the correct response. The result, as shown by studies, is that these people continue to smoke, with all of the consequences for their health and reduction in life span, not to mention the costs to the healthcare system.”⁷

Denne situation forhindrer voksne rygere i at skifte til bedre alternativer, og den understøtter en de facto beskyttelse af cigaretter. Som følge heraf fortsætter mange voksne rygere med at ryge cigaretter i stedet for at træffe bedre valg⁸. Overregulering af produkter, der ikke baserer sig på forbrænding af tobak, inklusive opvarmet tobak og E-cigaretter, og en undladelse af differentiering mellem ikke forbrændingsbaserede produkter og cigaretter vil fremme brugen af de mest kendte produkter på markedet – der på samme tid også er de mest skadelige⁹.

3. Opvarmet tobak er et bedre valg end kontinuerlig rygning

Opvarmet tobak er et eksempel på et ikke forbrændingsbaseret alternativ, der udgør en bedre mulighed end kontinuerlig rygning. Opvarmede tobaksprodukter forbrænder ikke tobak, og derfor indeholder aerosolen fra disse produkter markant mindre mængder af de skadelige kemikalier, der findes i cigaretrøg.

⁷ Prof. Dr. med. Martin Storck, *Position statement for the hearing before the Committee for Nutrition and Agriculture*, German Bundestag, Committee for Nutrition and Agriculture, Committee Printed Matter 19(10)323-C, 26 June 2020.

⁸ Abrams, et al. Statement from specialists in nicotine science and public health policy to Dr. Margaret Chan, WHO Director General, May 2014, kan tilgås på <https://nicotinepolicy.net/documents/letters/MargaretChan.pdf>.

⁹ Abrams, D.B., et al., *Managing nicotine without smoke to save lives now: Evidence for harm minimization*, *Journal of Preventative Medicine*, 2018, kan tilgås på <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0091743518301981>.

Det hollandske RIVM-institut har udviklet en metode til estimering af effekten af at skifte fra cigaretter til opvarmede tobaksprodukter. Metoden består i at udregne den kumulative eksponering (CCE) over for otte kræftfremkaldende stoffer. RIVM konkluderede at:

“. . . the CCE most likely amounts to a factor between 10 and 25 when comparing a leading variant of HTPs with cigarettes and that even the lower bound of this uncertainty range would be associated with a substantial health impact in favor of HTP.”¹⁰

Andre uafhængige analyser har også bekræftet, at aerosolen fra opvarmede tobaksprodukter er mindre giftig end cigaretrøg. Eksempelvis har Public Health England (PHE), ved sammenligning af opvarmede tobaksprodukter med cigaretter, fundet frem til, at *“heated tobacco products are likely to expose users and bystanders to lower levels of particulate matter and harmful and potentially harmful compounds”¹¹*

Den britiske Committee on Toxicity, der er en uafhængig rådgivningskomite til det britiske sundhedsministerium, vurderede uafhængigt to produkter, der baserer sig på opvarmning af tobak, inklusiv IQOS, PMI's produkt i denne kategori. Komitéen konkluderede, at *“it is likely that there is a reduction in risk, though not to zero, to health for smokers who switch completely to heat-not-burn tobacco products.”¹²* Den britiske Science & Technology Committee of the U.K. House of Commons nåede til en lignende konklusion og har udtalt at *“[h]eat-not-burn' products contain tobacco which is heated rather than combusted, and [are] therefore likely to be less harmful compared to conventional cigarettes.”¹³*

Det tyske forbundsinstitut for risikovurdering (BfR) har også gennemført en uafhængig vurdering af IQOS. Ifølge BfR er *“[I]evels of major carcinogens are markedly reduced in the emissions of the analyzed [heat-not-burn] product in relation to the conventional*

¹⁰ Slob W. et al., A method for comparing the impact of carcinogenicity of tobacco products: A case study on heated tobacco versus cigarettes, Risk Analysis (2020), kan tilgås på <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/risa.13482>.

¹¹ Public Health England, Evidence review of e-cigarettes and heated tobacco products 2018, Feb. 2018, available at <https://www.gov.uk/government/publications/e-cigarettes-and-heated-tobacco-products-evidence-review>.

¹² Committees on Toxicity, Carcinogenicity and Mutagenicity of Chemicals in Food, Consumer Products and the Environment, Statement on the toxicological evaluation of novel heat-not-burn tobacco products, Dec. 2017, tilgængelig på <https://cot.food.gov.uk/cotstatements/cotstatementsyrs/cot-statements-2017/statement-on-heat-not-burn-tobacco-products>.

¹³ U.K. House of Commons, Science and Technology Committee, E-Cigarettes, 7th Report of Session 2017-2019, Aug. 17, 2018, tilgængelig på <https://publications.parliament.uk/pa/cm201719/cmsselect/cmsstech/505/505.pdf>.

tobacco cigarettes”¹⁴. BfR anerkender endvidere, at ”...monitoring these emissions using standardized machine smoking procedures generates reliable and reproducible data which provide a useful basis to assess exposure and human health risks.”¹⁵

I USA har the Food and Drug Administration (FDA) for nyligt klassificeret det opvarmede tobakssystem IQOS som et modified risk tobacco product (MRTP). Samtidig har de godkendt markedsføring af produkterne med informationer om reduceret eksponering for skadelige stoffer.¹⁶ Gennem denne proces har FDA konkluderet, at en MRTP-klassificering er ”... appropriate to promote the public health and is expected to benefit the health of the population as a whole”¹⁷

FDA har godkendt, at IQOS tobacco heating system kan markedsføres sammen med følgende information:

TILGÆNGELIGT BEVIS TIL DAGS DATO:

IQOS tobacco heating system opvarmer tobak, men forbrænder det ikke.

Det reducerer produktionen af skadelige og potentielt skadelige stoffer markant.

Videnskabelige studier har vist, at ved et komplet skifte fra konventionelle cigaretter til IQOS-systemet reduceres kroppens eksponering over for skadelige kemikalier betydeligt.

Afsnittet vedrørende eksponering bekræfter, at IQOS tobacco heating system er fundamentalt anderledes sammenlignet med cigaretter og andre forbrændingsprodukter, fordi det ikke forbrænder tobak og reducerer brugerens eksponering over for skadelige kemikalier signifikant, sammenlignet med konventionel rygning.

¹⁵ *Id.* A list of selected third-party studies assessing heated tobacco products is available in Annex A. The list is current as of April 10, 2020. For an updated list, please contact the Regulatory Frameworks & Policy Group.

¹⁶ U.S. FDA, FDA Authorizes Marketing of IQOS Tobacco Heating System with ‘Reduced Exposure’ Information, July 7, 2020, available at <https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-authorizes-marketing-iqos-tobacco-heating-system-reduced-exposure-information>. This decision follows the agency’s April 2019 authorization of the marketing of the IQOS tobacco heating system as “appropriate for the protection of public health” pursuant to the Premarket Tobacco Product Application (PMTA) pathway. See U.S. FDA, FDA permits sale of IQOS Tobacco Heating System through premarket tobacco product application pathway, Apr. 30, 2019, kan tilgås på <https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-permits-sale-iqos-tobacco-heating-system-through-premarket-tobacco-product-application-pathway>.

¹⁷ There are two types of modified risk orders the FDA is authorized by statute to issue: a “risk modification” order or an “exposure modification” order. PMI had requested both types of orders for the IQOS system. The FDA determined that the evidence submitted did not support issuing risk modification orders at this time—pursuant to the FDA’s interpretation of the Tobacco Control Act standard for issuance of such orders—but that the evidence submitted did support issuing exposure modification orders for these products.

This determination is based on the substantial reduction across the constituents on FDA's HPHC list, which demonstrates that, on the whole, as compared to combusted cigarette smoke, the process used to heat tobacco in the IQOS system significantly reduces the production of harmful and potentially harmful chemicals compared to cigarette smoke. The applicant also demonstrated that the magnitude of differences in biomarkers of exposure (BOEs) to 15 HPHCs when smokers switch completely to IQOS is substantial.¹⁸

4. Forbud mod synlig placering

§2, stk. 1 i udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter tilkendegiver, at forbuddet gælder for alle tobaksprodukter, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, og at dette forbud gælder butikker både fysisk og online.

Denne ensartede tilgang til regulering af alle kategorier af tobaksprodukter trods markante forskelle kan have den effekt, at danske rygere vil fortsætte med at ryge cigaretter, fordi de har langt mindre sandsynlighed for at blive opmærksom for deres muligheder for at vælge et mindre skadeligt alternativ, når de køber cigaretter.

Anbefaling

PMI anbefaler, at det foreslåede fremvisningsforbud begrænses til røgtobak, som f.eks. cigaretter og rulletobak, mens den nuværende lovgivning om neutral placering ved salgssituationer for ikke-forbrændingsbaserede alternativer fastholdes. Dette vil gøre det muligt for voksne rygere at blive bevidste om sådanne alternativer, og det giver dem samtidig muligheden for at opsøge yderligere information om disse alternativer og, i sidste ende, skifte til dem.

5. Butiksindretning, interiør, mv.

Ifølge §2, stk. 4, no. 3, skal det ikke være tilladt at "fremhæve med farver" osv.

Det er uklart om dette indbefatter, at alle steder, hvor cigaretter sælges, skal erstatte hele deres butiksinteriør forud for ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen d. 1. april 2021, idet det nuværende interiør kan indeholde f.eks. en farve. Dette vil føre til store nye omkostninger for alle forhandlere, idet det fordrer en komplet ombygning af butikkernes

¹⁸ Scientific review of MRTPA under Section 911(d) of the FD&C Act – Technical Project Lead (TPL), 7 July 2020, at 11, <https://www.fda.gov/media/139796/download>.

indretning. Det er meget ubelejligt på et tidspunkt, hvor mange butikker er udfordrede af de økonomiske konsekvenser af Coronakrisen.

I aftaleteksten for handleplanen mod børn og unges rygning fremgår det, at "Det skal være op til forhandlerne selv, hvordan de vil skjule produkter – under disken, ved et forhæng eller låge m.v. – så længe løsningen effektivt sikrer, at produkterne er skjult mellem køb."

Formuleringerne i bekendtgørelsen skaber usikkerhed om, hvorvidt forhandlernes metodefrihed, jf. aftaleteksten, stadig består.

Anbefaling

For at undgå at forhandlere bebyrdes med en stor økonomisk udgift for indretningsrelaterede ændringer, og for at sikre at de annoncerede ændringer kan implementeres 1. april 2021, skal forhandlernes metodefrihed anerkendes. Dette sikres ved at præcisere, at forhandlerne kan beholde deres nuværende indretning, men dog skal sikre, at produkterne er gemt mellem købsituationerne.

6. Information om produktkategorier og den relative risiko ved forskellige produkter, sammenlignet med fortsat rygning

Ifølge §2, stk. 4, no. 2 er det ikke tilladt at give forbrugerne indtryk af, at produkter er "mindre skadelige end andre produkter eller har gavnlige effekter" gennem illustrationer, fotografier, symboler eller lignende.

Om end dette giver mening i forhold til røgtobak, vil denne regel være en krænkelse af informationsfriheden for alternative, mindre skadelige produkter. Reglen forhindrer faktabaseret og videnskabeligt understøttet information fra at nå forbrugerne, herunder alle eksisterende og fremtidige studier publiceret af andre landes myndigheder og anerkendte, uafhængige forskningsinstitutioner, der konkluderer at de givne produkter er mindre skadelige og /eller er et bedre alternativ til cigaretter.

Ifølge §3 kan en forretning "give en køber neutral information om, hvilke tobaksprodukter, tobakssurrogater og urtebaserede produkter, der sælges på salgsstedet, såvel som priserne på produkterne".

Kombineret med restriktionerne i §2, stk. 4, no. 2, har denne meget begrænsede produktinformation den effekt, at forbrugernes valg ikke vil være baseret på andet end allerede eksisterende vaner. Forbrugerne vil således ikke længere have mulighed for at træffe et oplyst valg om de produkter, de køber. Resultatet af denne ændring vil være, at de nuværende forbrugsmønstre fastholdes.

Når forhandlere mister muligheden for at informere voksne rygere om et givent produkts karakteristika, herunder den relative risiko for et produkt sammenlignet med fortsat rygning, efterlades voksne rygere med indtrykket af, at produkterne er lige skadelige, og at deres valg ikke betyder noget.

For at sikre, at voksne rygere får den nødvendige information, og ikke bare ukritisk vælger deres foretrukne cigaretmærke, bør produkter kategoriseres på neutrale lister i butikkerne, afhængig af produktkategori.

Anbefaling

PMI anbefaler at tillade forhandlere at kommunikere om alle nuværende og fremtidige videnskabelige studier, der publiceres af udenlandske myndigheder eller anerkendte, uafhængige forskningsinstitutioner, til deres forbrugere, og således bidrage med faktabaseret og ikke vildledende information til forbrugsbeslutningen.

PMI anbefaler også, at det tillades forhandlere at opliste produkter i produktkategorier sammen med produktets navn, nummer, gram, milliliter og pris, så forbrugere kan differentiere mellem forskellige typer af produkter. I den forbindelse foreslår PMI følgende kategorisering:

- E-cigaretter, for eksempel væskebeholder til e-cigaretter.
- Røgfri tobak, for eksempel opvarmet tobak eller tyggetobak.
- Røgtobak, for eksempel cigaretter, rulletobak eller cigarillos
- Tobakssurrogater, for eksempel nikotinposer.

7. Specialbutikker skal behandles på lige fod med alle ikke-forbrændingsbaserede alternativer

Ifølge §5 i bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter gælder følgende: "Forbuddet mod synlig placering og fremvisning, i henhold til §1, stk. 1 og 2 gælder ikke for salg af piber, pibetobak og cigarer ved fysiske salgspunkter, der specialiserer sig i salget af disse produkter."

Ifølge §6 i udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin gælder følgende: "Forbuddet mod synlig placering og fremvisning gælder, ifølge §3, stk. 1 og 2, ikke ved salg af elektroniske cigaretter og genopfyldelige beholdere med og uden nikotin i fysiske specialbutikker, der specialiserer sig i salg af disse produkter."

Undtagelsen af salgssteder gælder dog ikke til butikker, der er specialiseret i salg af opvarmet tobak.

Ifølge noterne til lovforslaget, der implementerer den politisk aftalte handleplan, er argumentet for undtagelse af specialbutikker baseret på det faktum, at visse produkter ikke appellerer til unge, og at forbrugere aktivt opsøger specialbutikkerne.

Hvis denne argumentation udgør grundlaget for undtagelserne, så bør specialbutikker for opvarmet tobak også undtages. Eksisterende data, der dog er begrænset grundet det

faktum, at disse produkter kun har eksisteret i få år, viser, at unges brug af opvarmede tobaksprodukter er meget lavt.

Eksempelvis har et studie bestilt af det japanske sundhedsministerium, der blev gennemført mellem december 2017 og februar 2018 blandt 22.275 japanske grundskoleelever i de højeste klasser, såvel som 42.142 gymnasieelever, vist, at brugen af opvarmede tobaksprodukter blandt respondenterne var meget lav, og dertil lavere end brugen af cigaretter. Som et eksempel kan det nævnes, at den del af eleverne der havde brugt opvarmede tobaksprodukter var 1,1 pct. for grundskoleeleverne (2,6 pct. for cigaretter) og 2,2 pct. for gymnasieeleverne (5,1 pct. for cigaretter). Andelen af daglige brugere var 0,1 pct. for begge kategorier (hhv. 0,1 pct for grundskole og 0,5% for gymnasieelever, ift. cigaretter)¹⁹.

Det føderale center for sundhedsuddannelse, et organ under det føderale sundhedsministerium i Tyskland, gennemførte i 2018 et studie blandt unge (12-17 år) og unge voksne (18-25), der indeholdt spørgsmål om forbruget af opvarmede tobaksprodukter. Data viste, at 0,3 pct. af unge og 2,5 pct. af unge voksne havde svaret, at de havde brugt opvarmet tobak de sidste 30 dage. I modsætning til dette havde 8,7 pct. unge og 32 pct. unge voksne svaret, at de røg cigaretter²⁰.

Et studie gennemført i 2018 i Schweiz af den uafhængige fond, Addiction Suisse, afdækkede, at regulær brug af opvarmede tobaksprodukter blandt 14 og 15-årige drenge og piger var stort set ikke eksisterende og kun begrænset til cigaretrygere. Ud af 3851 respondenter i studiet havde kun 1,3 pct. hørt om eller brugt opvarmet tobak.

FDA har også udtalt følgende i forbindelse med beslutningen om at godkende markedsføringen af det opvarmede tobakssystem IQOS i USA:

“Certainly, the potential for rapid uptake of a novel tobacco product among youth exists. . . The limited options in terms of flavor choice and the price of the IQOS device may reduce the appeal to youth. Given that IQOS is still a relatively new product to Italy and Japan, the extent to which youth will initiate and use IQOS in these markets, or any other market that may start selling IQOS, is unknown though the trend from

¹⁹ Osaki Y, et al. Field survey on drinking and smoking and the development of effective alcohol reduction intervention approaches for the prevention of lifestyle-related diseases, Annual Report of MHLW Research Committee, May 2018, available at

<https://mhlwgrants.niph.go.jp/niph/search/NIDD00.do?resrchNum=201709021A>

²⁰ Federal Center for Health Education (BZgA), Smoking among teenagers and young adults in Germany: Findings from the Alcohol Survey 2018 and trends, September 2018, available at https://www.bzga.de/fileadmin/user_upload/PDF/studien/Alkoholsurvey_2018_Bericht-Rauchen.pdf

*other countries indicates that this is uncommon. Overall, the current evidence indicates IQOS uptake by youth and nonsmokers will be low”.*²¹

Specialbutikker for opvarmet tobak har til formål at informere og facilitere praktisk hjælp til brugere. Derfor bør specialbutikker for opvarmet tobak blive reguleret på samme måde som pipe- og cigarbutikker, e-cigarettbutikker og andre specialforretninger. Differentieres der på dette område, vil lovgivningen være utilstrækkelig og disproportional.

PMI har tre fysiske specialbutikker, der primært får indtægter fra salget af opvarmet tobak og dertilhørende produkter. Vores specialbutikker er specialiseret i at informere om opvarmet tobak, og at sælge det, til voksne rygere, der egenhændigt opsøger butikken for at købe produkterne eller få information om dem. Medarbejderne i vores specialbutikker er trænet til at sikre, at unge ikke har adgang til produkterne og at salg kun foretages til aldersverificerede voksne rygere.

At begrænse undtagelserne for specialforretninger til visse produktkategorier er ikke proportionalt, og specialforretninger for andre tobaks- og nikotinprodukter, inklusiv opvarmet tobak, bør tillades på lige fod med cigarer og pibetobak.

Anbefaling

PMI anbefaler at specialforretninger for opvarmet tobak skal undtages for regulering på samme måde, som det er tilfældet for andre specialforretninger for at sikre proportionalitet i lovgivningen²².

8. Online salgssteder

Ifølge §4 stk. 1 i udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter gælder følgende: ”forbuddet mod synlig placering og fremvisning af tobaksprodukter, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter gælder, ifølge §2, stk. 1 og 2, også for salg der foretages digitalt, såsom forhandlerhjemmesider, webshops, firmahjemmesider, firmasider på de sociale medier og apps”.

Ifølge Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er det et krav for alle onlinebutikker, at de skal informere forbrugeren om de væsentligste kendetegn ved de produkter eller services, de sælger²³. PMI pointerer, at et forbud mod at fremvise produkter og den

²¹ <https://www.fda.gov/media/124247/download>, page 76.

²² Forslag til Lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (s. 15)

²³ Konkurrence- og forbrugerstyrelsen, <https://www.forbrug.dk/raad-og-rettigheder/e-handel/oplysninger-om-webshoppen/>

ekstremt begrænsede mængde informationer, der tillades på berørte hjemmesider, ikke er i overensstemmelse med forbrugernes ret til informationer om de produkter, de køber.

Dette bidrager på samme tid også til en klar forskel mellem kravene til køb i fysiske butikker sammenlignet med onlinekøb. I fysiske butikker kan forbrugeren samle information om produkter ved at spørge salgspersonen. Derudover har forbrugeren mulighed for at se produktet, og derefter beslutte om de ønsker at købe produktet. Fremover vil forbrugerne ikke have mulighed for at se eller læse om de mest basale egenskaber for berørte produkter, hvis de køber online.

PMI anerkender, at hjemmesider kan tilgås af unge, og at dette skal begrænses. Et totalt forbud mod at fremvise produkter og basale produktinformationer om f.eks. brug af produktet er ikke et proportionalt tiltag – specielt når det kommer til almindelige og komplekse elektroniske produkter – især når der findes mindre restriktive metoder, der kan sikre det samme resultat. Eksempelvis kunne det tillades på hjemmesider at fremvise produkter og deres hovedegenskaber, så forbrugeren kan træffe et oplyst valg om, hvorvidt vedkommende skal købe eller ej. Information som dette kan i så fald eksempelvis kun være tilgængelig for registrerede brugere, der har fået verificeret deres alder på en troværdig facon, eksempelvis ved brug af NEM-ID, og kun hvis forbrugeren aktivt beder om det. PMI har implementeret aldersverifikation som den nævnte på vores online-plattform for at sikre at kun voksne brugere kan købe vores produkter.

Den manglende information om produkterne kan få forbrugerne til at bruge udenlandske hjemmesider, hvor der er muligt for dem at få mere information om produkterne. Hvis forbrugerne for eksempel vælger at købe e-cigaretter eller andre produkter via udenlandske hjemmesider, er kontrollen med forbrugernes alder reduceret, idet fremmede hjemmesider ikke bruger NemID til at validere brugerens alder.

Kravet om at alle hjemmesider fremover skal præsentere produkterne på neutrale lister har desværre også den effekt, at det fremover vil blive meget nemmere at sælge ulovlige tobaksprodukter via internettet, idet kriminelle nemt og hurtigt kan lave en hjemmeside, der virker meget legitim for den almene forbruger.

Andelen af ulovlige cigaretter i Danmark er næsten fordoblet siden 2015, og alene mellem 2018 og 2019 steg andelen af illegale cigaretter på det danske marked med 44 pct²⁴. Ved at kræve at alle online salgssteder for tobaksprodukter ligner hinanden, bliver det væsentligt sværere for forbrugeren at skelne mellem lovlige og ulovlige hjemmesider, og således stiger forbrugers risiko for i uvidenhed at købe ulovlige

²⁴ KPMG 2020. Illicit cigarette consumption in the EU, UK, Norway and Switzerland, 2019: 56
side 12/13

cigaretter. Samtidig bliver det nemmere for kriminelle at lave hjemmesider, der virker lovlige på overfladen og ser ud som lovlige hjemmesider.

Ifølge §4, stk. 6, i udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter skal de neutrale lister undtage alle informationer om, hvorvidt produkterne har "en sundhedsgavnlig effekt, er mindre skadelige end andre produkter eller har andre gavnlige effekter".

Som beskrevet ovenfor under sektion fem giver sådanne restriktioner mening for røgtobak, men de vil dog medføre betydelige krænkelse af informationsfriheden for alternative, mindre skadelige produkter.

Endelig fremgår det, af den nationale handleplan mod børn og unges rygning, at: "Derfor indføres krav om, at alle tobaksvarer, e-cigaretter og nikotinprodukter skal være skjult på alle salgssteder, herunder på internettet, *indtil en kunde konkret efterspørger dem*".

Det indebærer, at kunderne på online salgssteder må kunne få adgang til at se produkterne, når det efterspørger dem i forbindelse med køb.

Anbefaling

PMI anbefaler, at hjemmesider tillades at fremvise produkter og deres mest essentielle karakteristika, hvis sådanne informationer kun kan tilgås af registrerede brugere, der er blevet verificeret som voksne ved brug af en sikker og troværdig aldersverificering såsom NemID, og hvis information som denne kun vises, hvis forbrugeren aktivt efterspørger det. På denne måde kan hjemmesider overholde kravene til information, der stilles af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

PMI anbefaler også, at det tillades, at hjemmesider kan tilbyde videnskabeligt understøttet information til forbrugere, inklusive ethvert eksisterende og fremtidigt studie publiceret af myndighederne eller anerkendte, uafhængige forskningsinstitutioner, der klassificerer givne produkter som mindre skadelige eller som et bedre alternativ til konventionelle cigaretter, givet at denne information præsenteres på en sandfærdig og ikke-vildledende facon.

Generelt anbefaler PMI, at reguleringen af fysiske og digitale butikker er ens.

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
Sagsnummer 2006248
Pr. mail sum@sum.dk
Kopi: msb@sum.dk

København, den 17. august 2020

Høring over tre bekendtgørelser som led i udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning

Sundheds- og Ældreministeriet har den 1. juli 2020 udsendt udkast til tre bekendtgørelser på tobaksområdet i høring.

Bekendtgørelserne fastsætter nærmere regler vedr. forslag om, at tobaksvarer mv. ikke må være synlige for forbrugerne på salgssteder, herunder på internettet, indtil en kunde konkret efterspørger dem. Indledningsvis vil vi gerne takke for processen, hvor bekendtgørelserne sendes i høring så tidligt i forløbet, hvilket letter presset på efteråret, hvor loven skal behandles politisk.

Bekendtgørelsen indeholder derudover regler om indholdet af de neutrale lister, som salgsstedet på opfordring fra køber må give med oplysninger om, hvilke produkter, der sælges og priserne derpå.

Der skal anvendes Times New Roman med skriftstørrelse 12, hvilket er skriften i dette afsnit. I den resterende del af teksten anvendes Arial 12.

Da salgsstedet hverken direkte eller indirekte må reklamere for tobak, skal de neutrale lister være selvforklarende. Sundheds- og Ældreministeriet bør derfor tillade en skriftstørrelse, der er læsbar hos svagtseende, da Times New Roman 12 næppe er læsbar for især mange ældre.

Hvis man skal nedbringe byrderne for medarbejderne, kan man tillade en nummeret rækkefølge på de neutrale lister. Det vil kunne bruges til at angive nummeret på hyldeforkanten bag afskærmningen, og kunden kan så bede om et styk nummer X (lige som på et pizzeria). Det vil gøre arbejdet med at finde den rigtige vare lettere for medarbejderen; især med neutrale pakker. Frem for alt vil varemærkerne blive devalueret, når forbrugerne efterspørger "en pakke nr. 16 eller en pakke nr. 23" fremfor konkrete produktnavne.

Endelig kan man også overveje mulig inddeling af tobakken i kategorier, da det vil lette overskueligheden og dermed mindske ekspeditionstiden. En inddeling kan være i f.eks. disse underkategorier:

- E-cigaretter, f.eks. beholdere til brug for e-cigaretter

De Samvirkende Købmænd
Islands Brygge 26 | DK-2300 København S | Tlf. +45 39 62 16 16 | dsk@dsk.dk | www.dsk.dk
CVR nr.15232013 | Danske Bank 4180-4110212313

- Røgfri tobak, f.eks. opvarmet tobak, tyggetobak, tobakspastiler.
- Røgtobak, f.eks. cigarer, cigaretter, cigarillos, pibetobak, rulletobak.
- Tobakssurogatter, f.eks. Nikotinposer mv.

En sådan inddeling må ikke være salgsfremmende og ingen underkategorier må fremhæves på bekostning af andre. Formålet skal alene være, at mindske den tid forbrugeren bruger på at orientere sig i butikens sortiment.

Ad udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater.

DSK har ingen generelle bemærkninger til denne bekendtgørelse, da indholdet udelukkende er for producenter/importører.

Specifikke kommentarer:

§ 1 indeholder for alle tre bekendtgørelser definitioner af den pågældende bekendtgørelses begreber. Her mangler dog en egentlig definition af salgssteder, der er et flittigt anvendt begreb. Der menes formentlig detailforretninger, hvortil offentligheden har adgang. Det fremgår dog endnu ingen steder. Det giver f.eks. ikke mening, hvis Cash & Carry-butikker, der udelukkende sælger til virksomheder med CVR-nummer, skulle være omfattet af samme regler. Børn og unge færdes heller ikke hos de grossister, der håndterer B2B-salg.

Til en definition af salgssteder hører ligeledes retningslinjer for færger i rutefart. Tilbage i 1999 blev der truffet beslutning om at afskaffe det toldfrie salg mellem EU-lande. Det giver derfor ikke mening, at der fortsat kan sælges tobak på havet mellem to EU-lande til nedsatte priser. Det undergraver medlemsstaternes sundheds- og afgiftspolitik, når det fortsat er muligt at opretholde et salg til lavere priser på vandet end i land – herunder især også på ture af kort varighed.

§ 2 i den første bekendtgørelse henviser til varer, "der er beregnet til at blive benyttet sammen med tobaksvarer," og som ligeledes er omfattet af udstillingsforbuddet. Her bør det gøres klart, at tændstikker og lightere mv. ikke omfattes af udstillingsforbuddet.

Af § 2, stk. 4, nr. 3 fremgår det, at der ikke må "fremhæves med farver" osv.

I aftaleteksten, Handleplan mod børn og unges rygning, fremgår det, at "Det skal være op til forhandlerne selv, hvordan de vil skjule produkter – under disken, ved et forhæng eller låge m.v. – så længe løsningen effektivt sikrer, at produkterne er skjult mellem køb".

Her bør man have for øje, at en lang række butikker frivilligt har valgt at skjule tobakken og at de pågældende forhandlere derfor som altovervejende hovedregel ikke bør mødes med krav, der på kort sigt betyder nye, og yderligere, omkostninger.

Produkterne skal naturligvis være skjult mellem køb og der må ikke være nogen reklameeffekt forbundet med den valgte metode. Derudover må der være et vist rum for metodefrihed.

I kapitel 4, § 4, stk. 4 er der krav til udformningen af neutrale prislister ved onlinesalg. Her bør ministeriet være opmærksom på, at bestemte krav til typografi kan medføre, at tobaksprodukterne fremtræder grafisk anderledes end øvrige produkter. Dermed kan man ikke udelukke, at der vil være en vis form for reklameeffekt, når skrift og typografi afviger fra øvrigt sortiment. Det vigtigste bør være, at varerne præsenteres uden billeder, logo eller anden fremhævning. Til gengæld bør krav om specifik typografi og skriftstørrelse genovervejes.

I kapitel 5, stk. 2 defineres en specialbutik som et salgssted, der "udelukkende eller hovedsageligt" sælger piber, pibetobak og cigarer. DSK vil gerne opfordre til en mere præcis definition af "hovedsageligt."

Hvis specialbutikkerne også sælger (eller blot udleverer) andre varer, vil de tiltrække kunder, der ikke kommer ind i butikken efter piber, pibetobak eller cigarer.

Myndighederne bør forholde sig til, om specialbutikker kan fungere som "posthuse" – altså de butikker, hvor kunderne kan afhente pakker fra PostNord, GLS og lignende koncepter. Pakkeudlevering giver kundestrøm men indtjening/omsætning er minimal! Hvis man tillader specialbutikker at fungere som pakkeudlevering, vil en masse forbrugere blive eksponeret for nogle varer, de almindeligvis ikke bør eksponeres for.

DSK finder det afgørende med klare retningslinjer på dette område, da dele af kioskbranchen har italesat muligheden for lempeligere vilkår for butikker med et stort salg af cigaretter. Det er derfor ønskeligt med nogle bestemmelser, der muliggør de nuværende specialbutikker deres fortsatte eksistens, men uden mulighed for smuthuller for kioskbranchen.

§ 6, stk. 6 i "udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin." Fysiske salgssteder, der er specialiseret i produkterne, må gerne have navnet på facaden i neutral form. Navnet må i sig selv dog ikke have en reklameeffekt. Kan det uddybes, hvordan dette tænkes implementeret? Kunderne har en holdning (positiv, neutral eller negativ) til de butikker som de handler i, hvorfor et navn i sig selv uundgåeligt kan have en effekt.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Vicedirektør

Til Sundheds- og Ældreministeriet

17-08-2020
EMN-2017-01083
1375429

Danske Regioners hørings svar til tre bekendtgørelser under forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Danske Regioner kvitterer for muligheden for at afgive hørings svar på følgende tre bekendtgørelser:

- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter
- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin
- Udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater.

Danske Regioner har i februar 2020 leveret et hørings svar på det samlede "forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love", som er udmøntningen af den nationale plan mod børn og unges rygning. Dette hørings svar skal ses i forlængelse af det foregående hørings svar.

Unge rygning er igen begyndt at stige efter flere årtiers fald. Det er en udvikling, vi ser med stor bekymring på i Danske Regioner. Derfor hilser vi også den samlede vifte af forslag velkommen, som vi ser som et markant løft af tobaksforebyggelsen i Danmark.

Bekendtgørelserne indeholder blandt andet forslag om, at tobakken ikke må være synlig for forbrugerne på salgsstederne, og at cigaretpakker skal være neutrale. Disse tiltag bifalder Danske Regioner, og forslagene er på linje med Danske Regioners tidligere udmeldinger på området.

Danske Regioner refererer til høringssvaret fra Dansk Selskab for Folkesundhed, som anbefaler at se lovgivningen igennem med øje for, hvorvidt industrien kan udnytte huller i lovgivningen til salg af tobaksprodukter til unge som fx salg af 'cigarillos' med frugtsmag o.l.

Med venlig hilsen

Stephanie Jose

Stephanie Jose

Formand

Danske Regioner

Ulla Astman

1. næstformand

Danske Regioner

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Att.: Mie Saabye

ADVOKATPARTNERSELSKAB
WWW.PLESNER.COM

AMERIKA PLADS 37
2100 KØBENHAVN Ø
TLF +45 33 12 11 33
FAX +45 33 12 00 14

JPW@PLESNER.COM
15447478V1

17. august 2020

32214-238 EJU/JPW

HØRINGSSVAR - HØRING OVER BEKENDTGØRELSE OM FORBUD MOD REKLAME, SYNLIG ANBRINGELSE OG FREMVISNING M.V. AF ELEKTRONISKE CIGARETTER OG GENOPFYLDNINGSBEHOLDERE MED OG UDEN NIKOTIN

Under henvisning til Sundheds- og Ældreministeriets høringsbrev af 1. juli 2020 vedrørende ovennævnte udkast til bekendtgørelse skal British American Tobacco Denmark A/S ("BAT") hermed fremkomme med bemærkninger til udkastet.

Høringssvaret vil særligt adressere følgende problemstillinger:

1. Reguleringen af forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning for henholdsvis fysiske salgssteder og online salgssteder bør holdes adskilt.
2. Formuleringen af § 2, stk. 4, bør ændres. Som forudsat i den politiske aftale bag lovforslaget, bør det afgørende være, at produkterne effektivt er skjult mellem køb, samt at den metode, som den enkelte forhandler har valgt til at skjule produkterne, ikke indrettes på en sådan måde, at det giver en reklameeffekt i forhold til resten af salgsstedet.
3. Der bør ikke indføres et krav om, at produkterne på den neutrale liste skal opføres alfabetisk, da dette vil indebære, at forskellige typer af cigaretter, tyggetobak, tobakssurrogater, mv. blandes sammen i én lang liste, så kunderne ikke kan få et reelt overblik over produkterne i en forhandlers sortiment.
4. Det bør præciseres i § 3, stk. 5, at både den neutrale liste og selve varesortimentet kan fremvises efter anmodning.
5. Bestemmelsen i § 4 om salg via digitale løsninger og online bør tage højde for den købsfunktion, der er indbygget i alle webshops, og indeholde nærmere retningslinjer for, hvordan en online forhandler kan indrette sin webshop i overensstemmelse med reglerne.
6. Udkastet til § 6, stk. 5, nr. 1, bør tilrettes, så kravene til butikker, der er specialiseret i salg af e-cigaretter, svarer til kravene til butikker, der specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer i udkastet til bekendtgørelsen for tobaksprodukter, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter.
7. Udkastet til § 6, stk. 6, 2. pkt. bør udgå eller ændres, da det grundlæggende ikke giver mening at forbyde navne, der i sig selv har reklameeffekt.
8. For at sikre forhandlerne en rimelig mulighed for at indrette deres forretning i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsen, bør bekendtgørelsen tidligst træde i kraft 6 måneder efter udstedelsen.

Nærværende høringssvar vedrører alene udkastet til ovenstående bekendtgørelse. For så vidt angår selve lovpakken skal vi i øvrigt henvise til BATs høringssvar af 21. februar 2020 samt til Nicoventures Trading Limited høringssvar af 21. februar 2020 afgivet i forbindelse med høringen over udkastet til lovforslaget.

1 ADSKILLELSE AF REGULERINGEN AF SALG FRA FYSISKE SALGSSTEDER OG ONLINE

Der er grundlæggende forskel på, hvad et fysisk salgssted og et online salgssted skal gøre for at efterleve forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning, ligesom omstændigheder omkring et fysisk salg og et online salg er helt forskellige. Det vil derfor medføre en betydelig retsikkerhed, hvis begge situationer skal reguleres af de samme bestemmelser.

Sundheds- og Ældreministeriet har delvist lagt op til en adskillelse af reguleringen med udkastet til § 5, som skal regulere salg via digitale løsninger og online. Forbuddet i § 3 finder imidlertid både anvendelse på salg fra fysiske salgssteder og online salgssteder på trods af, at udkastet til § 3 tydeligvis er møntet på salg fra fysiske salgssteder.

Det giver eksempelvis ikke mening i forhold til en webshop, der sælger e-cigaretter, at der ikke direkte eller indirekte må oplyses om, at der sælges e-cigaretter og genopfyldningsbeholdere, jf. § 3, stk. 4, nr. 1. Denne bestemmelse er i øvrigt i direkte modstrid med § 5, stk. 2, hvorefter der gerne må gives en køber neutrale oplysninger om, hvilke e-cigaretter og genopfyldningsbeholdere, der sælges via digitale løsninger og online. Bestemmelsen om, at der ikke må fremhæves med farver, belysning eller lignende i forhold til resten af salgsstedet, jf. § 3, stk. 4, nr. 3, giver også kun mening i forhold til fysiske salgssteder, se dog nærmere kommentarer til denne bestemmelse nedenfor under pkt. 2.

Der er endvidere tale om dobbeltregulering i forhold til forbuddet mod at benytte illustrationer mv., som kan give indtryk af, at produkterne omfattet af forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning har en sundhedsgavnlig effekt, er mindre skadelige end andre produkter eller har andre gavnlige effekter eller fordele, jf. § 3, stk. 4, nr. 2, da dette forbud også fremgår af § 5, stk. 6, i relation til online salg.

Med den nuværende systematik og formulering af § 3, stk. 1, er det således uklart, hvordan online forhandlere af e-cigaretter og genopfyldningsbeholdere kan og skal opfylde kravene i § 3, stk. 4.

For at sikre den mest hensigtsmæssige regulering - både i forhold til håndhævelse og efterlevelse - bør forbuddet mod synlig fremvisning og anbringelse i § 3 derfor alene vedrøre salg fra fysiske salgssteder, mens det tilsvarende forbud ved salg via digitale løsninger og online alene bør reguleres af § 5.

Formuleringen af § 3, stk. 1, bør derfor ændres således, at "herunder på internettet" udgår. Herudover bør overskriften på kapitel 3 ændres til "forbud mod synlig anbringelse og fremvisning på fysiske salgssteder".

For at undgå tvivl bør § 5 stk. 1, også omformuleres, så forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning fremgår direkte af denne bestemmelse i stedet for, at der henvises til forbuddet i § 3, stk. 1 og 2.

Overskriften på kapitel 4 bør også ændres til "neutrale oplysninger om varer og priser på fysiske salgssteder", da spørgsmålet om neutrale oplysninger ved salg via digitale løsninger og online allerede er reguleret i § 5, stk. 2-5. Uden denne præcisering vil der således være tale om dobbeltregulering.

2 § 3, STK. 4 - ØVRIGE BEGRÆNSNINGER VED EFTERLEVELSE AF FORBUDET MOD SYN-LIG ANBRINGELSE OG FREMVISNING

Formuleringen af § 3, stk. 4, nr. 1, hvorefter der hverken direkte eller indirekte må oplyses om, at der sælges e-cigaretter mv. på salgsstedet, er bredere end e-cigaretlovens ordlyd og formål og går videre end forudsat i den nationale handleplan.

Det er samtidig eksplicit en del af den politiske aftale bag det kommende lovforslag, at *"det skal være op til forhandlerne selv, hvordan de vil skjule produkter - under disken, ved et forhæng eller låge m.v. - så længe løsningen effektivt sikrer, at produkterne er skjult mellem køb"*. Denne metodefrihed, som også nævnes adskillige gange i bemærkningerne til udkastet til lovforslaget, bringes i fare med den foreslåede formulering

af § 3, stk. 4, nr. 1, da et skab, et forhæng mv., der benyttes til at skjule produkterne, i sig selv kan udgøre en indirekte oplysning om, at disse produkter sælges på salgsstedet, selvom skabet eller forhænget ikke i sig selv har reklameeffekt.

Metodefriheden er desuden en del af Sundheds- og Ældreministeriets begrundelse for, at der ikke er blevet foretaget en kvantificeret erhvervsøkonomisk konsekvensvurdering i forbindelse med lovforslaget, da ministeriet hævder, at butikkerne ikke vil have mærkbare omkostninger ved efterlevelsen af forbuddet mod synlig anbringelse på grund af metodefriheden til at skjule produkterne. Også af denne grund bør forhandlernes frihed til at vælge, hvordan de vil sikre, at produkterne er skjult mellem køb, ikke begrænses med denne bekendtgørelse.

Det er herudover uklart, hvad det indebærer, at der ikke må fremhæves med farver, belysning "eller lignende" i forhold til resten af salgsstedet, jf. § 3, stk. 4, nr. 3. Med denne formulering er der derfor en risiko for, at et forhæng eller et skab, som skjuler produkterne, vil anses for at være "fremhævet" i forhold til resten af salgsstedet blot fordi, at forhænget eller skabet skiller sig ud fra resten af salgsstedet, hvor de øvrige varer er tydeligt fremvist. Dette vil således også bringe metodefriheden i fare.

I overensstemmelse med den nuværende formulering af § 16, stk. 5, i bekendtgørelsen om kvalitet, mærkning, alderskontrollsystem og reklame m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. hvor-efter hylderne, skabene og boksene ikke må få en størrelse eller udformning, som giver en reklameeffekt, bør der i stedet lægges vægt på, om forhandlernes valg af metode til at skjule produkterne reelt giver en reklameeffekt.

Som forudsat i den politiske aftale, der ligger til grund for det kommende lovforslag og bekendtgørelserne, bør det afgørende således være, at produkterne effektivt er skjult mellem køb, samt at den metode, som den enkelte forhandler har valgt til at skjule produkterne, ikke indrettes på en sådan måde, at det giver en reklameeffekt i forhold til resten af salgsstedet.

I forhold til § 3, stk. 4, nr. 1, bør "eller oplyses om" derfor udgå, alternativt må ordet "direkte" indsættes foran ordene "oplyses om", så det ikke risikerer at ramme for bredt og blive for uklart at forholde sig til i praksis.

I forhold til § 3, stk. 4, nr. 3, bør denne bestemmelse omformuleres, så det afgørende er, at der ved efterlevelse af forbuddet ikke benyttes elementer, som giver en reklameeffekt i forhold til resten af salgsstedet.

For så vidt angår selve forslaget om et forbud mod synlig anbringelse og fremvisning af e-cigaretter og genopfyldningsbeholdere skal vi henvise til afsnit 9 i BATs høringssvar af 21. februar 2020, hvori der redegøres for, at et forbud mod synlig anbringelse og fremvisning ikke vil virke efter hensigten, og ikke vil være hverken nødvendigt, hensigtsmæssigt eller proportionelt.

3 § 4, STK. 3, NR. 1 - KRAV TIL DEN NEUTRALE LISTE MED VAREOPLYSNINGER

Der er med udkastet til § 4, stk. 3, nr. 1, lagt op til, at de produkter, som en forhandler har i sit sortiment, skal opføres alfabetisk ud fra produktnavn på listen med neutrale oplysninger og varer og priser.

Der er imidlertid ikke nogen saglig grund til, at produkterne på den neutrale liste skal opføres alfabetisk ud fra produktnavn. Kravet vil derimod medføre, at forskellige typer af e-cigaretter og genopfyldningsbeholdere (både åbne og lukkede systemer, med og uden nikotin, forskellige former for udstyr mv.) blandes sammen i én lang liste, således at kunder, der har efterspurgt listen, vil have vanskeligt ved at få et reelt overblik over, hvilke produkter, som den pågældende forhandler fører i sit sortiment.

Herudover risikerer dette krav at medføre, at producenterne begynder at spekulere i produktnavne, som begynder med et bogstav, der er først i alfabetet.

Rækkefølgen af produkterne på den neutrale liste bør i stedet være op til den enkelte forhandler, således at forhandleren eksempelvis har mulighed for at samle produkterne i hver sin produktkategori på listen (naturligvis under overholdelse af de øvrige krav).

Bestemmelsen i § 4, stk. 3, nr. 1, bør derfor udgå. Den tilsvarende bestemmelse for salg via digitale løsninger og online i § 5, stk. 4, nr. 1, bør ligeledes udgå.

4 § 4, STK. 5 - FREMVISNING AF SORTIMENT EFTER ANMODNING FRA KØBER

Det fremgår klart af bemærkningerne til § 3, nr. 8 i udkastet til lovforslaget, at forhandlere gerne må fremvise selve varesortimentet til en kunde efter forudgående anmodning:

"Fremvisning af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin må dog gerne ske ved visning af sortimentet til en kunde, ved genopfyldning af varer, ved vedligeholdelse og rengøring af opbevaringsenheden og i forbindelse med træning af personale."

Sådan som udkastet til bekendtgørelsen er formuleret, får man imidlertid det indtryk, at det alene er den neutrale liste, som kan fremvises efter forudgående anmodning.

For at undgå tvivl og for at bringe bekendtgørelsen i overensstemmelse med det kommende lovforslag bør det tilføjes til § 4, stk. 5, at både den neutrale liste og selve varesortimentet kan fremvises efter anmodning fra køber.

5 § 5 - SALG VIA DIGITALE LØSNINGER OG ONLINE

Sådan som udkastet til § 5 er formuleret med krav om, at oplysningerne om de produkter, der sælges på en webshop, kun må gives på en neutral liste og under overholdelse af meget specifikke formkrav, tages der ikke højde for den købsfunktion, der er indbygget i alle webshops. Bestemmelsen tager heller ikke højde for, at langt de fleste hjemmesider med en købsfunktion følger en fast skabelon i forhold til opbygning, købsflow, mv.

Hvis udkastet til § 5 fastholdes i sin nuværende form, vil det således være særdeles uklart, hvordan bestemmelsen skal forstås i relation til den købsfunktion, der er indbygget i alle webshops, hvilket vil resultere i en betydelig retsusikkerhed. Herudover vil det medføre større omkostninger til specialudvikling af hjemmesider med opbygning og købsflow, som ikke følger en fast skabelon. Denne specialudvikling vil desuden være så tidskrævende, at det formentlig vil være umuligt for online forhandlere at nå at få udviklet nye hjemmesider, inden den 1. april 2021, hvor bekendtgørelsen er sat til at træde i kraft, jf. § 9.

Bekendtgørelsen bør derfor indeholde nærmere - og mere operative - retningslinjer for, hvordan en online forhandler kan indrette sin webshop i overensstemmelse med reglerne. Disse retningslinjer skal tage udgangspunkt i den metodefrihed, som er en forudsætning for forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning ved salg fra både fysiske salgssteder og online.

Det bør eksempelvis være muligt at klikke sig videre til produktsiden for de enkelte produkter ved at klikke på de enkelte produktnavne på den neutrale liste. Hver enkelt produktside vil naturligvis kun indeholde de oplysninger, der er tilladt efter bekendtgørelsen. Det bør også være muligt at have en neutral drop-down menu på hjemmesiden, hvor brugeren ved at klikke på produktnavnet kan klikke sig videre til produktsiden for det enkelte produkt. For hjemmesider, der også sælger andre produkter, som f.eks. online supermarkeder, bør det desuden være muligt at have en neutral fane med en overskrift som f.eks. "e-cigaretter mv.", så de besøgende kan identificere den underside, hvor de kan få neutrale oplysninger om, hvilke e-cigaretter mv., der er til salg på hjemmesiden.

Da e-cigaretter stadig er et forholdsvis nyt produkt, og da der findes mange forskellige typer af e-cigaretter, som anvendes forskelligt, bør det for forbrugernes skyld også være muligt at oplyse om produkternes anvendelse, vedligehold, sikkerhed, allergier, bortskaffelse og lignende.

Hvis Sundheds- og Ældreministeriet finder, at bekendtgørelsen ikke er egnet til at give nærmere retningslinjer for, hvordan online forhandlere rent lavpraktisk kan overholde reglerne, bør ministeriet i stedet give information herom i en tilhørende vejledning, der skal foreligge samtidig med vedtagelsen af denne bekendtgørelse.

6 § 6, STK. 5 - FYSISKE SALGSSTEDER, DER ER SPECIALISERET I SALG AF E-CIGARETTER MV.

Kravet til butikker, der er specialiseret i salg af e-cigaretter i § 6, stk. 5, nr. 1, i udkastet til bekendtgørelsen for e-cigaretter, svarer ikke til det tilsvarende krav til butikker, der specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer i § 5, stk. 5, nr. 1, i udkastet til bekendtgørelsen for tobaksprodukter, tobakssurrogater og urtebase-rede rygeprodukter.

For butikker specialiseret i salg af e-cigaretter gælder det således, at man ikke "*direkte eller indirekte [må] fremhæve, et bestemt produkt, firmanavn, pris eller andet for elektroniske cigaretter, og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin ved hjælp af særlig belysning, farver, fremskydning af produkt eller navn på hylde, fremskudte hylde eller billeder*", mens der for tobaksbutikker er lagt op til, at man ikke "*direkte eller indirekte [må] fremhæve et bestemt produkt, firmanavn, pris eller andet for piber, pibetobak eller cigarer ved hjælp af elementer, herunder rundt om produkterne, som kan give reklameeffekt, for eksempel særlig belysning eller effekter, der på anden måde fremhæver produkterne.*"

Denne forskel stemmer ikke overens med Sundheds- og Ældreministeriets gentagne tilkendegivelser i forarbejderne til det kommende lovforslag om, at der bør være overensstemmelse mellem reklamereglerne for henholdsvis tobaksprodukter og e-cigaretter, eksempelvis i pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger:

"Herudover finder Sundheds- og Ældreministeriet, at der bør være overensstemmelse mellem reglerne om reklame for tobaksprodukter og reglerne om reklame for elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin."

Sundheds- og Ældreministeriet har selv givet følgende begrundelse for, hvorfor forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning ikke finder anvendelse i specialbutikker, jf. pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger til det kommende lovforslag:

"Sundheds- og Ældreministeriet vurderer, at en undtagelse for sådanne specialforretninger ikke strider mod formålet med de foreslåede regler om skjulte tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebase-rede rygeprodukter samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, idet det må antages, at specialforretningers kunder generelt opsøger forretningen af egen drift for at købe varerne eller for at skaffe sig information om de pågældende varer. Eftersom køberen selvstændigt opsøger specialforretningen for at købe varer eller skaffe sig information herom, er køberens beslutning om dette taget forud for besøget i butikken. Den købsopfordring, der ligger i synlig fremvisning eller anbringelse af varerne, vil således være af mindre betydning for den målgruppe, som køber varer i specialbutikker."

Den samme begrundelse gør sig fuldt ud gældende i forhold til placeringen af produkterne på salgsstedet. Som Sundheds- og Ældreministeriet også har lagt op til i forhold til butikker, der er specialiseret i salg af piber, pibetobak eller cigarer, bør det afgørende derfor være, om forhandleren har benyttet sig af elementer, der giver en reklameeffekt, og ikke om et produkt eksempelvis er indirekte fremhævet ved at være placeret på en fremskudt hylde.

Da e-cigaretter som nævnt stadig er et forholdsvis nyt produkt, og da der findes mange forskellige typer af e-cigaretter, bør forhandlerne også kunne orientere de kunder, som selvstændigt opsøger specialforretningen, om de forskellige produkters egenskaber, anvendelse, sikkerhedsforanstaltninger mv.

Det er samtidig uklart, hvordan forhandlere af e-cigaretter kan indrette deres butikker uden at overtræde denne bestemmelse. Da forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning ikke finder anvendelse i specialbutikker, bør det derfor præciseres, at produkterne fortsat kan placeres rundt omkring i butiklokalet uden at være i strid med bestemmelsen.

Det er herudover urimeligt byrdefuldt for forhandlere af e-cigaretter, at den måde, hvorpå butikken er indrettet i sig selv kan indebære, at et produkt direkte eller indirekte bliver fremhævet blot fordi, at produktet står på en fremskudt hylde, hvilket f.eks. kan være tilfældet, hvis butikken ikke anvender komplet ensartede skabe og hylder, hvorved der kan forekomme variationer mellem disse i forhold til dybde, bredde mv.

I stedet for at lade det være afgørende, om et bestemt produkt er direkte eller indirekte fremhævet, bør § 6, stk. 5, nr. 1, formuleres på samme måde som § 5, stk. 5, nr. 1 i udkastet til bekendtgørelsen for tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, så det i stedet er afgørende om produktet, firmanavnet, prisen mv. er udstillet på en måde, som giver en reklameeffekt. Denne løsning vil sikre, at der er overensstemmelse mellem reklamereglerne for tobaksprodukter og e-cigaretter og sikre den nødvendige fleksibilitet i både efterlevelsen og håndhævelsen af bestemmelsen.

7 § 6, STK. 6 - KRAV TIL NAVNET PÅ ET FYSISK SALGSSTED

Der er med udkastet til § 6, stk. 6, 2. pkt. lagt op til, at navnet på et fysisk salgssted ikke må have en reklameeffekt.

Det giver dog grundlæggende ikke mening at forbyde navne, der i sig selv har reklameeffekt. Hele formålet med at vælge et butiksnavn eller et brandnavn er at vælge et navn, der appellerer til potentielle kunder og dermed per definition har reklameeffekt. Det er samtidig højst uklart, hvornår et navn i sig selv vurderes at have en reklameeffekt, og hvornår det vurderes ikke at have en reklameeffekt. Nogle navne vil måske også først opnå en reklameeffekt med tiden, hvorefter de så vil blive forbudt, hvilket vil være særdeles indgribende og uhensigtsmæssigt. Det vil således føre til en betydelig retsikkerhed, hvis bestemmelsen vedtages i sin nuværende form.

Det er samtidig butiksfacaden - og ikke navnet i sig selv - der tjener som blikfang for potentielle kunder. Det er derfor tilstrækkeligt, når det af § 6, stk. 6, 1. pkt., fremgår, at navnet på et fysisk salgssted omfattet af stk. 1 alene må fremgå af butiksfacaden i neutral udformning.

§ 6, stk. 6, 2. pkt. bør derfor udgå. Alternativt bør bestemmelsen præciseres, hvis det eksempelvis er Sundheds- og Ældreministeriets hensigt med bestemmelsen at forbyde navne, der i sig selv indeholder en opfordring til at benytte e-cigaretter eller som giver indtryk af, at e-cigaretter er mindre sundhedsskadelige eller har andre positive egenskaber.

8 § 9 - IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKTET

Vi kan forstå, at lovforslaget til udmøntning af den nationale handleplan mod børn og unges rygning forventes fremsat i oktober 2020, og det er derfor sandsynligt, at lovforslaget efter folketingets behandling vil blive vedtaget omkring årsskiftet 2020/2021. Hvis bekendtgørelsen udstedes samtidig med lovens ikrafttrædelse, vil forhandlerne højst have 3 måneder til at efterleve kravene i bekendtgørelsen, hvis det fastholdes, at bekendtgørelsen skal træde i kraft den 1. april 2021, jf. § 9.

Dette er alt for kort tid, særligt henset til, at kravene i bekendtgørelsen er strafbelagte, jf. § 8.

Som nævnt ovenfor vil det desuden sandsynligvis ikke være muligt for online forhandlere at nå at tilpasse deres hjemmesider inden den 1. april 2021, hvis reguleringen af online salg i § 5 reelt medfører, at selve hjemmesidernes infrastruktur vil skulle ændres. Den korte periode vil derfor reelt medføre, at producenterne i en periode efter den 1. april 2021 må afstå fra at sælge produkterne online, hvilket er særdeles indgribende.

På baggrund af ovenstående og for samtidig at sikre forhandlerne en rimelig mulighed for at indrette deres forretning i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsen, bør bekendtgørelsen tidligst træde i kraft 6 måneder efter udstedelsen.

Det bemærkes i øvrigt, at bestemmelsen om bekendtgørelsens ikrafttrædelse fejlagtigt er angivet som § 8 i udkastet til bekendtgørelsen.

- 0 -

Med venlig hilsen
Emil Jurcenoks

Joakim Pitt Winther
advokat

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Att.: Mie Saabye

ADVOKATPARTNERSELSKAB
WWW.PLESNER.COM

AMERIKA PLADS 37
2100 KØBENHAVN Ø
TLF +45 33 12 11 33
FAX +45 33 12 00 14

JPW@PLESNER.COM
15447473V1

17. august 2020

32214-238 EJU/JPW

HØRINGSSVAR - HØRING OVER BEKENDTGØRELSE OM MÆRKNING OG EMBALLAGE PÅ TOBAKSSURROGATER

Under henvisning til Sundheds- og Ældreministeriets høringsbrev af 1. juli 2020 vedrørende ovennævnte udkast til bekendtgørelse skal British American Tobacco Denmark A/S ("BAT") hermed fremkomme med bemærkninger til udkastet.

Høringssvaret vil særligt adressere følgende problemstillinger:

1. Formuleringen af § 3, stk. 1, nr. 1, bør tilrettes, så kravet stemmer overens med det tilsvarende krav i § 20, stk. 1, nr. 1, i tobaksvareloven.
2. For at bringe reguleringen af sundhedsadvarsler på tobakssurrogater på linje med reguleringen af e-cigaretter (som forudsat i den politiske aftale) og for at sørge for, at producenterne har mulighed for at overholde oplysningskravene efter CLP Forordningen, bør kravet i udkastet til § 6, nr. 1, ændres til, at sundhedsadvarslen skal anbringes på de to største overflader og kravet i udkastet § 6, nr. 7 bør udgå.
3. For at give producenterne en realistisk mulighed for at nå at omlægge deres produktion i overensstemmelse med bekendtgørelsens krav, bør bekendtgørelsen tidligst træde i kraft 6 måneder efter udstedelsen. Der bør samtidig tilføjes en bestemmelse om en overgangsperiode, der er identisk med den i lovforslaget nævnte overgangsperiode, som giver de relevante parter mulighed for at sælge ud af deres restlager af tobakssurrogater fremstillet før en bestemt skæringsdato.

Nærværende høringssvar vedrører alene udkastet til ovenstående bekendtgørelse. For så vidt angår hele lovpakken skal vi henvise til BATs høringssvar af 21. februar 2020 samt til Nicoventures Trading Limited høringssvar af 21. februar 2020 afgivet i forbindelse med høringen over udkastet til lovforslaget.

1 § 3, STK. 1, NR. 1 - MÆRKNING OG EMBALLAGE

§ 3, stk. 1, nr. 1, i udkastet til bekendtgørelsen svarer næsten til § 20, stk. 1, nr. 1, i tobaksvareloven, hvorefter hver enkeltpakning og eventuel ydre emballage ikke må indeholde elementer eller træk, som "fremmer en tobaksvare eller opfordrer til brug af den ved at give et fejlagtigt indtryk af produkternes karakteristika, virkninger, risici eller emissioner."

Formuleringen "ved at give et fejlagtigt indtryk" i § 20, stk. 1, nr. 1, i tobaksvareloven er dog blevet til "eller give et fejlagtigt indtryk" i udkastet til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater, hvilket tilsyneladende er en fejltagelse. Den praktiske konsekvens af denne fejltagelse er, at mens tobaksvarens emballage ikke må fremme tobaksvaren eller opfordre til brug ved at give et fejlagtigt indtryk af produkterne, så må tobakssurrogaters emballage hverken fremme tobakssurrogatet, opfordre til brug eller give et fejlagtigt indtryk af produkterne.

Den foreslåede formulering medfører også en betydelig retsikkerhed, da det er uklart, hvad der isoleret set skal forstås ved at "fremme et tobakssurrogat", når det ikke skal forstås i relation til, at man ikke må give et fejlagtigt indtryk af produktet.

Der bør ikke stilles strengere krav til produktpræsentation af tobakssurrogater end til produktpræsentation af tobaksvarer, hvilket heller ikke kan have været lovgivers hensigt. Dette vil heller ikke stemme overens med det faktum, at tobakssurrogater er mindre skadelige end røgtobak, hvilket der er redegjort nærmere for i afsnit 4 i Nicoventures Trading Limiteds høringssvar af 21. februar 2020.

Formuleringen af § 3, stk. 1, nr. 1, bør derfor tilrettes, så den stemmer overens med formuleringen af § 20, stk. 1, nr. 1, i tobaksvareloven.

2 § 6 - KRAV TIL SUNDHEDSADVARSEL

I forhold til e-cigaretter følger det af § 13, stk. 2, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 499/2016 om kvalitet, mærkning, alderskontrolsystem og reklame m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere mv., at sundhedsadvarslen skal være anbragt på de to største overflader på enkeltpakningen og eventuel ydre emballage. I forhold til røgfri tobak, som eksempelvis tyggetobak, følger det af § 20, stk. 2, 2. pkt., i bekendtgørelse nr. 669/2016 om grænseværdier, sundhedsadvarsler og alderskontrolsystem m.v. af tobaksvarer m.v., at sundhedsadvarslen skal være anbragt på de to største overflader på enkeltpakningen og eventuel ydre emballage.

I stedet for at fastsætte de samme krav, som gælder for e-cigaretter og tyggetobak, har Sundheds- og Ældreministeriet i denne bekendtgørelse lagt op til, at sundhedsadvarslen skal anbringes på de tre - og ikke blot to - største overflader på enkeltpakningen af tobakssurrogater, jf. § 6, nr. 1.

Der er imidlertid ikke nogen saglig grund til, at tobakssurrogater skal underlægges strengere krav til produktpræsentationen end e-cigaretter og tyggetobak. Det følger tværtimod direkte af aftaleteksten i den nationale handleplan, at kravene til sundhedsadvarsler på tobakssurrogater skal være på linje med de krav, der findes for e-cigaretter:

"Aftalepartierne er enige om, at nikotinprodukter, herunder bl.a. de såkaldte "nikotinposer", omfattes af samme regulering som tobaksvarer, hvad angår reklameregler, aldersgrænse m.v., ligesom der skal advarselstekster på pakkerne på linje med dem, der findes på e-cigaretter."

Kravet i § 6, nr. 7, om, at sundhedsadvarslen for top og bund af pakningen skal stå i en lige linje centreret på midten af overfladen, går også videre end kravene til e-cigaretter og tyggetobak, som ikke indeholder en tilsvarende bestemmelse. Dette er der heller ikke nogen saglig grund til.

Kravet i nr. 1 om, at sundhedsadvarslen skal være anbragt på de tre største overflader - hvilket er alle overfladerne på det almindelige dåseformat, som de fleste tobakssurrogater benytter - betyder, sammen med kravet i nr. 2 om, at sundhedsadvarslen skal dække 30 % af overfladen samt kravet i nr. 7, at de fleste designs, der er på markedet i dag, på grund af pladsmangel ikke både vil kunne overholde kravene efter denne bekendtgørelse og oplysningskravene efter Forordning 1272/2008 om klassificering, mærkning og

emballage af stoffer og blandinger (CLP Forordningen). Producenterne vil som følge heraf højst sandsynligt være nødsaget til at udvikle større enkeltpakninger, der i sagens natur vil være mere opmærksomhedsskabende og belastende for miljøet, hvilket ikke kan have været lovgivers hensigt.

Sammen med kravet i § 9 om, at hver sundhedsadvarsel skal forblive intakt efter åbning af enkeltpakningen, indebærer kravet om sundhedsadvarsler på de tre største overflader også, at flere af de designs, der er på markedet i dag, vil skulle ændres, hvilket både er omkostningstungt og tidskrævende.

For at bringe reguleringen af tobakssurrogater på linje med reguleringen af tyggetobak og e-cigaretter og for at sørge for, at producenterne samtidig har mulighed for at overholde oplysningskravene efter CLP Forordningen, bør kravet i § 6, nr. 1, derfor ændres til, at sundhedsadvarslen skal anbringes på de to største overflader og kravet i § 6, nr. 7 bør udgå.

3 § 12 - IKRAFTTRÆDELSE

Vi kan forstå, at lovforslaget til udmøntning af den nationale handleplan mod børn og unges rygning forventes fremsat i oktober 2020, og det er derfor sandsynligt, at lovforslaget efter folketingets behandling vil blive vedtaget omkring årsskiftet 2020/2021.

Hvis bekendtgørelsen udstedes samtidig med lovens ikrafttrædelse, og det fastholdes, at bekendtgørelsen skal træde i kraft den 1. april 2021, jf. § 12, med de i kapitel 3 nævnte krav til sundhedsadvarslerne, vil producenterne højst have 3 måneder til helt at redesigne produkter og omlægge deres produktion i overensstemmelse med disse krav. Det er helt umuligt og vil reelt medføre, at producenterne i en periode efter den 1. april 2021 må afstå fra at producere tobakssurrogater, hvilket er særdeles indgribende, og i øvrigt vil kunne medføre leverancesvigt, som kan resultere i at tidligere rygere, som anvender potentielt mindre skadelige tobakssurrogater, søger tilbage til cigaretter.

For at give producenterne en realistisk mulighed for at nå at redesigne produkter og omlægge deres produktion, bør ikrafttrædelsestidspunktet i stedet fastsættes som minimum 6 måneder efter tidspunktet for udstedelsen af bekendtgørelsen. I lovforslaget er det da også fastsat, at der skal gå 6 måneder fra lovens vedtagelse, indtil de relevante bestemmelsers ikrafttræden.

I bekendtgørelsen skal der desuden tilføjes en bestemmelse om en overgangsperiode, der er identisk med den i lovforslaget nævnte overgangsperiode, som giver de relevante parter mulighed for at sælge ud af deres restlager af tobakssurrogater fremstillet før en bestemt skæringsdato.

Det fremgår således af lovforslagets § 7, stk. 9, at for tobakssurrogater, som er fremstillet før en skæringsdato, finder lovens § 2, nr. 8, (dvs. kravet om sundhedsadvarsel) først anvendelse 12 måneder efter skæringsdatoen. Følgende fremgår af bemærkningerne til udkastet til § 7, stk. 9, i lovforslaget:

"Det foreslås i stk. 9, at for tobakssurrogater, der er fremstillet før den 1. januar 2021, har lovens § 2, nr. 8, virkning fra den 1. januar 2022.

Det betyder, at det ikke vil være lovligt at fremstille tobakssurrogater uden sundhedsadvarsler til det danske marked efter den 1. januar 2021, mens det vil være lovligt at markedsføre lagervarer fremstillet før denne dato frem til den 1. januar 2022. Dermed gives relevante parter mulighed for at sælge ud af restlager af tobakssurrogater, der er fremstillet før 1. januar 2021."

Det samme hensyn gør sig gældende for de øvrige mærkningskrav (og altså ikke blot kravet om sundhedsadvarsel) i kapitel 2 i udkastet til bekendtgørelsen. Der skal derfor fastsættes en lignende overgangsordning for disse krav, hvilket også må have været lovgivers hensigt. Hvis ikke der indføres en lignende overgangsordning for de øvrige mærkningskrav, vil overgangsordningen i § 7, stk. 9, reelt være uden betydning, da

både producenter og forhandlere under alle omstændigheder vil skulle efterleve de øvrige mærkningskrav, allerede når denne bekendtgørelse træder i kraft.

Årsagen til at overgangsordningen for tobakssurrogater i lovforslagets § 7, stk. 9, alene vedrører kravet om sundhedsadvarsel, skyldes at de øvrige mærkningskrav alene vil blive fastsat i bekendtgørelsen, mens kravet om sundhedsadvarsel både fremgår af selve lovforslaget og af bekendtgørelsen. Overgangsordningen for de øvrige mærkningskrav skal derfor fremgå af bekendtgørelsen.

- 0 -

Med venlig hilsen
Emil Jurcenoks

Joakim Pitt Winther
advokat

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Att.: Mie Saabye

ADVOKATPARTNERSELSKAB
WWW.PLESNER.COM

AMERIKA PLADS 37
2100 KØBENHAVN Ø
TLF +45 33 12 11 33
FAX +45 33 12 00 14

JPW@PLESNER.COM
15447480V1

17. august 2020

32214-238 EJU/JPW

HØRINGSSVAR - HØRING OVER BEKENDTGØRELSE OM FORBUD MOD SYNLIG ANBRINGELSE OG FREMVISNING M.V. AF TOBAKSVARER, TOBAKSSURROGATER OG URTEBASE-REDE RYGEPRODUKTER

Under henvisning til Sundheds- og Ældreministeriets høringsbrev af 1. juli 2020 vedrørende ovennævnte udkast til bekendtgørelse skal British American Tobacco Denmark A/S ("BAT") hermed fremkomme med bemærkninger til udkastet.

Høringssvaret vil særligt adressere følgende problemstillinger:

1. Reguleringen af forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning for henholdsvis fysiske salgssteder og online salgssteder bør holdes adskilt.
2. Formuleringen af § 2, stk. 4, bør ændres. Som forudsat i den politiske aftale bag lovforslaget, bør det afgørende være, at produkterne effektivt er skjult mellem køb, samt at den metode, som den enkelte forhandler har valgt til at skjule produkterne, ikke indrettes på en sådan måde, at det giver en reklameeffekt i forhold til resten af salgsstedet.
3. Der bør ikke indføres et krav om, at produkterne på den neutrale liste skal opføres alfabetisk, da dette vil indebære, at forskellige typer af cigaretter, tyggetobak, tobakssurrogater, mv. blandes sammen i én lang liste, så kunderne ikke kan få et reelt overblik over produkterne i en forhandlers sortiment.
4. Det bør præciseres i § 3, stk. 5, at både den neutrale liste og selve varesortimentet kan fremvises efter anmodning.
5. Bestemmelsen i § 4 om salg via digitale løsninger og online bør tage højde for den købsfunktion, der er indbygget i alle webshops, og indeholde nærmere retningslinjer for, hvordan en online forhandler kan indrette sin webshop i overensstemmelse med reglerne.
6. For at sikre forhandlerne en rimelig mulighed for at indrette deres forretning i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsen, bør bekendtgørelsen tidligst træde i kraft 6 måneder efter udstedelsen.

Nærværende høringssvar vedrører alene udkastet til ovenstående bekendtgørelse. For så vidt angår selve lovpakken skal vi i øvrigt henvise til BATs høringssvar af 21. februar 2020 samt til Nicoventures Trading Limited høringssvar af 21. februar 2020 afgivet i forbindelse med høringen over udkastet til lovforslaget.

1 ADSKILLELSE AF REGULERINGEN AF SALG FRA FYSISKE SALGSSTEDER OG ONLINE

Der er grundlæggende forskel på, hvad et fysisk salgssted og et online salgssted skal gøre for at efterleve forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning, ligesom omstændigheder omkring et fysisk salg og et online salg er helt forskellige. Det vil derfor medføre en betydelig retsikkerhed, hvis begge situationer reguleres af de samme bestemmelser.

Sundheds- og Ældreministeriet har delvist lagt op til en adskillelse af reguleringen med udkastet til § 4, som skal regulere salg via digitale løsninger og online. Forbuddet i § 2 finder imidlertid både anvendelse på salg fra fysiske salgssteder og online salgssteder på trods af, at udkastet til § 2 tydeligvis er møntet på salg fra fysiske salgssteder.

Det giver eksempelvis ikke mening i forhold til en webshop, der sælger tobaksprodukter, at der ikke direkte eller indirekte må oplyses om, at der sælges tobak, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter, jf. § 2, stk. 4, nr. 1. Denne bestemmelse er i øvrigt i direkte modstrid med § 4, stk. 2, hvorefter der gerne må gives en køber neutrale oplysninger om, hvilke tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, der sælges via digitale løsninger og online. Bestemmelsen om, at der ikke må fremhæves med farver, belysning eller lignende i forhold til resten af salgsstedet, jf. § 2, stk. 4, nr. 3, giver også kun mening i forhold til fysiske salgssteder, se dog nærmere kommentarer til denne bestemmelse nedenfor under pkt. 2.

Der er endvidere tale om dobbeltregulering i forhold til forbuddet mod at benytte illustrationer mv., som kan give indtryk af, at produkterne omfattet af forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning har en sundhedsgavnlig effekt, er mindre skadelige end andre produkter eller har andre gavnlige effekter eller fordele, jf. § 2, stk. 4, nr. 2, da dette forbud også fremgår af § 4, stk. 6, i relation til online salg.

Med den nuværende systematik og formulering af § 2, stk. 1, er det således uklart, hvordan online forhandlere af tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter kan og skal opfylde kravene i § 2, stk. 4.

For at sikre den mest hensigtsmæssige regulering - både i forhold til håndhævelse og efterlevelse - bør forbuddet mod synlig fremvisning og anbringelse i § 2 derfor alene vedrøre salg fra fysiske salgssteder, mens det tilsvarende forbud ved salg via digitale løsninger og online alene bør reguleres af § 4.

Formuleringen af § 2, stk. 1, bør derfor ændres således, at "herunder på internettet" udgår. Herudover bør overskriften på kapitel 2 ændres til "forbud mod synlig anbringelse og fremvisning på fysiske salgssteder".

For at undgå tvivl bør § 4, stk. 1, også omformuleres, så forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning fremgår direkte af denne bestemmelse i stedet for, at der henvises til forbuddet i § 2, stk. 1 og 2.

Overskriften på kapitel 3 bør også ændres til "neutrale oplysninger om varer og priser på fysiske salgssteder", da spørgsmålet om neutrale oplysninger ved salg via digitale løsninger og online allerede er reguleret i § 4, stk. 2-5. Uden denne præcisering vil der således være tale om dobbeltregulering.

2 § 2, STK. 4 - ØVRIGE BEGRÆNSNINGER VED EFTERLEVELSE AF FORBUDET MOD SYN- LIG ANBRINGELSE OG FREMVISNING

Formuleringen af § 2, stk. 4, nr. 1, hvorefter der hverken direkte eller indirekte må oplyses om, at der sælges tobak mv. på salgsstedet, er bredere end tobaksreklamelovens ordlyd og formål og går videre end forudsat i den nationale handleplan.

Det er derudover eksplicit en del af den politiske aftale bag det kommende lovforslag, at *"det skal være op til forhandlerne selv, hvordan de vil skjule produkter - under disken, ved et forhæng eller låge m.v. - så længe løsningen effektivt sikrer, at produkterne er skjult mellem køb"*. Denne metodefrihed, som også nævnes adskillige gange i bemærkningerne til udkastet til lovforslaget, bringes i fare med den foreslåede formulering af § 2, stk. 4, nr. 1, da et skab, et forhæng mv., der benyttes til at skjule produkterne, i sig selv kan udgøre en indirekte oplysning om, at disse produkter sælges på salgsstedet, selvom skabet eller forhænget ikke i sig selv har reklameeffekt.

Metodefriheden er desuden en del af Sundheds- og Ældreministeriets begrundelse for, at der ikke er blevet foretaget en kvantificeret erhvervsøkonomisk konsekvensvurdering i forbindelse med lovforslaget, da ministeriet hævder, at butikkerne ikke vil have mærkbare omkostninger ved efterlevelsen af forbuddet mod synlig

anbringelse på grund af metodefriheden til at skjule produkterne. Også af denne grund bør forhandlernes frihed til at vælge, hvordan de vil sikre, at produkterne er skjult mellem køb, ikke begrænses med denne bekendtgørelse.

Det er samtidig uklart, hvad det indebærer, at der ikke må fremhæves med farver, belysning "eller lignende" i forhold til resten af salgsstedet, jf. § 2, stk. 4, nr. 3. Med denne formulering er der derfor en risiko for, at et forhæng eller et skab, som skjuler produkterne, vil anses for at være "fremhævet" i forhold til resten af salgsstedet blot fordi, at forhænget eller skabet skiller sig ud fra resten af salgsstedet, hvor de øvrige varer er tydeligt fremvist. Dette vil således også bringe metodefriheden i fare.

I overensstemmelse med den nuværende formulering af § 3, stk. 4, i tobaksreklameloven, hvorefter hylderne, skabene og boksene ikke må få en størrelse eller udformning, som giver en reklameeffekt, bør der i stedet lægges vægt på, om forhandlernes valg af metode til at skjule produkterne reelt giver en reklameeffekt.

Som forudsat i den politiske aftale, der ligger til grund for det kommende lovforslag og bekendtgørelserne, bør det afgørende således være, at produkterne effektivt er skjult mellem køb, samt at den metode, som den enkelte forhandler har valgt til at skjule produkterne, ikke indrettes på en sådan måde, at det giver en reklameeffekt i forhold til resten af salgsstedet.

I forhold til § 2, stk. 4, nr. 1, bør "eller oplyses om" derfor udgå, alternativt må ordet "direkte" indsættes foran ordene "oplyses om", så det ikke risikerer at ramme for bredt og blive for uklart at forholde sig til i praksis.

I forhold til § 2, stk. 4, nr. 3, bør denne bestemmelse omformuleres, så det afgørende er, at der ved efterlevelse af forbuddet ikke benyttes elementer, som giver en reklameeffekt i forhold til resten af salgsstedet.

For så vidt angår selve forslaget om et forbud mod synlig anbringelse og fremvisning af tobaksvarer, tobaks-surrogater og urtebaserede rygeprodukter skal vi henvise til afsnit 9 i BATs hørings svar af 21. februar 2020, hvori der redegøres for, at et forbud mod synlig anbringelse og fremvisning af tobaksvarer ikke vil virke efter hensigten, og ikke vil være hverken nødvendigt, hensigtsmæssigt eller proportionelt.

3 § 3, STK. 3, NR. 1 - KRAV TIL DEN NEUTRALE LISTE MED VAREOPLYSNINGER

Der er med udkastet til § 3, stk. 3, nr. 1, lagt op til, at de produkter, som en forhandler har i sit sortiment, skal opføres alfabetisk ud fra produkt navn på listen med neutrale oplysninger og varer og priser.

Der er imidlertid ikke nogen saglig grund til, at produkterne på den neutrale liste skal opføres alfabetisk ud fra produkt navn. Kravet vil derimod medføre, at forskellige typer af cigaretter, tyggetobak, tobakssurrogater, mv. blandes sammen i én lang liste, således at kunder, der har efterspurgt listen, vil have vanskeligt ved at få et reelt overblik over, hvilke produkter, som den pågældende forhandler fører i sit sortiment.

Herudover risikerer dette krav at medføre, at producenterne begynder at spekulere i produkt navne, som begynder med et bogstav, der er først i alfabetet.

Rækkefølgen af produkterne på den neutrale liste bør i stedet være op til den enkelte forhandler, således at forhandleren eksempelvis har mulighed for at samle produkterne i hver sin produkt kategori på listen (naturligvis under overholdelse af de øvrige krav).

Bestemmelsen i § 3, stk. 3, nr. 1, bør derfor udgå. Den tilsvarende bestemmelse for salg via digitale løsninger og online i § 4, stk. 4, nr. 1, bør ligeledes udgå.

4 § 3, STK. 5 - FREMVISNING AF SORTIMENT EFTER ANMODNING FRA KØBER

Det fremgår klart af bemærkningerne til § 1, nr. 12 i udkastet til lovforslaget, at forhandlere gerne må fremvise selve varesortimentet til en kunde efter forudgående anmodning:

"Fremvisning af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter må dog gerne ske ved visning af sortimentet til en kunde på forudgående anmodning, ved genopfyldning af varer, ved vedligeholdelse og rengøring af opbevaringsenheden og i forbindelse med oplæring af personale, der skal sælge de pågældende produkter."

Sådan som udkastet til bekendtgørelsen er formuleret, får man imidlertid det indtryk, at det alene er den neutrale liste, som kan fremvises efter forudgående anmodning.

For at undgå tvivl og for at bringe bekendtgørelsen i overensstemmelse med det kommende lovforslag bør det tilføjes til § 3, stk. 5, at både den neutrale liste og selve varesortimentet kan fremvises efter anmodning fra køber.

5 § 4 - SALG VIA DIGITALE LØSNINGER OG ONLINE

Sådan som udkastet til § 4 er formuleret med krav om, at oplysningerne om de produkter, der sælges på en webshop, kun må gives på en neutral liste og under overholdelse af meget specifikke formkrav, tages der ikke højde for den købsfunktion, der er indbygget i alle webshops. Bestemmelsen tager heller ikke højde for, at langt de fleste hjemmesider med en købsfunktion følger en fast skabelon i forhold til opbygning, købsflow, mv.

Hvis udkastet til § 4 fastholdes i sin nuværende form, vil det således være særdeles uklart, hvordan bestemmelsen skal forstås i relation til den købsfunktion, der er indbygget i alle webshops, hvilket vil resultere i en betydelig retsusikkerhed. Herudover vil det medføre større omkostninger til specialudvikling af hjemmesider med opbygning og købsflow, som ikke følger en fast skabelon. Denne specialudvikling vil desuden være så tidskrævende, at det formentlig vil være umuligt for online forhandlere at nå at få udviklet nye hjemmesider, inden den 1. april 2021, hvor bekendtgørelsen er sat til at træde i kraft, jf. § 8.

Bekendtgørelsen bør derfor indeholde nærmere - og mere operative - retningslinjer for, hvordan en online forhandler kan indrette sin webshop i overensstemmelse med reglerne. Disse retningslinjer skal tage udgangspunkt i den metodefrihed, som er en forudsætning for forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning ved salg fra både fysiske salgssteder og online.

Det bør eksempelvis være muligt at klikke sig videre til produktsiden for de enkelte produkter ved at klikke på de enkelte produktnavne på den neutrale liste. Hver enkelt produktside vil naturligvis kun indeholde de oplysninger, der er tilladt efter bekendtgørelsen. Det bør også være muligt at have en neutral drop-down menu på hjemmesiden, hvor brugeren ved at klikke på produktnavnet kan klikke sig videre til produktsiden for det enkelte produkt. For hjemmesider, der også sælger andre produkter, som f.eks. online supermarkeder, bør det desuden være muligt at have en neutral fane med overskriften "tobak", "tobakssurrogater" og "urtebaserede rygeprodukter" så de besøgende kan identificere den underside, hvor de kan få neutrale oplysninger om, hvilke tobaksprodukter mv., der er til salg på hjemmesiden.

Hvis Sundheds- og Ældreministeriet finder, at bekendtgørelsen ikke er egnet til at give nærmere retningslinjer for, hvordan online forhandlere rent lavpraktisk kan overholde reglerne, bør ministeriet i stedet give information herom i en tilhørende vejledning, der skal foreligge samtidig med vedtagelsen af denne bekendtgørelse.

6 § 8 - IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKTET

Vi kan forstå, at lovforslaget til udmøntning af den nationale handleplan mod børn og unges rygning forventes fremsat i oktober 2020, og det er derfor sandsynligt, at lovforslaget efter folketingets behandling vil blive vedtaget omkring årsskiftet 2020/2021. Hvis bekendtgørelsen udstedes samtidig med lovens ikrafttrædelse, vil forhandlerne højst have 3 måneder til at efterleve kravene i bekendtgørelsen, hvis det fastholdes, at bekendtgørelsen skal træde i kraft den 1. april 2021, jf. § 8.

Dette er alt for kort tid, særligt henset til, at kravene i bekendtgørelsen er strafbelagte, jf. § 7.

Som nævnt ovenfor vil det desuden sandsynligvis ikke være muligt for online forhandlere at nå at tilpasse deres hjemmesider inden den 1. april 2021, hvis reguleringen af online salg i § 4 reelt medfører, at selve hjemmesidernes infrastruktur vil skulle ændres. Den korte periode vil derfor reelt medføre, at producenterne i en periode efter den 1. april 2021 må afstå fra at sælge produkterne online, hvilket er særdeles indgribende.

På baggrund af ovenstående og for samtidig at sikre forhandlerne en rimelig mulighed for at indrette deres forretning i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsen, bør bekendtgørelsen tidligst træde i kraft 6 måneder efter udstedelsen.

- 0 -

Med venlig hilsen
Emil Jurcenoks

Joakim Pitt Winther
advokat

Sundhedsministeriet

Att.: Mie Saabye

Sendt pr. e-post:

sum@sum.dk; c.c. msb@sum.dk

17.08.2020

Bemærkninger til udkast til div. bekendtgørelser om e-cigaretter mv. (lovpakken, der følger op på den politiske aftale: *National handleplan mod børn og unges rygning*)

Indledningsvist finder Brancheforeningen for e-cigaretter (BECIG) behov for at indvende, at der påbegyndes udarbejdelse af bekendtgørelser på et grundlag, branchen ikke kender. Vi er bekendt med fra EU-notifikationsprocessen, at regeringen har fremsendt en *ændret version* til EU, og i skrivende stund har EU kommissionen forlænget Stand Still-perioden pga. indvendinger fra såvel andre medlemsstater som Kommissionen selv. Det er derfor ikke rimeligt over for branchen at påbegynde udarbejdelse af bekendtgørelser til en lovgivning, som branchen ikke kender den endelige version af, fordi det hverken er fremsat eller vedtaget. Branchen ved sågar ikke hvilken udkastversion, vi skal forholde os til. Processen er ikke alene urimelig overfor branchen mv., men er også udtryk for manglende respekt for Folketingets rolle som lovgiver.

BECIG skal derfor opfordre Sundhedsministeriet fremadrettet til en bedre og mere direkte dialog med branchen, særligt når forslag til ændret regulering har så omfattende konsekvenser for de enkelte virksomheders driftsforhold, som det er tilfældet med den nye regulering, herunder forbud mod aromaer, standardisering og visningsregulering, der påvirker investeringer i varelagre, butikker og indretninger.

Overgangsperioden

Ovenstående betyder, at branchen skal forholde sig til en regulering, vi ikke kender rækkevidden af og med en varslingsperiode på kun ca. 3 måneder - nemlig fra mulig vedtagelse i december 2020 til den fastsatte dato i bekendtgørelserne til 1.4.2021.

I forbindelse med tidligere ændringer i tobaksreguleringen har overgangsperioder på mellem 1-5 år været normen. Dette reduceres nu til 3 måneder. Det er en helt uacceptabel fremgangsmåde overfor de parter, der skal håndtere og bekoste ændringerne i praksis.

Der er behov for væsentligt længere overgangsperioder. Virksomhederne har disponeret i tillid til gældende lovgivning. Der er investeret massivt i nye butiksindretninger mv. Der henvises til en udførlig beskrivelse fra BECIG i forbindelse med høring af udkast til lovforslag, der

gennemgår de enkelte omkostningselementer (registreringsafgifter, butikskindretninger mv.), der kun kan dækkes via en længere overgangsperiode.

Der er iøvrigt en overvægt af mindre virksomheder og butikker, der ofte også er beliggende i yderområder med svag driftsøkonomi.

Virksomhederne føler sig snydt af staten, der har fastsat en høj pris på køb af registreringstilladelser og nu meget pludseligt vil ændre lovgivningen uden mulighed for at nå at afskrive og forrente investeringerne.

Specialbutikker – behov for ny definition

BECIG har tidligere anført behovet for en mere klar definition af specialbutikker, der ikke giver usikkerhed om retsgrundlaget. Den nuværende formulering om, at det fysiske salgssted "hovedsageligt sælger elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin" gør retstilstanden uklar og salgsstedernes muligheder for at få kritisk masse i omsætningen umuliggøres. BECIG skal derfor opfordre til, at afgrænsningen af specialbutikker i stedet tager afsæt i, om salgsstedet også sælger røgtobak. Betingelsen for specialstatus bør således være, at der ikke sælges røgtobak fra salgsstedet. Denne afgrænsning vil løse 3 problemer på én gang:

1. Retstilstanden bliver meget klar og enkel for alle
2. Den frie næringsret opretholdes og en rentabel drift muliggøres
3. Risikoen for dobbeltbruger-problemet reduceres markant (Dual Users)

Visningsforbud – neutrale lister

Kravet om neutrale lister er ikke relevant i specialbutikker, eftersom de er undtaget for visningsforbuddet.

Visningsforbud – internetsøgninger

Forbuddet mod internetvisninger ved søgninger rammer alene danske udbydere, underlagt dansk kontrol- og godkendelsesordning. Det betyder, at al trafik ved danske søgninger automatisk lander på udenlandske websites. Derved forsvinder grundlaget for internetsalg fra danske hjemmesider og dermed også uden for dansk kontrol. BECIG anbefaler derfor, at visningsforbuddet alene omfatter fysiske butikker, der ikke er defineret som specialbutikker.

Alternativt/supplerende bør indføres en moderne og effektiv 18 års-kontrol på hjemmesider med e-cigaretsalg ved at kræve NemID-verificering. Det er nemt, enkelt og målrettet ift. 18-årskontrollen.

Standardisering af hver enkeltpakning og eventuel ydre emballage

BECIG mener ikke, at kravet om standardiseret udformning af hver enkeltpakning og eventuel ydre emballage giver mening, når specialbutikker er undtaget fra visningsforbuddet (ny §18a, stk. 2 i lov om e-cigaretter).

E-cigaretter er ikke en standardvare på niveau med traditionelle cigaretter, hvor der stort set kun findes én pakkestørrelse og form. Der findes skønsmæssigt på det danske marked for e-cigaretter over 1.000 forskellige pakkestørrelser hos producenter, importører og grossister. Når man køber en cigaret pakke, er man som forbruger ikke i tvivl om indholdet. Det forholder sig anderledes med e-cigaretter, der ikke er standardvarer, og hvor det på den ydre emballage er nødvendigt at vise forbrugeren, hvad produktet indeholder. BECIG anbefaler, at der gives metodefrihed vedr. pakkestørrelser etc.

Med venlig hilsen

Brancheforeningen for e-cigaretter, BECIG/Danish Vape Business Association

Bjørn B. Christiansen

Direktør/CEO

Østergade 13

DK - 1100 Copenhagen K

T + 45 3332 8855

M + 45 2537 0364 (direct)

E bbc@brandedanmark.dk

Sundheds- og ældreministeriet
Holbergsgade 6
DK-1057 København K

17. august 2020

Svar på høring over udkast til nye Bekendtgørelser i forbindelse med udkast til forslag til Lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love

Sundheds- og Ældreministeriets udkast til tre bekendtgørelser i forbindelse med 'Forslag til Lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love' har i perioden fra den 01. juli 2020 til den 17. august 2020 været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer og virksomheder, herunder Efuma ApS.

Som Danmarks største importør og distributør af elektroniske cigaretter, med over 1200 anmeldte produkter på det danske marked (omkring halvdelen af alle danske anmeldte e-cigareter produkter), har Efuma ApS følgende kommentarer til de tre bekendtgørelser.

Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

Kommentarer til kapitel 2

Jævnfør bekendtgørelsens §2 skal hver enkeltpakning og eventuel ydre emballage af tobakssurrogater indeholde en liste over alle de ingredienser, der indgår i produktet i aftagende orden efter vægt.

I forbindelse med mærkning af elektroniske cigaretter, hvor bekendtgørelsen (BEK nr. 499 af 30/05/2016) stiller samme krav om at liste alle de ingredienser, der indgår i produktet i aftagende orden efter vægt, har vi erfaret, at det er svært at få plads til en komplet ingrediensliste på produkterne, sammenholdt med at dette ikke giver nogen reel værdi for forbrugeren.

Et aromakoncentrat kan indeholde 20 (og flere) kemiske forbindelser, og da der typisk indgår flere aromakoncentrater i et produkt, kan ingredienslisten derfor blive en meget lang liste af kemiske navne, som en forbruger ikke kan forholde sig til. Vi har i flere år skrevet frem og tilbage med både Sikkerhedsstyrelsen og Sundhedsstyrelsen omkring tolkning af 'alle ingredienser', begge myndigheder har fastholdt, at alle ingredienser skal angives.

Fra: Hanne Vibjerg <havi@sst.dk>
Sendt: 10. januar 2017 16:15
Til: maiken@efuma.com
Emne: SV: 30 % faremærkning på e-væsker

Kære Maiken Kaas Mortesen,

(...)

Vedr. ingrediensliste på e-væsker med nikotin
Sundhedsstyrelsen fastholder, at alle ingredienser, der indgår i produktet, skal oplyses i aftagende orden efter vægt jf. BEK nr 499 af 30/05/2016 § 12 nr. 1. I de tilfælde, hvor aroma er en samlebetegnelse for en række ingredienser i produktet, leves der således ikke op lovens krav om at oplyse alle ingredienser i produktet, hvis der udelukkende står "aroma" i ingredienslisten.

Med venlig hilsen / Sincerely

Hanne Vibjerg

Fulldmægtig
T (dir.) +45 72 22 78 08
E-mail: havi@sst.dk

Sundhedsstyrelsen - Danish Health Authority
Forebyggelse - Health Promotion
Islands Brygge 67
T +45 72 22 40 00
sst@sst.dk

SUNDHEDSSTYRELSEN

Senere, har Sikkerhedsstyrelsen svækket på kravet og pålagt, at ingredienslisten kun indeholder alle ingredienser under 0,1w/w% (se nedenstående partshøring).

EFUMA ApS
Kirylinnehøj 23A
2770 Kastrup

Kære EFUMA ApS

Dine sager er afsluttet.

Produkterne der er angivet i bilag 1, er kontrolleret.
Kontrollen har ikke givet anledning til bemærkninger. Din sag er afsluttet vi foretager os ikke yderligere.

14-07-2021
Tel: PAT 01 065856
m.f.
Lise Lotte Jensen

Løkkeg. Bygade 30
6700 Esbjerg
Tlf: 93 73 20 00

Du skal dog være særligt opmærksom på:

Vi har konstateret at der i ingredienslisten benyttes udtrykket "aroma af fødevarer/kvættet herunder..." Dette opfylder ikke kravet i BEK nr. 499 §12.1

1). Da vi accepterer at ingredienser, med en koncentration $\leq 0,1$ % W/W ikke medtages, er der reelt anført flere oplysninger end der kræves.

Vi gør opmærksom på, at ovennævnte bemærkning gælder for fremtidig markedsførte produkter

For at undgå lignende forvirring omkring mærkning af tobakssurrogater, bør det angives i bekendtgørelsens §2, at '... tobakssurrogater skal indeholde en liste over alle de ingredienser, der indgår i produktet med et indhold under 0,1w/w%, i aftagende orden efter vægt...'.

Endvidere angives det ikke i bekendtgørelsen, hvorvidt tobakssurrogater er undtaget fra at skulle bl.a. mærkes i henhold til CLP-forordningen (EU/1272/2008).

I CLP-forordningen fremgår det, at visse produkter er undtaget, herunder lægemidler, kosmetik og fødevarer. Tobaksvarer, tobakssurrogater og e-cigaretter er ifølge CLP-forordningen ikke undtaget. Der er ikke angivet i Tobaksdirektivet (EU/2014/40) eller i de underlæggende danske love og bekendtgørelse, at disse produkter skal overholde CLP-forordningen. Alligevel kræver Sundhedsstyrelsen, at e-cigaretter er underlagt CLP-forordningen.

For at undgå lignende forvirring omkring mærkning af tobakssurrogater, bør det beskrives i bekendtgørelsen, hvorvidt tobakssurrogater skal bl.a. mærkes i henhold til CLP-forordningen.

Kommentarer til kapitel 3

Jævnfør bekendtgørelsens §6 skal hver enkeltpakning og eventuel ydre emballage af tobakssurrogater være forsynet med en sundhedsadvarsel. Denne sundhedsadvarsel skal være anbragt på de tre største overflader. I henhold til Tobaksdirektivet skal røgtobak, røgfrie tobaksvarer, e-cigaretter og urtebaserede rygeprodukter være forsynet med sundhedsadvarsel på to overflader. Det bør genovervejes, hvorvidt tobakssurrogater skal være forsynet med tre sundhedsadvarsler.

Flere af de nævnte krav med hensyn til mærkning er uklare i de tilfælde, hvor tobakssurrogater markedsføres i flasker eller andre cylindriske beholdere;

Hvis sundhedsadvarslen skal dække de tre største flader af eksempelvis en cylinder (altså alle overflader), bliver det svært at overholde at hver sundhedsadvarsel jævnfør §9 skal forblive intakt efter åbning.

Sundhedsadvarslen skal jævnfør §6 for top og bund af pakningen stå i en lige linje centreret på midten af den overfalde, som den dækker. Dette giver ikke mening for cylindriske beholdere.

Der bør tages højde for alternative udformninger af emballage end blot kasseformede pakninger.

Øvrige kommentarer

Bekendtgørelsen mangler krav om børnesikret emballage og sporbarhed ved angivelse af unikt EC-ID.

Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

Kommentarer til kapitel 4

Jævnfør bekendtgørelsens §4, gælder forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter også ved salg via digitale løsninger, såsom detailhandelshjemmesider, webshops, firmahjemmesider, firmasider på sociale medier og apps.

Det er uklart, hvad der menes med 'firmahjemmesider' og 'firmasider på sociale medier'. Det bør specificeres i bekendtgørelsens §4, at dette ikke gælder ved engroshandel.

Kommentarer til kapitel 5

Jævnfør bekendtgørelsens §5, gælder forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning ikke salg af piber, pibetobak og cigarer på fysiske salgssteder, hvor man er specialiseret i salg af disse produkter.

Vi opfordrer til, at det tilføjes til §5, at forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning på lige vilkår ikke gælder for salg af tobakssurrogater på fysiske salgssteder, hvor man er specialiseret i salg af disse, når steder udelukkende eller hovedsageligt sælger e-cigaretter og tobakssurrogater.

Der er, på samme måde som ved salg af nicheprodukter som piber mm. i tobaksforretningerne, tradition for, at de fysiske e-cigaret specialbutikker også sælger tobakssurrogater for at kunne føre en rentabel forretning.

Desuden må det formodes, at en forbruger, der henvender sig til en specialforretning, søger et røgfrit alternativ til cigaretter, og e-cigaretter bør ikke favoriseres over butikkens tobakssurrogater.

Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Kommentarer til kapitel 4 og kapitel 5

Jævnfør bekendtgørelsens §4 og §5, gælder, at salgssteder kan give en køber neutrale oplysninger om, hvilke elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, der sælges på salgsstedet, og varernes pris; 1) produktnavn, 2) antal, gram eller ml., og 3) pris.

Disse oplysninger kan på ingen måde identificere en e-cigaret. En forbruger må nødvendigvis have adgang til produktoplysninger som hvilket produkt, der er tale om (tank, coil, engangscigaret, genopfyldningsbeholder, bomuld, oplader, mod, kit, mundstykke osv.), ingredienser (i tilfælde af allergi eller lignende), nikotininhold, bredden på dysen eller bredden på åbningen på reservoiret på en måde, der gør forbrugerne i stand til at bedømme, om genfyldningsbeholderne og de elektroniske cigaretter passer sammen (jævnfør §10 i BEK nr. 499 af 30/05/2016), gevind på tank og mod, modstand og materiale på coil osv.

Ved online handel, hvor en specialist i e-cigaretter ikke kan tage stilling til disse oplysninger på vegne af forbrugeren, er det nødvendigt at beskrive produktet med mere end de nævnte tre oplysninger.

Kommentarer til kapitel 6

Jævnfør bekendtgørelsens §6, gælder undtagelsen fra forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning alene for elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin. Sælger salgsstedet andre produkter eller tobaksvarer, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter, er disse omfattet af forbuddet.

Forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning bør ikke gælde for salg af tobakssurrogater på fysiske salgssteder, hvor man er specialiseret i salg af disse, når steder udelukkende eller hovedsageligt sælger e-cigaretter og tobakssurrogater.

Med venlig hilsen

Jimmy Steen Mortensen
Medejer af Efuma ApS

Til Sundheds- og Ældreministeriet

14. august 2020

Høringssvar – udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

Lad os indledningsvis påpege, at tobakssurrogater, som de er defineret af ministeriet – i praksis de såkaldte nikotinposer – og som markedsføres i Danmark i dag, i langt de fleste tilfælde allerede er påført mærkning, der lever op til formålet med bestemmelserne i udkastet til bekendtgørelse samt i det lovforslag, der skal hjemle bekendtgørelsen.

Mærkningen indeholder gerne, som krævet i udkastet til bekendtgørelse, både en liste over ingredienser, en angivelse af nikotinindhold samt en anbefaling om at opbevare produktet utilgængeligt for børn.

Udkastet til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater rummer enkelte uhensigtsmæssige bestemmelser og uklarheder, som gør den danske mærkning anderledes end den svenske uden at forbrugeroplysning eller forbrugerbeskyttelse forbedres, og som ligeledes vil besværliggøre produktionen unødigt.

§ 2, nr. 1 siger, at mærkningen skal indeholde en liste over "alle de ingredienser, der indgår i produktet i aftagende orden efter vægt".

En streng læsning af "alle" kan medføre, at producenterne skal opliste flere detaljer end i dag, flere detaljer end i andre produkter og flere detaljer end der er plads til på pakken. Der vil ligeledes være en risiko for, at forretningsfølsomme oplysninger kræves offentliggjort.

Det bør således sikres, at "aromaer", som det kendes fra produkterne i dag, vil være en dækkende beskrivelse for de aromaer, der bruges i det enkelte produkt.

§ 2, nr. 2 siger, at nikotinindhold skal angives som levering pr. dosis.

Hvor meget nikotin forbrugeren rent faktisk indtager, afhænger dels af den enkelte forbrugers placering af nikotinposen i munden, dels af hvor længe nikotinposen sidder i

mundten og dels af sammensætningen af øvrige ingredienser. Leveringen af nikotin kan derfor variere meget fra person til person, selvom det er det samme produkt, der bruges.

Angivelse i milligram pr. gram giver et bedre sammenligningsgrundlag fra produkt til produkt, og giver ligeledes et bedre sammenligningsgrundlag med andre nikotinprodukter, for eksempel e-cigaretter, hvor angivelsen er i milligram pr. milliliter. Det er også den angivelsesform, man kender fra eksempelvis alkohol, hvor alkoholprocenten angives i procent pr. liter.

JTI Danmark anbefaler at angive nikotinindhold som milligram pr. gram i stedet for pr. dosis.

§ 3, nr. 5 siger, at enkeltpakningen ikke må give indtryk af, at et bestemt tobakssurrogat har "en forbedret biologisk nedbrydelig eller andre miljømæssige fordele".

JTI Danmark frygter at en sådan bestemmelse kan hindre udvikling af produkter, der rent faktisk *har* en forbedret biologisk nedbrydelighed. Udvikling af den form for produkter er noget, som branchen, i lighed med andre brancher, stræber efter. Den udvikling vil højst sandsynligt blive bremset, hvis ikke virksomhederne får mulighed for at kommunikere om nye produkters biologiske og miljømæssige egenskaber til forbrugerne.

Vi vil også gerne bede om klarhed om, at en sådan bestemmelse ikke forhindrer virksomhederne i at kommunikere korrekt sortering af enkeltpakningen efter brug til forbrugerne.

Det er JTI Danmarks opfattelse, at **§ 4** giver uklarhed om, hvem der egentlig har ansvaret for paragraffens bestemmelser.

Det er JTI Danmarks opfattelse, at bestemmelserne i **§ 6 og § 7** tilsammen giver en række utilsigtede problemer for producenterne.

Bestemmelserne om, at sundhedsadvarslen skal være anbragt på de tre største overflader, og at sundhedsadvarslerne ikke må kunne fjernes, vil i praksis være umulig at overholde. Enkeltpakningens top udgøres af to låg, et til selve nikotinposerne og et til rummet til opbevaring af brugte nikotinposer. Låg kan fjernes.

Det vil derfor kræve udvikling af helt nye produkter at leve op til kravet om, at sundhedsadvarslerne ikke må kunne fjernes, hvis advarslerne samtidig kræves placeret på beholderens top.

JTI Danmark anbefaler på den baggrund, at bestemmelsen ændres således, at toppen fritages for sundhedsadvarsler.

Kravene til information on ingredienser vil optage en væsentlig del af bunden og i praksis gøre det svært at finde plads til al den krævede information samt en sundhedsadvarsel, der skal fylde 30% af overfladen.

JTI Denmark anbefaler derfor, at de 30% måles som andel af pakkens samlede overflade i stedet for som andel af den enkelte overflade.

Med venlig hilsen

Morten Flindt
Corporate Affairs Manager

George Metsis
Country Manager Denmark

14. august 2020

Høringssvar – udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

JTI Denmark vil indledningsvis konstatere, at intet land, der har indført lignende forbud, har kunnet identificere en effekt på antallet af rygere. Bekendtgørelsens bestemmelser er således samlet set et disproportionalt indgreb, der vil have betydelige økonomiske konsekvenser for dansk detailhandel.

Lovforslaget, der skal hjemle denne bekendtgørelse, samt denne bekendtgørelse udgør desuden et brud på Konkurrenceloven ved at skade konkurrencen og mindske adgangen til markedet for nye virksomheder.

Ifølge forslaget må tobaksvarer mv. ikke være synlige for forbrugerne på salgssteder, herunder på internettet, indtil en kunde konkret efterspørger varerne. Der må heller ikke skiltes med tobaksvarer mv., og prisoplysninger skal fremgå af en neutral prislister.

Bestemmelsen foreslås med følgende ordlyd i lov om forbud mod tobaksreklame mv. (og tilsvarende foreslås i andre bestemmelser):

§ 5 a

Stk. 1. Synlig anbringelse og fremvisning af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter på salgssteder, herunder på internettet, er forbudt.

Stk. 2. Forbuddet gælder ikke fysiske salgssteder, hvor man er specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer.

Stk. 3. Salgssteder, herunder på internettet, kan give køberen neutrale oplysninger om, hvilke tobaksvarer tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter der sælges på salgsstedet og varernes pris.

Stk. 4. Sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om reklame hos salgssteder omfattet af stk. 2.

Stk. 5. Sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om, hvordan salgsstedet må fremvise neutrale oplysninger efter stk. 3.

En bestemmelse som denne, der skal medvirke til at fjerne en reklameeffekt, vil være til fordel for de virksomheder – og typisk større virksomheder – hvis tobaksvarer mv. i forvejen er almenkendte blandt aktuelle og potentielle kunder.

Mindre virksomheder – og særligt helt nye virksomheder, der gerne vil byde sig til og indtræde på markedet – er typisk afhængige af mulighederne for at skabe opmærksomhed om sig selv og sine produkter. Når der sættes hindringer herfor, skader det konkurrencen på markedet.

At forslaget som udgangspunkt skal omfatte alle forhandlere, hvorved disse – i denne forstand – har ens konkurrencevilkår, ændrer ikke ved den konkurrenceforvridning, som forslaget indebærer mellem nye og eksisterende producenter af tobaksvarer mv.

Det fremgår, at forslaget særligt er målrettet de kunder, der ikke allerede er faste forbrugere af tobaksvarer mv., og det anerkendes, at faste kunder i forvejen ved, hvilke varer og mærker de foretrækker. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at særligt nye virksomheder hindres – og i hvert fald – besværliggøres i deres muligheder for at markedsføre sig.

De foreslåede bestemmelser vil i sammenhæng med lovforslaget ramme netbutikker hårdere end fysiske butikker, ligesom danske netbutikker vil blive forfordelt i forhold til udenlandske. Delen om at forbyde fremvisning af tobaksprodukter, e-cigaretter og tobakssurrogater på noget tidspunkt i købsprocessen rammer netbutikker hårdere end fysiske butikker og danske netbutikker hårdere end udenlandske. Således vil både danske fysiske butikker samt udenlandske netbutikker kunne fremvise både tobaksvarer, e-cigaretter og tobakssurrogater i forbindelse med købet – det kan danske netbutikker ikke.

JTI Denmark foreslår, at forbuddet mod synlig anbringelse og fremvisning ikke gælder for salg på internettet, når køberen har verificeret sin alder, eksempelvis med Nem-ID.

Det er JTI Danmarks opfattelse, at bestemmelserne i § 2, stk. 4 er så upræcise, at forhandlere løber en betydelig risiko for utilsigtet at bryde dem. Det gælder særligt formuleringen i nr. 1 om, at der ikke indirekte må oplyses om, at de pågældende varer sælges; nr. 2 om, at der ikke må bruges illustrationer, der giver forbrugeren indtryk af, at

der henvises til produkter omfatter af stk. 1 og 2; og ikke mindst giver nr. 3 intet klart indtryk af, hvordan en forhandler må indrette sin forretnings belysning og farver.

JTI Denmark opfordrer til, at § 2, stk. 4 omskrives med henblik på at gøre bestemmelserne tydelige og forståelige for de forretningsdrivende, der forventes at overholde dem.

Med venlig hilsen

Morten Flindt George Metsis
Corporate Affairs Manager Country Manager Denmark

**TOBAKS
PRODUCENTERNE**

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6,
1057 København K

17. august 2020

Høringssvar vedr. tre bekendtgørelser – forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Tobaksproducenterne kvitterer for muligheden for at give bemærkninger til følgende tre bekendtgørelser:

- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter.
- Udkast til bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin.
- Udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater.

Tobaksproducenterne repræsenterer British American Tobacco, Japan Tobacco International og Imperial Brands, der tilsammen udgør ca. 85 pct. af det danske tobaksmarked.

Tobaksproducenterne forstår og deler bekymringen for mindreåriges adgang til og brug af tobaks- og nikotinprodukter. Tobaks- og nikotinprodukter er et produkt beregnet alene til voksne.

Bekendtgørelserne indbefatter en række tiltag, som Tobaksproducenterne vil give kommentarer til i følgende rækkefølge:

1. Urealistiske implementeringsfrister

Tobaksproducenterne
H. C. Andersens Boulevard 18, 1553 København
+45 41 87 08 21 · tma@tobaksproducenterne.dk · www.tobaksproducenterne.dk

2. Manglende og forkert forbrugeroplysning vedr. tobaks- og nikotinprodukter, der af forskningen er påvist som værende mindre skadelige
3. Praktiske udfordringer vedr. implementering af krav til sundhedsadvarsler på tobakssurrogater
4. WHO's rammekonvention for tobakskontrol

1. Urealistiske implementeringsfrister

Det foreslås, at de tre bekendtgørelser træder i kraft d. april 2021, herunder bekendtgørelsen om mærkning og emballage på tobakssurrogater. Lovforslaget er planlagt til fremsættelse og behandling i næste samling, primo oktober 2020, og bekendtgørelserne vil først kunne endeligt udstedes, såfremt lovforslaget vedtages, dvs. forventeligt i ultimo 2020/primo 2021.

Det er ikke muligt for producenter at påbegynde produktionsomstilling samt produktion af nye produkter og dertilhørende emballager/indpakninger, før der foreligger en klar og færdig definition på disse.

Eftersom producenter først kan forvente at få endelig klarhed om kravene til de nye sundhedsadvarsler på tobakssurrogater (samt krav til standardiserede indpakninger for cigaretter samt e-cigaretter) i slutningen af 2020/starten 2021, vil en ikrafttrædelse per 1. april 2021 give producenter ca. 3 måneder, hvilket er klart utilstrækkelig tid til produktionsomstilling.

I bekendtgørelsen om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter pålægges forhandlere, herunder digitale forhandlere, at gennemføre et udstillingsforbud, dvs. skjule de relevante produkter på deres hjemmesider indenfor en yderst kort tidsperiode. Dette er u hensigtsmæssigt, navnlig fordi kravene vil medføre omstruktureringer af hjemmesider, og fordi at kravene i bekendtgørelsen dertil er strafbelagte, jf. § 7

En implementeringsfrist, navnlig for sundhedsadvarsler og mærkning, på ca. 3 måneder er urealistisk og praktisk umulig. En produktionsomstilling er en tids- og ressourcekrævende proces, der normalt vil tage 12 måneder – og som absolut minimum 9 måneder. Den vil kunne medføre, at producenter i en periode efter d. 1. april 2021 risikerer at skulle afstå fra at producere og levere tobakssurrogater. Det er ikke kun yderst indgribende overfor producenter og forhandlere. Det vil også være et eksempel på lovgivning, der i mange tilfælde

Tobaksproducenterne

H. C. Andersens Boulevard 18, 1553 København

+45 41 87 08 21 · tma@tobaksproducenterne.dk · www.tobaksproducenterne.dk

vil medføre, at de rygere, der er stoppet med at ryge cigaretter ved hjælp af potentielt mindre skadelige tobakssurrogater, vil begynde at ryge cigaretter igen, eller vil finde erstatningsprodukter – herunder på det illegale marked.

Ved tidligere ændringer af krav til indpakninger og emballager er producenter blevet tildelt rimelig tid til produktionsomstilling. Ved implementeringen af Tobaksvaredirektivet i 2016 sikrede lovændringen en overgangsordning, jf. følgende paragraf i loven: *”§ 47 Tobaksvarer, der er fremstillet før den 20. maj 2016, kan indtil den 20. maj 2017 markedsføres efter de hidtil gældende regler.”*¹

I forarbejderne til loven fremgår det, at overstående bestemmelse er udarbejdet, fordi man ønsker at give fabrikanter, importører og detailhandlere en rimelig frist til at indrette sig til de nye regler. Denne overgangsordning sikrede således producenter et år til at efterleve de nye krav til sundhedsadvarsler.

Ved indførelsen af kombinerede sundhedsadvarsler i 2011 fik virksomhederne 11 måneder til at omstille deres produktion til de nye krav.

Yderligere bør det påpeges, at i tobaksloven fra 2008 fremgår følgende om ændring af pakkedesign:

Kap. 9. Ikrafttræden m.v. - § 22: Loven træder i kraft den 30. september 2002. Stk. 2. Cigaretter, som ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i loven, kan fortsat bringes i omsætning på det danske marked indtil den 30. september 2003. Det vil dog være en forudsætning, at sådanne cigaretter ville kunne bringes i omsætning på det danske marked i henhold til den hidtil gældende lovgivning, jf. stk. 5.”

Der er således i ældre lovgivning en praksis for at tildele producenter ca. 12 måneder til produktionsomstilling ved nye krav til pakkedesign, herunder sundhedsadvarsler.

Det fremgår desuden af aftaleteksten vedr. standardisering i ”National handleplan mod børn og unges rygning”, at *”Standardiseringen indføres hurtigst muligt, idet der dog gives rimelig tid til omstilling af produktionsapparat hos producenterne og afvikling af varelager hos forhandlerne.”*

¹ Retsinformation, Lov om tobaksvarer m.v.: <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/201512L00166>

Man må antage, at samme princip bør gøre sig gældende, når det vedrører nye sundhedsadvarsler og den produktionsomstilling, som disse kræver. Det politisk aftalte krav om rimelig tid til omstilling af produktion gik igen i udkastet til lovforslaget, som blev sendt i høring, men er fjernet fra udkastet, der blev notificeret til EU-Kommissionen.

På baggrund af overstående vil Tobaksproducenterne anmode om, at producenter sikres 12 måneder til produktionsomstilling, herunder redesign af indpakninger til tobakssurrogater med nye sundhedsadvarsler, fra alle relevante bekendtgørelses udstedelse, da dette er en praktisk realiserbar tidsramme for en produktionsomstilling.

Yderligere må det påpeges, at Sundheds- og Ældreministeriet ikke har sendt bekendtgørelser vedr. krav til mærkning og emballager for henholdsvis cigaretter og e-cigaretter i høring endnu, ligesom ministeriet heller ikke har sendt regler om forbuddet mod kendetegnende aroma i e-cigaretter i høring.

Ministeriet angiver i det vedlagte høringsbrev, at *"for at sikre høj kvalitet i regelfastsættelsen samt give aktører, der påvirkes af reguleringen, de bedst mulige forudsætninger for at forberede sig på de nye regler, sendes nogle af disse bekendtgørelser i høring allerede på nuværende tidspunkt"*.

Tobaksproducenterne bemærker, at ministeriet ikke indfrier overstående, da bekendtgørelser, der vedrører langt hovedparten af det danske tobaks- og nikotinmarked, nemlig cigaretter og e-cigaretter, stadig ikke er sendt i høring.

2. Manglende og forkert forbrugeroplysning vedr. tobaks- og nikotinprodukter, der af forskningen er påvist som værende mindre skadelige

I alle tre bekendtgørelser fremgår det flere steder, at forbrugeren ikke må oplyses om, at visse tobaks- og nikotinprodukter "er mindre skadelige end andre produkter" – hverken hos forhandleren eller på selve produktet.

Dette strider imod både uafhængig og anerkendt forskning samt med flere øvrige sundhedsmyndigheders anbefalinger, herunder bl.a. de amerikanske og engelske sundhedsmyndigheder, der er kendt for at være nogle af de mest restriktive på området.

Senest har FDA – svarende til den amerikanske sundhedsstyrelse –

undersøgt og konkluderet, at opvarmet tobak, i modsætning til cigaretter, udsætter kroppen for betydeligt færre skadelige kemikalier.²

FDA har ligeledes givet den svenske snusproducent, Swedish Match, tilladelse til at markedsføre otte snusprodukter som værende et ”modified risk tobacco product”, herunder med følgende statement: *“Using General Snus instead of cigarettes puts you at a lower risk of mouth cancer, heart disease, lung cancer, stroke, emphysema, and chronic bronchitis.”* FDA har givet tilladelsen på baggrund af en udførlig gennemgang af videnskabeligt materiale.

I samme forbindelse fastslog FDA, at: *“The available evidence does not demonstrate significant youth initiation of these products, and evidence submitted by the company also found low levels of intentions to buy the product among non-users of tobacco (including young adults) and, importantly, found that the inclusion of the modified risk claim did not affect these intentions.”*³

På samme måde har de engelske sundhedsmyndigheder også fastslået, at e-cigaretter er 95 pct. mindre skadelige en cigaretter og anbefaler dem til rygere som et – af forskningen påvist - effektivt rygestopmiddel.⁴

Overstående myndighedstiltag er gennemført på basis af en faglig og videnskabelig vurdering om, at voksne forbrugere af det absolut mest skadelige tobaksprodukt, cigaretten, bør informeres på saglig vis om alternative og mindre skadelige tobaks- og nikotinprodukter med det formål at reducere andelen af tobaksrelaterede dødsfald blandt rygere samt sikre flere succesfulde rygestop i denne gruppe.

Det er bemærkelsesværdigt, at de danske sundhedsmyndigheder ikke foretager samme sundhedsfaglige vurdering, men derimod ønsker at forbyde,

² FDA news release, “FDA Authorizes Marketing of IQOS Tobacco Heating System with ‘Reduced Exposure’ Information: <https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-authorizes-marketing-iqos-tobacco-heating-system-reduced-exposure-information>

³ FDA news release, “FDA grants first-ever modified risk orders to eight smokeless tobacco products”: <https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-grants-first-ever-modified-risk-orders-eight-smokeless-tobacco-products>

⁴ PHE press release, “PHE publishes independent expert e-cigarettes evidence review”: <https://www.gov.uk/government/news/phe-publishes-independent-expert-e-cigarettes-evidence-review>

at producenter og forhandlere må oplyse danske rygere på lige fod med amerikanske og engelske rygere.

3. Praktiske udfordringer vedr. implementering af krav til sundhedsadvarsler på tobakssurrogater

Vedr. udkast til bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

I bekendtgørelsens kapitel 3, § 5 og § 6, fremgår der krav om, at hver enkeltpakning og eventuel ydre emballage af tobakssurrogater skal være forsynet med en sundhedsadvarsel, der skal dække 30 pct. af overfladen på enkeltpakningen. Derudover fremgår der også krav om, at sundhedsadvarslen skal anbringes på de tre største overflader på enkeltpakningen af tobakssurrogater, samt at sundhedsadvarslen for top og bund af pakningen skal stå i en lige linje centreret på midten af overfladen, hvilket betyder, at tobakssurrogater vil blive underlagt strengere krav til produktpræsentationen end e-cigaretter og tyggetobak

Aftaleteksten i den nationale handleplan mod børn og unges rygning angiver derimod, at kravene til sundhedsadvarsler på tobakssurrogater skal være på linje med de krav, der findes for e-cigaretter:

"Aftalepartierne er enige om, at nikotinprodukter, herunder bl.a. de såkaldte "nikotinposer", omfattes af samme regulering som tobaksvarer, hvad angår reklameregler, aldersgrænse m.v., ligesom der skal advarselstekster på pakkerne på linje med dem, der findes på e-cigaretter."

I § 9 fremgår der yderligere krav om, at hver sundhedsadvarsel skal forblive intakt efter åbning af enkeltpakningen.

Medlemmerne af Tobaksproducenterne har på eget initiativ forsynet sine tobakssurrogater med sundhedsadvarsler, der oplyser om, at produkterne indeholder nikotin, der er et yderst afhængighedsskabende stof. Derudover har Tobaksproducenternes medlemmer instrueret forhandlere i, at tobakssurrogater ikke må sælges til personer under 18 år.

De talrige krav til sundhedsadvarsler på tobakssurrogater, herunder at de skal dække 30 pct. af enkeltpakningen, at sundhedsadvarslen skal være placeret på de tre største overflader, samt at sundhedsadvarslen skal forblive

Tobaksproducenterne

H. C. Andersens Boulevard 18, 1553 København

+45 41 87 08 21 · tma@tobaksproducenterne.dk · www.tobaksproducenterne.dk

intakt ved åbning, giver anledning til et praktisk problem. Hovedparten af tobakssurrogater er forsynet med en "skraldespand" i låget, dvs. et rum, hvor forbrugeren af produktet kan deponere produktet efter brug, ligesom hovedparten af tobakssurrogater åbnes ved, at forbrugeren skruer produktets top og bund fra hinanden.

Derudover skal emballagen til tobakssurrogater efterleve oplysningskravene i Forordning 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (CLP-Forordningen).

På baggrund af overstående eksempler vil det ikke være muligt for produktet at efterleve kravene, såfremt brugeren stadig skal have mulighed for at åbne og benytte produktet samt have mulighed for at tage det miljømæssige hensyn at bortskaffe skrald på korrekt vis. Dette vil reelt resultere i, at producenter vil blive nødsaget til at udvikle større enkeltpakninger, der både er mere omkostningstunge at producere, mere miljøbelastende og mere opmærksomhedsskabende.

Reguleringen af tobakssurrogater bør bringes på linje med reguleringen af tyggetobak og e-cigaretter, og det bør samtidig sikres, at producenter har mulighed for at overholde oplysningskravene i overensstemmelse med CLP-Forordningen. Der bør kræves i § 6, nr. 1, derfor ændres til, at sundhedsadvarslen skal anbringes på de to største overflader, og kravet i § 6, nr. 7 bør udgå.

4. WHO's rammekonvention for tobakskontrol

I Sundheds- og Ældreministeriets høringsbrev, vedlagt bekendtgørelserne, fremgår følgende:

"Da reguleringen bl.a. retter sig mod tobaksproducenter, og der kan være elementer i tilknytning hertil, som disse producenter har særlig viden om, er høringen også sendt til aktører fra tobaksindustrien. Sundheds- og Ældreministeriet er i den forbindelse opmærksom på Danmarks forpligtelser efter WHO's rammekonvention om tobakskontrol til i forbindelse med fastlæggelse og gennemførelse af den offentlige politik på folkesundhedsområdet at gøre en indsats for at beskytte denne politik mod tobaksindustriens handelsmæssige og øvrige interesser i overensstemmelse med national lovgivning. Ministeriet vil håndtere eventuelle høringssvar fra tobaksindustrien i overensstemmelse hermed."

Det er korrekt, at WHO's Framework Convention on Tobacco Control indbefatter en artikel 5.3, der lyder: *"In setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law"* (Artikel 5 stk. 3 FCTC, WHO)

Derudover indbefatter konventionen også en anbefaling, der lyder:

2.1 Parties should interact with the tobacco industry only when and to the extent strictly necessary to enable them to effectively regulate the tobacco industry and tobacco products⁵

Tobaksproducenterne har tillid til, at enhver embedsmand er i stand til at sondre imellem kommercielle interesser og almennyttige interesser, og vil derudover også gøre opmærksom på, at konventionen ikke udelukker kontakt imellem myndigheder og tobaksbranchen, men alene anbefaler, at kommunikationen holdes til "det strengt nødvendige" (*strictly necessary*).

Overordnet set bærer de tre bekendtgørelser præg af, at Sundheds- og Ældreministeriet mangler et kendskab til tobaksbranchen, dens produkter, de økonomiske omkostninger ved implementering af den forslåede lovgivning samt metoder til at nedbringe rygeprævalensen.

For at sikre lov kvaliteten af både lovforslag samt tilhørende bekendtgørelser opfordres ministeriet til at indgå i yderligere dialog med tobaksbranchen.

Med venlig hilsen,

Tine Marie Andersen,
Direktør, Tobaksproducenterne

⁵ Guidelines for implementation of Article 5.3, FCTC:
https://www.who.int/fctc/treaty_instruments/Guidelines_Article_5_3_English.pdf?ua=1

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Høringssvar fremsendt til: sum@sum.dk med kopi til msb@sum.dk

Høring over tre bekendtgørelser - forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

FDIH vil her kommentere på ministeriets udkast til bekendtgørelser om udmøntningen af den nationale handleplan mod børn og unges rygning.

FDIH har den 21. februar 2020 kommenteret på de ovennævnte lovforslag og den nationale handleplan, hvor vi især koncentrerede os om alderskontrol på nettet. Den problematik er ikke løst, og da den tillige optræder omkring onlinesalg af alkohol og lattergaspatroner under erhvervsministeren, så gentager vi her vores opfordring til, at de to ministre koordinerer indsatsen for at finde en løsning og inddrager salgsstedernes organisationer, primært Dansk Erhverv, DSK og FDIH, i arbejdet.

Generelle bemærkninger

FDIH støtter op om formålet med lovgivningens og handleplanens mål, nemlig at begrænse og forhåbentligt helt undgå rygning blandt børn og unge. Vi anerkender også, at det er en samfundsopgave, hvor alle relevante aktører skal bidrage, for at målet nås.

Vi skal også indledningsvis konstatere, at markedet for tobak og e-cigaretter i forvejen er stærkt reguleret, og at butikkerne, på nettet og i den fysiske verden efterlever reguleringen.

FDIH noterer sig dog, at det giver udfordringer at skulle kommentere på disse bekendtgørelser, da de skal udmønte lovforslag, som først vil blive fremsat primo oktober. Vi mangler det endelige lovgrundlag at forholde os til, og vi kan efterfølgende have yderligere kommentarer til bekendtgørelserne, når vi ser lovtæksten. Vi kan i den forbindelse oplyse, at FDIH her bakker om de mere detaljerede høringssvar til lovforslagene, som Dansk Erhverv leverer i februar.

Endelig vil vi gerne pointere, at selv om målet er at begrænse unges brug af tobak, så er der dog stadig tale om et **lovligt** produkt, som efterspørges af mange voksne rygere. Det er derfor centralt for os, at lovforslagene og den efterfølgende bekendtgørelse implementeres på en så lidt byrdefuld måde som muligt for detailhandlen, såvel på nettet som i de fysiske butikker.

FDIH vil her fokusere på bekendtgørelsernes bestemmelser om e-handel og netbutikker. Selv om en stor del af vores medlemmer også sælger via fysiske butikker, så er de fysiske butikkers synspunkter dækket af Dansk Erhvervs høringssvar om bekendtgørelserne.

Unødvendige byrder kan og bør undgås

I "Principper for agil erhvervsrettet regulering", som er de vejledende retningslinjer for udformning af ny erhvervsrettet regulering, er det centralt, at ny regulering har et klart fokus på formål frem for krav til proces. Desuden fremgår det, at ny regulering, i det omfang, det er muligt, bør "undlade detaljerede krav og specifikke beskrivelser, der gør det vanskeligt for virksomhederne at anvende nye teknologier og forretningsmodeller."

Her må vi desværre konstatere, at det ikke er tilfældet med dette udkast til regulering.

Formålet er at forhindre reklame for og præsentation af tobaksprodukter, så det frister unge til at købe tobaksprodukter / tobakssurrogater mv.

Bekendtgørelserne om hhv. tobaksvarer og elektroniske cigaretter har i begge tilfælde i kapitel 4, § 4, stk. 4 så specifikke beskrivelser, at de vil blive endog meget vanskelig for butikkerne at efterleve kravene. Kravene synes ikke at understøtte formålet om at begrænse fristelsen for unge.

Eksempelvis bliver netbutikker med salg af tobak påbudt at bruge Times New Roman i størrelse 12 på varebeskrivelserne og priser, en skrifttype- og størrelse, som formentlig ikke indgår i nogen af detailhandlens webdesigns i forvejen.

Dermed vil brugen af afvigende eller usædvanlige skriftsnit og farver, dikteret af bekendtgørelsen, virke mod hensigten. De vil i stedet "skribe op", fordi de afviger fra netbutikkens sædvanlige grafiske udtryk.

Det er måske værd at bemærke, at da enhver bruger kan skalere størrelsen af sit skærbillede, så giver kravet om en specifik skriftstørrelse ingen mening.

En efterlevelse af kravene kræver ekstra IT-udvikling, men risikerer også at gøre det markant sværere at navigere på hjemmesiden, og finde det ønskede produkt, selv hvis man aktivt søger det.

Det er også usædvanligt tvetydigt at påkræve at oplysningerne skal fremgå af en "liste".

Dette kan tolkes som en bestemmelse om, at tobaksvarerne ikke må fremgå på netbutikkens normale set-up, men skal downloades på en separat liste, fri for anden information og kontekst.

Kort sagt så kan det ikke umiddelbart lade sig gøre at overføre udstillingsforbuddet for de fysiske butikker uændret til butikker, der sælger tobak eller e-cigaretter online.

De meget restriktive krav kan efter vores vurdering få den konsekvens, at butikker, der fx kun sælger e-cigaretter, vil lukke. Det vil være umuligt for dem at levere den nødvendige beskrivelse af produkterne, som gør at kunderne kan skelne mellem forskellige produkter på et marked, hvor produkterne ikke er så kendte, som fx tobaksmærker.

FDIH vurderer, at Kapitel 4, § 4, stk. 4 kan fjernes uden at formålet på nogen måde undermineres. Ligeledes forekommer de detaljerede og rigide krav overflødige. Der udfoldes allerede store anstrengelser i netbutikkerne for at reducere synligheden og anonymisere de lovlige tobaksvarer, e-cigaretter og lign.

Se vedhæftede skærbilleder fra nemlig.com – bagerst i dette høringssvar

Her fremgår det tydeligt, at "tobak" ikke fremgår af forsiden.

Der skal klikkes på "kioskvarer" i navigationsmenuen for at finde tobaksvarer.

20. august 2020

Under tobaksvarer er alle produkterne præsenteret med samme grafik og tekstsnit, som på resten af nemlig.com's hjemmeside. Dog er der ikke billeder eller andet, der frister til køb. Alle tobaksvarer ser ens ud.

Det samme mønster med anonymisering af produkterne gentager sig på andre netbutikker, som sælger tobak og ryge-relaterede varer. Dermed er den foreslåede regulering i kapitel 4, § 4, stk. 4 overflødig og alene belastende for butikkerne.

Vi står til rådighed for yderligere kommentarer

Bedste hilsner

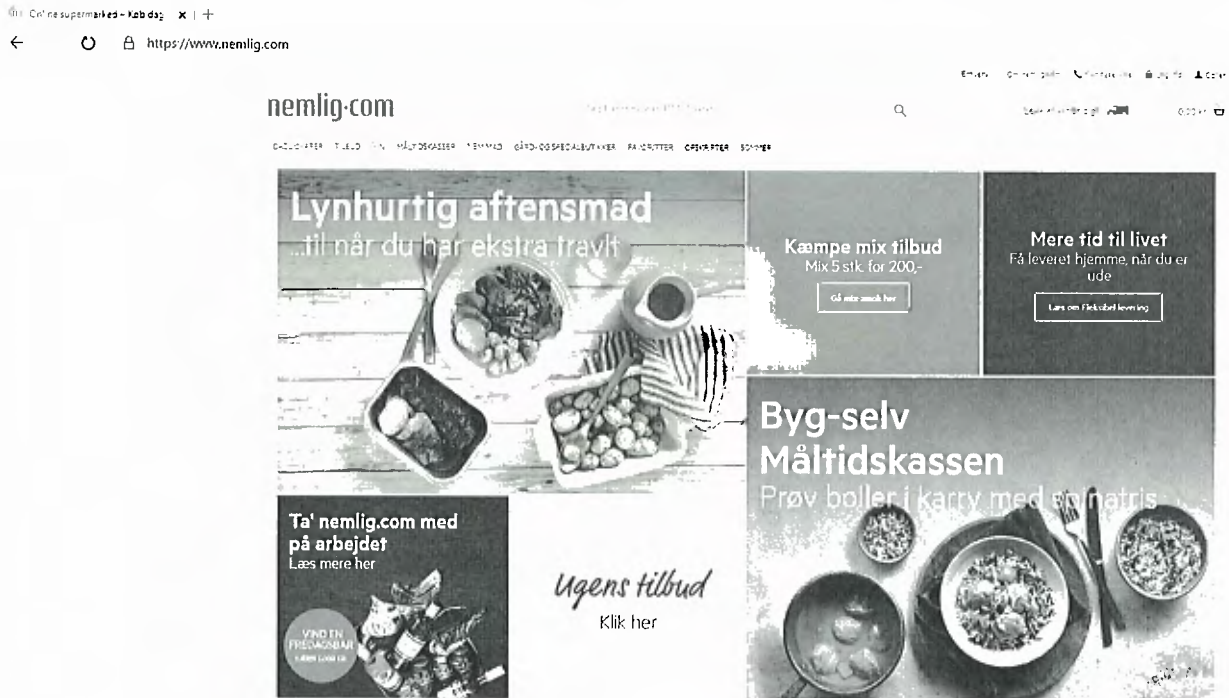
Henrik Theil

Public Affairs chef

Mail: het@fdih.dk

Mobil: 202 96 56 67

1) Nemlig.com's forside (20/8-2020)

2) klik på menupunkt "Dagligvarer" – navigationsbjælke med punkt: "Slik og kiosk"

3) klik på menupunkt "Slik og kiosk" – åbner ny navigation denne gang med "Tobak og tilbehør"

4) klik på tobak og tilbehør – nu præsenteres tobaksvarer neutralt

